

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ฉบับทบทวน ปี ๒๕๖๘

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรมส่งเสริมการเกษตร

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแผนปฏิบัติงานด้านการเกษตร ในพื้นที่ โดยการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านสภาพพื้นฐานทั่วไป เศรษฐกิจและสังคมของอำเภอมหาราช รวมถึงปัญหาสถานการณ์ด้านการเกษตร เพื่อนำมาวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตร ทั้งจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรคต่าง ๆ กำหนดเป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร ซึ่งการขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมการเกษตรให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ตามนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายการพัฒนา และสร้างเครื่องมือในการทำงานของบุคลากร ตามเป้าหมายการพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตร “เกษตรกรไทยเป็น Smart Farmer โดยมี Smart Officer เป็นเพื่อนคู่คิด”

ในการนี้ สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราชจึงได้รวบรวมแผนพัฒนาการเกษตรของชุมชนต่าง ๆ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนนโยบายและการทำงานของบุคลากรในพื้นที่ และขอขอบคุณความร่วมมือของคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและแปลงใหญ่ระดับอำเภอ ผู้นำชุมชน และเกษตรกรทุกท่านที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑	๑
ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๑.๒ การแบ่งเขตการปกครอง	๑
๑.๑.๓ ขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น	๑
๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
๑.๒.๑ พื้นที่ราบลุ่มต่ำ	๔
๑.๒.๒ พื้นที่ดอน	๔
๑.๒.๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอมหาราช	๕
๑.๓ สภาพภูมิอากาศ	๘
๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๘
๑.๓.๒ ฤดูกาล	๘
๑.๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๙
๑.๓.๔ อุณหภูมิ และความกดอากาศ	๑๐
๑.๓.๕ ความชื้นสัมพัทธ์	๑๑
๑.๔ เส้นทางคมนาคม	๑๒
๑.๔.๑ ถนนทางหลวงสายหลัก	๑๒
๑.๔.๒ ถนนทางหลวงสายรอง	๑๒
๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๔
๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๔
๑.๕.๒ ระบบชลประทานอำเภอมหาราช	๑๕
๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	๑๗
๑.๖.๑ ด้านสังคม	๑๗
๑.๖.๒ ด้านเศรษฐกิจ	๑๗
๑.๖.๓ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๙
๑.๖.๔ จำนวนประชากรและครัวเรือน	๑๙
๑.๖.๕ สถานศึกษา	๑๙
๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๒๔

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๒	๒๖
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๖
๒.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๒๖
๒.๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๒๖
๑) เกษตรกร	๒๖
๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๓๐
๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย	๓๔
๒.๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๓๘
๒.๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๔๔
ชนิดสินค้า ข้าว	๔๔
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๔๔
๒) ปริมาณการผลิต	๔๘
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๔๙
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๕๐
๕) ต้นทุนการผลิต	๕๑
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๕๒
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๕๔
ชนิดสินค้า ข้าวโพดฝักสด	๕๖
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๕๖
๒) ปริมาณการผลิต	๖๐
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๖๐
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๖๑
๕) ต้นทุนการผลิต	๖๑
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๖๒
ชนิดสินค้า ละมุด	๖๓
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๖๓
๒) ปริมาณการผลิต	๖๔
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๖๔
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๖๖
๕) ต้นทุนการผลิต	๖๖
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๖๗
๒.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๘
๒.๒.๑ การจัดทำ TOWS Matrix	๗๑

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓	๗๔
๓.๑ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ	๗๔
๓.๑.๑ ข้าว	๗๔
๓.๑.๒ ละครุด	๗๕
๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๗๕
๓.๒.๑ เกษตรกรผู้นำ	๗๕
๓.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน	๗๖
๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๗๖
๓.๓.๑ ที่ดิน	๗๖
๓.๓.๒ แหล่งน้ำ	๗๖
สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร อำเภอมหาราช	๗๗
ภาคผนวก	๘๑
๑ .โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวปลอดภัย	๘๒
๒. โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูข้าว	๘๔
๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตละครุดปลอดภัย	๘๖
๔. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้า	๘๘
๕. โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนแก่เกษตรกรสูงวัย	๙๐
๖. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตมะม่วงกวนสั้ล้้มเพื่อขอรับรองมาตรฐานสินค้า	๙๒
๗. โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพให้ได้คุณภาพ	๙๕
๘. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราช	๙๗
๙. โครงการยกระดับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตละครุด	๙๙
๑๐. โครงการการพัฒนาฐานการเรียนรู้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๐๒
บรรณานุกรม	๑๐๔

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอต่างๆในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงชุดดินของอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๓
ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงพื้นที่ตามโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา เส้นทางน้ำ/แม่น้ำ และพื้นที่ลุ่มน้ำ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๖
ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๕
ภาพที่ ๗ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๖
ภาพที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๗
ภาพที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๘
ภาพที่ ๑๐ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
ภาพที่ ๑๑ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่าย อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๖
ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๘
ภาพที่ ๑๓ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๙
ภาพที่ ๑๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๐
ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๐
ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๑
ภาพที่ ๑๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๑
ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมะม่วงของอำเภอมหาราช	๔๓
ภาพที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๔
ภาพที่ ๒๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอมหาราช	๔๕
ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๕
ภาพที่ ๒๒ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอมหาราช	๔๖
ภาพที่ ๒๓ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริง ในแต่ละระดับความเหมาะสม	๔๗
ภาพที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๘
ภาพที่ ๒๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๐
ภาพที่ ๒๖ แสดงวิธีการตลาดข้าวของอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๒
ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอมหาราช	๕๓

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ ๒๘	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช	๕๖
ภาพที่ ๒๙	แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช	๕๗
ภาพที่ ๓๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสด (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอมหาราช	๕๗
ภาพที่ ๓๑	แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าวโพดฝักสด	๕๘
ภาพที่ ๓๒	แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริง ในแต่ละระดับความเหมาะสม	๕๙
ภาพที่ ๓๓	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสด ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมหาราช	๕๙
ภาพที่ ๓๔	แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดของอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๒
ภาพที่ ๓๕	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกละมุด อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๓
ภาพที่ ๓๖	ภาพแสดงปฏิทินการปลูกละมุด อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๖

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ พื้นที่ทุ่งรับน้ำบางกุ่ม อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔
ตารางที่ ๒ ปริมาณฝน เป็นรายเดือน พ.ศ.๒๕๖๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๙
ตารางที่ ๓ อุณหภูมิ และความกดอากาศ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา เป็นรายเดือน พ.ศ.๒๕๖๖	๑๐
ตารางที่ ๔ ความชื้นสัมพัทธ์ เป็นรายเดือน พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕	๑๑
ตารางที่ ๕ รายได้ของประชากรเฉลี่ย/คน/ปี อำเภอมหาราช ปี ๒๕๖๗	๑๘
ตารางที่ ๖ ข้อมูลประชากรและหน่วยการปกครองอำเภอมหาราช	๑๙
ตารางที่ ๗ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอมหาราช	๒๐
ตารางที่ ๘ กลุ่มยุวเกษตรกร อำเภอมหาราช	๒๑
ตารางที่ ๙ วิสาหกิจชุมชน อำเภอมหาราช	๒๒
ตารางที่ ๑๐ การใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภอมหาราช	๒๔
ตารางที่ ๑๑ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๖
ตารางที่ ๑๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๗
ตารางที่ ๑๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๘
ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๒๙
ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๐
ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๑
ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๒
ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๓
ตารางที่ ๑๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอมหาราช	๓๕
ตารางที่ ๒๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวบางนา อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๗
ตารางที่ ๒๑ แสดงทรัพยากรดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๓๘
ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๔๘
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว/ไร่ ปี ๒๕๖๒/๖๓ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๑
ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลจุดรับซื้อผลผลิต(ข้าว) อำเภอมหาราช	๕๒
ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๕๔
ตารางที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๐

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดฝักสดในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๑
ตารางที่ ๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดฝักสดในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๑
ตารางที่ ๒๙ เกษตรกรต้นแบบการปลูกข้าวโพดฝักสดในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๒
ตารางที่ ๓๐ ตารางแสดงต้นทุนการปลูกข้าวโพดฝักสดในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๖
ตารางที่ ๓๑ เกษตรกรต้นแบบการปลูกมะม่วงในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖๗
ตารางที่ ๓๒ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๖๘
ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๗๑

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑.๑ ที่ตั้ง อาณาเขตติดต่อ

อำเภอมหาราช ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๗๕,๐๙๘ ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อ (ภาพที่ ๑) ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	อำเภอบ้านแพรก
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอบางปะหัน และอำเภอบำเหน็จ จังหวัดอ่างทอง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อำเภอนครหลวง และอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอเมืองอ่างทอง และอำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

๑.๑.๒ การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอมหาราช เป็น ๑ ใน ๑๖ อำเภอของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีขนาดพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับที่ ๑๓ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อำเภอมหาราชแบ่งการปกครองออกเป็น ๑๒ ตำบล ๕๘ หมู่บ้าน (ภาพที่ ๒) ดังนี้

- ตำบลบ้านนา ๖ หมู่บ้าน	- ตำบลบ้านขวาง ๔ หมู่บ้าน
- ตำบลมหาราช ๔ หมู่บ้าน	- ตำบลท่าต่อ ๔ หมู่บ้าน
- ตำบลบางนา ๕ หมู่บ้าน	- ตำบลโรงช้าง ๔ หมู่บ้าน
- ตำบลน้ำเต้า ๔ หมู่บ้าน	- ตำบลกะทู้ ๕ หมู่บ้าน
- ตำบลหัวไผ่ ๖ หมู่บ้าน	- ตำบลบ้านใหม่ ๔ หมู่บ้าน
- ตำบลเจ้าปลุก ๕ หมู่บ้าน	- ตำบลพิตเพียน ๗ หมู่บ้าน

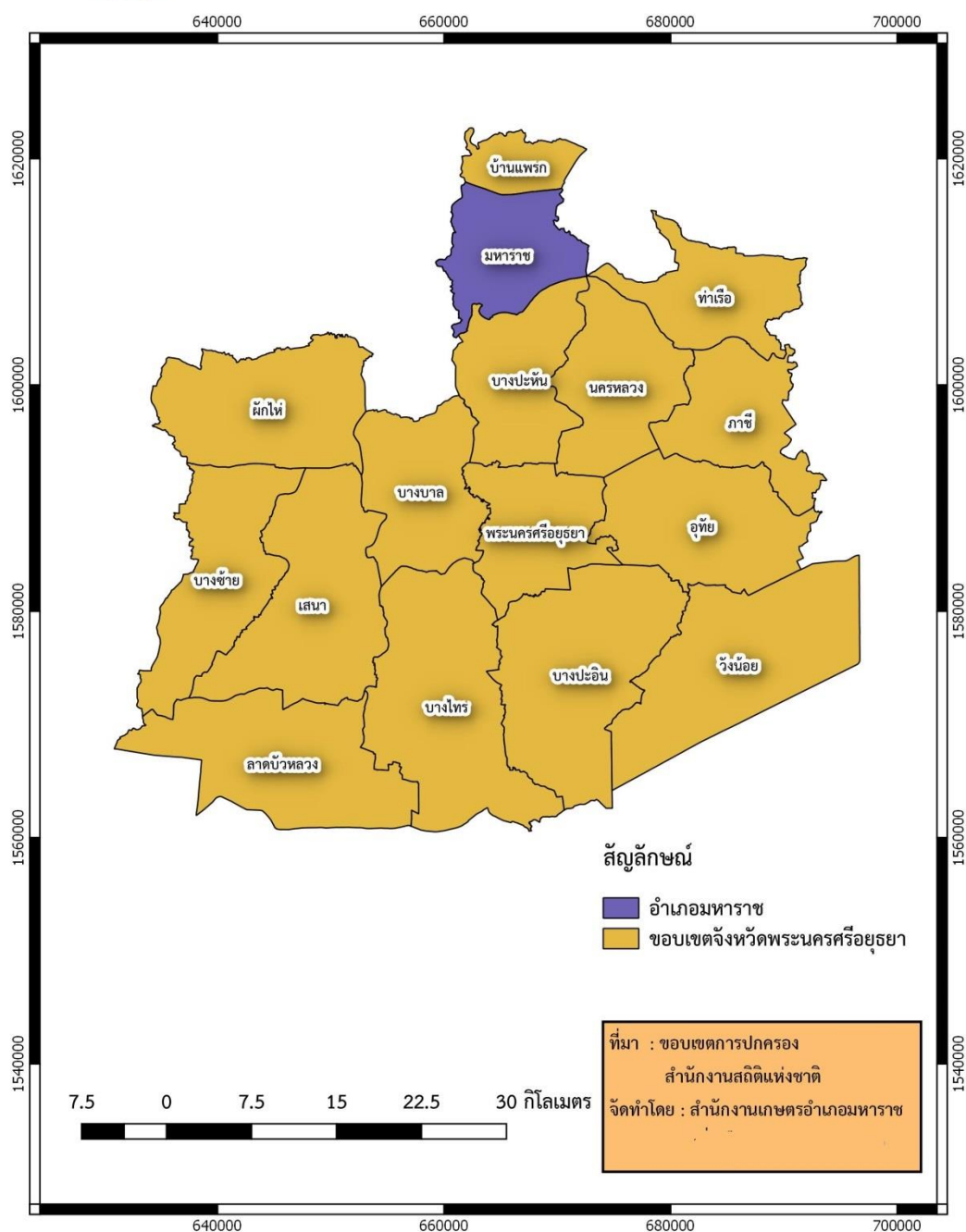
๑.๑.๓ ขอบเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่อำเภอมหาราชประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ๗ แห่ง ได้แก่

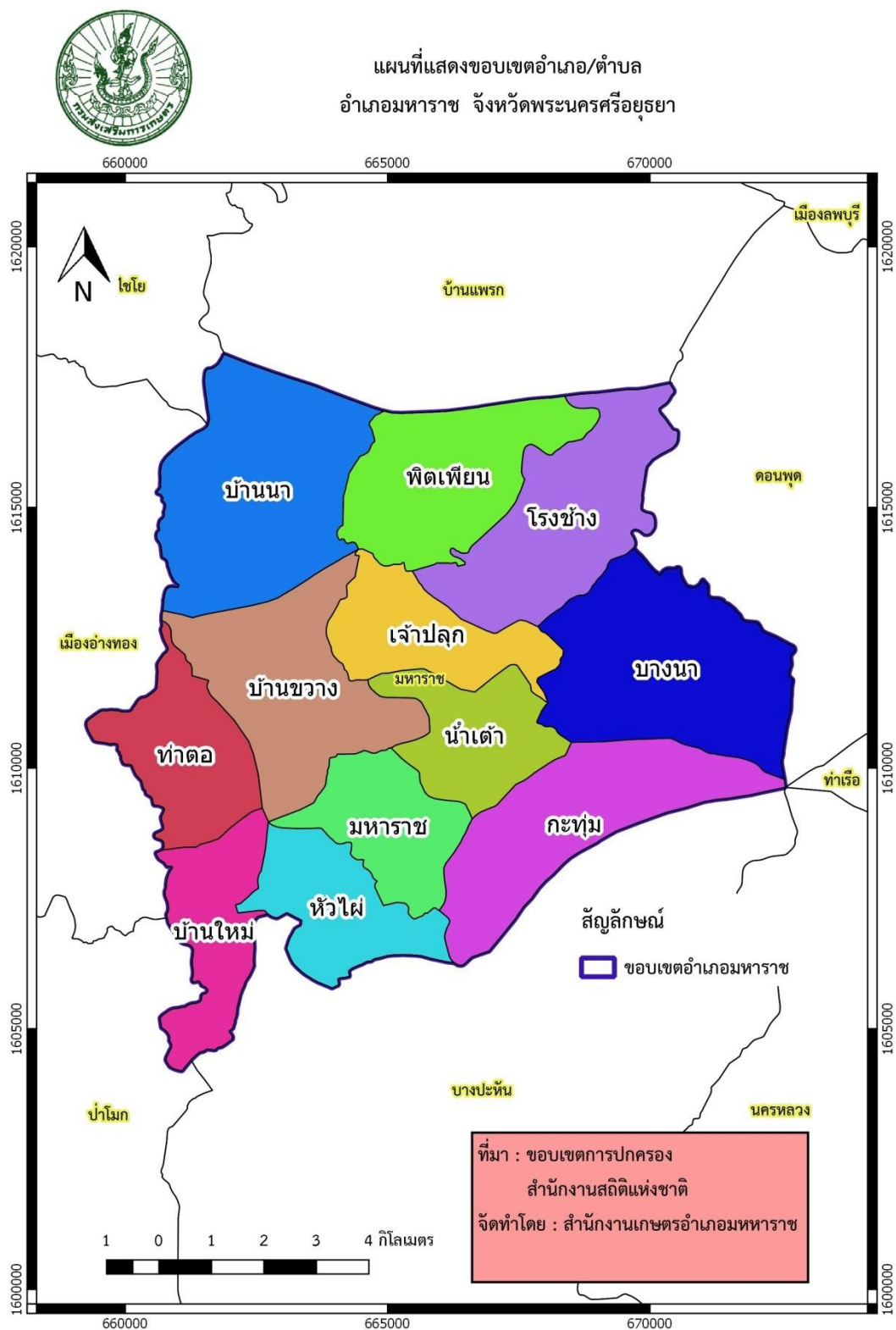
- ๑) เทศบาลตำบลมหาราช ครอบคลุมพื้นที่ตำบลหัวไผ่และตำบลมหาราช
- ๒) เทศบาลตำบลโรงช้าง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลน้ำเต้า ตำบลโรงช้าง ตำบลเจ้าปลุก และตำบลพิตเพียน
- ๓) องค์การบริหารส่วนตำบลบางนา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกะทู้และตำบลบางนา
- ๔) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านนา
- ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขวาง ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านขวาง
- ๖) องค์การบริหารส่วนตำบลท่าต่อ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าต่อ
- ๗) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบ้านใหม่

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอ
ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอต่างๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

อำเภอมหาราชอยู่ห่างจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประมาณ ๒๔ กิโลเมตร ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มภาคกลาง โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง ไม่มีภูเขา และป่าไม้ พื้นที่โดยทั่วไปแบ่งเป็นพื้นที่ราบลุ่มและพื้นที่ดอน มีแม่น้ำไหลผ่าน คือ แม่น้ำลพบุรี ได้แก่

๑.๒.๑ พื้นที่ราบลุ่มต่ำ ดังนี้

๑.๒.๑.๑ ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม จำนวน ๒๘,๔๒๒ ไร่ ประกอบด้วย

๑) ต.กะทู้ ๖,๒๔๐ ไร่	๒) ต.เจ้าปลุก ๒,๘๔๖ ไร่
๓) ต.น้ำเต้า ๒,๔๒๓ ไร่	๔) ต.บางนา ๗,๙๓๙ ไร่
๕) ต.มหาราช ๙๐๗ ไร่	๖) ต.โรงช้าง ๕,๖๑๐ ไร่
๗) ต.พิตเพียน ๒,๔๕๗ ไร่	

- พื้นที่ทุ่งรับน้ำบางกลุ่ม อำเภอมหาราช มี ๖ ตำบล พื้นที่ จำนวน ๑๖,๒๔๙ ไร่ ดังนี้
ตารางที่ ๑ พื้นที่ทุ่งรับน้ำบางกลุ่ม อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หมู่ที่	ข้อมูลพื้นฐานพื้นที่นาข้าว ปี ๒๕๖๗/๖๘
กะทู้	๒, ๓, ๔, ๕	๒,๘๗๐
เจ้าปลุก	๒-๕	๙๐๐
น้ำเต้า	๑-๔	๒,๕๒๓
บางนา	๑-๕	๔,๕๒๗
มหาราช	๓ ๔	๑,๒๖๔
โรงช้าง	๑-๔	๔,๑๖๕

๑.๒.๑.๒ ในเขตโครงการส่งน้ำเรืงราง ดังนี้

๑) ต.หัวไผ่ ๑,๐๖๔ ไร่	๒) ต.มหาราช ๙๖ ไร่

๑.๒.๒ พื้นที่ดอน ดังนี้

๑.๒.๒.๑ ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระเทียม จำนวน ๓,๑๕๗ ไร่ ประกอบด้วย

๑) ต.กะทู้ ๓๐ ไร่	๒) ต.เจ้าปลุก ๒๑ ไร่
๓) ต.น้ำเต้า ๒๔ ไร่	๔) ต.พิตเพียน ๑,๒๒๖ ไร่
๕) ต.มหาราช ๑๑ ไร่	๖) ต.โรงช้าง ๑,๘๔๕ ไร่

๑.๒.๒.๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช จำนวน ๒๑,๒๗๑ ไร่ ประกอบด้วย

๑) ต.เจ้าปลุก ๒๖๘ ไร่	๒) ต.ท่าตอ ๒,๕๔๕ ไร่	๓) ต.น้ำเต้า ๑๕๘ ไร่
๔) ต.บ้านขวาง ๓,๘๔๓ ไร่	๕) ต.บ้านนา ๖,๕๓๔ ไร่	๖) ต.บ้านใหม่ ๒,๕๙๒ ไร่
๗) ต.พิตเพียน ๒,๔๒๙ ไร่	๘) ต.มหาราช ๙๙๐ ไร่	๙) ต.หัวไผ่ ๑,๙๑๒ ไร่

๑.๒.๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินอำเภอหาราช

พื้นที่อำเภอหาราชสภาพโดยทั่วไปมีความเหมาะสมในการปลูกข้าว และมีชุดดินทั้งหมด ๘ ชุดดิน ได้แก่ ชุดดินท่าม่วง ชุดดินราชบุรี ชุดดินโคกกระเทียม ชุดดินชัยนาท ชุดดินบางเลน ชุดดินสรรพยา ชุดดินสิงห์บุรี และชุดดินอยุธยา ดังภาพที่ ๓ (ข้อมูลสืบออนไลน์สำนักสำรวจและวิจัยทรัพยากรดิน ๒ http://oss๑๐๑.ddd.go.th/web_thaisoils/soilseries/series_C.htm ค้นวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๑.๒.๓.๑ ชุดดินท่าม่วง การระบายน้ำ ดีปานกลางถึงดี ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลิกดินบนเป็นดินร่วนปนทรายแฉะ ดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะ ดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลสีน้ำตาลเข้ม และสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH ๕.๕-๖.๕) ดินตอนล่างมีลักษณะเนื้อดินและสีไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่น้ำพามาทับถมในแต่ละปี ซึ่งอาจแตกต่างกันเห็นได้ชัดเจน เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแฉะ ดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทรายสลับกันไปมา สีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลืองปฏิกริยาดิน เป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH ๖.๐-๗.๐) ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ อาจมีน้ำท่วมในบางช่วงของฤดูเพาะปลูกทำให้พืชชะงักการเจริญเติบโตได้ หน้าดินค่อนข้างเป็นทราย ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ปลูกพืชไร่หรือไม้ผล ควรปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มแร่ธาตุที่จำเป็นต่อพืช ทำให้คุณสมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น

๑.๒.๓.๒ ชุดดินราชบุรี การระบายน้ำ ค่อนข้างเลวถึงเลว ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลิก ดินบนเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายแฉะตลอด สี น้ำตาลปนเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH ๕.๕-๖.๕) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลปนเทาเข้มหรือสีน้ำตาลเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีน้ำตาลและสีน้ำตาลปนเหลืองในดินชั้นล่างอาจพบรอยอุกและจุดประสีแดงปนเหลืองปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ดินล่างตอนล่างอาจพบเกลือแร่ไมกา ก้อนเหล็ก และแมงกานีสสะสมตลอดหน้าตัดดิน ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝนลึก ๕๐ ซม. นาน ๔-๕ เดือน ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกข้าวและควรปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มแร่ธาตุที่จำเป็นแก่พืชให้กับดิน และทำให้คุณสมบัติทางกายภาพของดินดีขึ้น ปรับปรุงการระบายน้ำของดิน และป้องกันน้ำขังโดยทำทางระบายน้ำผิวดิน

๑.๒.๓.๓ ชุดดินโคกกระเทียม การระบายน้ำ เลว ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นดินลิกเนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอด ดินบนเป็นดินเหนียวสีเทาหรือสีเทาเข้ม จุดประสีน้ำตาลเข้ม และสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย (pH ๕.๕-๖.๕) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียวสีเทาหรือสีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างอ่อน (pH ๗.๐-๘.๐) ในดินล่างลึกลงไป หน้าดินจะแตกกระแหงในฤดูแล้ง จะพบรอยไถล ก้อนเหล็กและแมงกานีสสะสมและก้อนหินปูนสะสมในดินล่างลึกมาก ๘๐ ซม. ดินล่างตอนล่าง เป็นดินเหนียวสีน้ำตาลปนเขียวมะกอกและพบจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีเหลืองปนเขียวมะกอก ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงด่างอ่อน (pH ๗.๐-๘.๐) ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ เป็นที่ราบลุ่มต่ำ มีน้ำท่วมขังลึกมากกว่า ๑ เมตร นาน ๕-๖ เดือนในช่วงฤดูฝน ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ พื้นที่บริเวณนี้ส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างสูง ถ้าสามารถจัดการควบคุมระดับน้ำที่มีน้ำท่วมแช่ขังให้พอเหมาะสำหรับปลูกข้าวนาได้ จะช่วยเพิ่มผลผลิตของข้าวให้เพิ่มขึ้นได้

๑.๒.๓.๔ ชุดดินชัยนาท เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีน้ำตาล หรือสีเทาปนสีเขียวมะกอกมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ อาจพบก้อนปูน ก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็ก และแมงกานีสในชั้นดินล่าง การระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว สภาพการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงเลว ในช่วงฤดูฝนมีน้ำขังที่ผิวดินเป็น

ระยะเวลา ๔-๕ เดือน เนื้อดินเป็นดินเหนียวเก็บกักน้ำได้ดี จึงเหมาะสมที่จะใช้ในการทำนามากกว่าการปลูกพืชอย่างอื่น

๑.๒.๓.๕ ขุดดินบางเลน การระบายน้ำ เลว ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับ ดินบนเป็นดินเหนียวปนทรายแป้ง สีดำหรือสีเทา ปฏิกริยาดิน เป็นกลางถึงเป็นด่างเล็กน้อย (pH ๗.๐-๘.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลอ่อนสีเทาหรือสีเทาปนเขียวมะกอก มีจุดประสีน้ำตาลปนเขียวและสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ดินล่างตอนล่างเนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาปนน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ในดินล่างลึกลงไปจะพบดินเลนสีน้ำเงินมีปริมาณกำมะถันต่ำ จะพบรอยอุก และผลึกยิปซัม ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน ลึก ๕๐-๒๐๐ ซม. นานประมาณ ๖ เดือนข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ทำนา ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น

๑.๒.๓.๖ ขุดดินสรรพยา การระบายน้ำ ดีปานกลางถึงค่อนข้างเลว ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับ ดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง สีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีเทา ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ดินบนตอนล่างมีลักษณะเนื้อดินและสีไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับตะกอนที่น้ำพามาทับถมในแต่ละปี ซึ่งอาจจะมีลักษณะแตกต่างกันเห็นได้ชัดเจน เช่นเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียว สีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ และพบเกล็ดแร่ไมกาปะปนอยู่ตลอดหน้าตัดดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง (pH ๖.๐-๗.๐) ดินล่างตอนล่าง เป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐)

๑.๒.๓.๗ ขุดดินสิงห์บุรี ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึกลับ ดินบน เนื้อดินเป็นดินเหนียว สีเทาเข้มหรือสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างปานกลาง (pH ๖.๐-๘.๐) ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียวสีเทาเข้มและสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีน้ำตาลเข้ม พบรอยไถและหน้าอัฒันในดินล่าง ในฤดูแล้งหน้าดินจะแตกกระแหง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง (pH ๖.๐) ในดินบน ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงด่างปานกลาง (pH ๖.๐-๘.๐) ดินล่างตอนล่างเป็นดินเลนเหนียวสีเขียวมะกอก สีเทาถึงสีเทาปนเขียวเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง (pH ๘.๐) ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์เป็นที่ลุ่มต่ำ มักมีน้ำท่วมลึก ๘๐ ซม. นาน ๗-๘ เดือนในช่วงฤดูฝน ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควรทำคันดินกั้นน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำและในฤดูแล้งยังใช้ปลูกพืชไร่บางชนิดหรือพืชผักสวนครัวได้ ควรมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์

๑.๒.๓.๘ ขุดดินอยุธยา การระบายน้ำเลว ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นดินลึกลับมาก ดินบนเป็นดินเหนียว สีเทาเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลาง (pH ๖.๐) ดินล่างตอนบนเป็นดินเหนียวมีสีเทาสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาน้ำตาล มีจุดประสีแดงปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด (pH ๕.๕) และพบจุดประสีเหลืองฟางขาวที่ความลึก ๑๐๐-๑๕๐ ซม. จะพบผลึกของแร่ยิปซัมและรอยไถระหว่างชั้นดินบนและดินล่าง ดินมีกำมะถันสูงและปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๐) ข้อจำกัดการใช้ประโยชน์ ดินเป็นกรดจัด ทำให้พืชไม่สามารถใช้ธาตุที่มีอยู่ในดินตามธรรมชาติได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฟอสฟอรัส ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ทำนา ต้องแก้สภาพกรดของดินโดยใช้ปูนมาร์ล จะทำให้พืชใช้ธาตุอาหารในดินได้อย่างเต็มที่

๑.๓ สภาพภูมิอากาศ

๑.๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

อำเภอหาราช เป็น ๑ ใน ๑๖ อำเภอ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณอำเภอหาราชประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง และกับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ปกคลุมในช่วงฤดูฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๑.๓.๒ ฤดูกาล ในหนึ่งปีมี ๓ ฤดู คือ

- ฤดูร้อน ช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ - กลางเดือนพฤษภาคม
- ฤดูฝน ช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม
- ฤดูหนาว ช่วงเดือนพฤศจิกายน - กลางเดือนกุมภาพันธ์

๑.๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน

ตารางที่ ๒ ปริมาณฝน เป็นรายเดือน พ.ศ.๒๕๖๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อมูลรายวัน ปริมาณฝน

สถานี : 48415 - พระนครศรีอยุธยา (เกษตรท่าเรือ)

ปี : 2022

หน่วย: มิลลิเมตร

วันที่	เดือนที่ตรวจวัด											
	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม	เมษายน	พฤษภาคม	มิถุนายน	กรกฎาคม	สิงหาคม	กันยายน	ตุลาคม	พฤศจิกายน	ธันวาคม
1	0.0	T	0.0	0.0	2.3	0.0	0.0	8.2	0.0	3.0	0.0	T
2	0.0	2.4	19.6	1.5	0.0	0.0	2.4	0.8	0.0	0.0	0.0	0.0
3	0.0	0.0	0.0	0.4	0.0	4.5	0.0	3.6	0.0	8.4	0.0	0.0
4	0.0	T	0.0	0.0	0.0	6.6	T	9.6	T	0.0	0.0	0.0
5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	7.6	13.4	0.0	0.4	2.2	0.0	0.0
6	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	6.9	0.4	0.0	0.0	0.0
7	0.0	0.0	20.8	0.0	2.0	0.0	0.0	1.6	17.4	4.4	0.0	0.0
8	0.0	0.0	0.0	0.0	9.5	0.0	7.4	33.9	22.1	0.4	0.0	0.0
9	0.0	0.0	0.0	0.0	9.7	2.4	2.7	5.0	1.4	5.8	0.0	0.0
10	0.0	0.0	0.0	0.0	11.0	0.0	2.0	0.0	0.0	9.6	0.0	0.0
11	0.0	0.0	0.0	0.0	4.1	0.0	1.4	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
12	0.0	47.2	0.0	0.0	0.2	1.4	8.3	2.2	0.0	0.0	0.0	0.0
13	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
14	0.0	8.1	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.8	0.0
15	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	49.3	5.4	0.4	8.3	0.0
16	0.0	0.2	0.0	0.0	0.0	3.0	1.3	0.4	T	0.0	0.9	0.0
17	0.0	2.8	0.0	T	28.1	1.8	0.0	0.3	5.8	0.0	10.3	0.0
18	0.0	0.0	32.7	4.2	0.4	0.0	0.0	0.0	42.3	0.0	1.8	0.0
19	0.0	0.0	0.0	24.0	10.6	1.1	15.2	4.7	0.8	0.0	0.0	0.0
20	2.9	0.0	2.3	0.0	0.1	0.2	4.1	8.6	3.1	0.0	0.0	0.0
21	7.1	0.0	8.5	0.0	3.3	1.8	10.6	0.0	2.0	0.0	0.0	0.0
22	5.0	0.0	9.2	1.5	0.0	0.0	10.6	0.0	11.2	0.0	0.0	0.0
23	0.0	0.0	1.8	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	0.0	1.0	0.0
24	0.0	0.0	0.0	0.0	2.0	1.0	7.8	1.0	35.2	0.0	23.1	0.0
25	0.0	0.0	5.4	0.0	0.0	0.0	4.6	47.5	19.9	0.0	0.4	0.0
26	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	9.3	0.0	37.7	24.9	0.0	4.6	0.0
27	0.0	0.0	0.0	0.0	2.2	2.2	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
28	0.0	0.0	0.2	35.0	0.0	0.0	5.5	0.0	31.8	0.0	20.7	0.0
29	0.0	-	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	4.3	23.5	0.0	0.0	0.0
30	0.0	-	0.0	1.2	1.0	7.9	0.2	0.0	4.4	0.0	10.9	0.0
31	0.0	-	0.0	-	0.0	-	18.3	18.1	-	0.0	-	0.0
รวม	15.0	60.7	100.5	67.8	86.5	50.8	115.8	243.7	253.5	34.2	86.8	0.0
จำนวนวัน	3	5	9	7	15	14	17	19	19	8	11	0
สูงสุด	7.1	47.2	32.7	35.0	28.1	9.3	18.3	49.3	42.3	9.6	23.1	0.0

ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปี: 1115.3 มิลลิเมตร

จำนวนวันที่ฝนตกตลอดปี: 127 วัน

ปริมาณฝนสูงสุด: 49.3 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 2022-08-15

หมายเหตุ : ค่าฝนรายวันเป็นค่ารวมที่ตรวจวัดตั้งแต่ระหว่างเวลา 00.00 UTC

หมายเหตุ : วันที่ฝนตกคือวันที่ฝนตกมากกว่าหรือเท่ากับ 0.1 มม.

หมายเหตุ : "T" คือวันที่ฝนตกน้อยกว่า 0.1 มม.

หมายเหตุ : " " คือไม่มีข้อมูลหรือไม่ได้ตรวจวัด

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา)

๑.๓.๔ อุณหภูมิ และความกดอากาศ

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิ และความกดอากาศ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา เป็นรายเดือน พ.ศ.๒๕๖๖

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๑๙.๗	๓๒.๗	๒๖.๒
กุมภาพันธ์	๒๑.๗	๓๔.๓	๒๘.๐
มีนาคม	๒๔.๓	๓๖.๓	๓๐.๓
เมษายน	๒๔.๖	๓๖.๘	๓๐.๗
พฤษภาคม	๒๔.๗	๓๖.๑	๓๐.๔
มิถุนายน	๒๔.๖	๓๕.๖	๓๐.๑
กรกฎาคม	๒๔.๘	๓๔.๖	๒๙.๗
สิงหาคม	๒๔.๖	๓๔.๓	๒๙.๔
กันยายน	๒๔.๕	๓๓.๓	๒๘.๙
ตุลาคม	๒๔.๓	๓๓.๑	๒๘.๗
พฤศจิกายน	๒๓.๐	๓๓.๑	๒๘.๐
ธันวาคม	๒๐.๘	๓๒.๔	๒๖.๖

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๖๘)

๑.๓.๕ ความชื้นสัมพัทธ์

ตารางที่ ๔ ความชื้นสัมพัทธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

เดือน	2564 (2021)				2565 (2022)				Monthly
	เฉลี่ย Mean	เฉลี่ยสูงสุด Maximum	เฉลี่ยต่ำสุด Minimum	ต่ำสุด Minimum	เฉลี่ย Mean	เฉลี่ยสูงสุด Maximum	เฉลี่ยต่ำสุด Minimum	ต่ำสุด Minimum	
สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา									Phra Nakhon Si Ayutthaya Meteorological station
ทั้งปี	75.1	89.3	55.1	31	76.0	90.0	57.0	68	Annual
มกราคม	63.0	80.3	41.4	31	74.0	92.0	51.0	62	January
กุมภาพันธ์	67.1	88.5	42.2	33	78.0	90.0	62.0	72	February
มีนาคม	67.8	88.9	43.5	29	78.0	93.0	57.0	59	March
เมษายน	75.7	91.8	53.0	40	70.0	87.0	49.0	68	April
พฤษภาคม	74.8	90.6	55.0	46	77.0	90.0	58.0	69	May
มิถุนายน	72.5	89.7	54.4	46	75.0	92.0	54.0	71	June
กรกฎาคม	88.0	92.2	58.6	35	79.0	93.0	61.0	75	July
สิงหาคม	78.7	92.6	60.5	49	82.0	93.0	66.0	77	August
กันยายน	83.7	93.7	68.4	57	84.0	94.0	70.0	65	September
ตุลาคม	83.4	93.1	69.0	59	75.0	88.0	59.0	63	October
พฤศจิกายน	78.8	90.0	63.3	53	76.0	90.0	55.0	53	November
ธันวาคม	67.7	80.4	52.0	40	65.0	79.0	48.0	-	December

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา

Source: Phra Nakhon Si Ayutthaya Meteorological station

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา)

http://climate.tmd.go.th/gge/gge/๓hourhumidity๐๐_sum_th.png

๑.๔ เส้นทางคมนาคม

อำเภอมีเส้นทางคมนาคมหลากหลายทั้งภายในอำเภอ และภายนอกอำเภอไปยังจังหวัดใกล้เคียง ดังภาพที่ ๔

๑.๔.๑ ถนนทางหลวงสายหลัก

๑.๔.๑.๑ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒ (ถนนสายเอเชีย) แยกจากถนนพหลโยธินที่อำเภอบางปะอิน ผ่านอำเภอพระนครศรีอยุธยา อำเภออุทัย อำเภอบางปะหัน และอำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มุ่งไปทิศเหนือยังจังหวัดอ่างทอง สิงห์บุรี และจังหวัดชัยนาท

๑.๔.๑.๒ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๘๓ จากแยกเซเว่น อีเลฟเว่น ตำบลบ้านขวาง ผ่านตำบลบ้านนา ไปบรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒

๑.๔.๑.๓ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๗ จากจังหวัดอ่างทอง (ทิศตะวันตกไปยังทิศตะวันตก) ผ่านตำบลบ้านขวาง ตำบลเจ้าปลุก และตำบลบางนา ติดต่อกับอำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

๑.๔.๑.๔ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๑๔๖ จากจังหวัดลพบุรี มายังอำเภอบ้านแพรก ตำบลพิตเพี้ยน ตำบลเจ้าปลุก บรรจบทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๗

๑.๔.๑.๕ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๗ จากสี่แยกเจ้าปลุก ผ่านตำบลน้ำเต้า ตำบลมหาราช และตำบลหัวไผ่ ไปยังอำเภอบางปะหัน บรรจบกับทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๖ จังหวัดปทุมธานี

๑.๔.๒ ถนนทางหลวงสายรอง

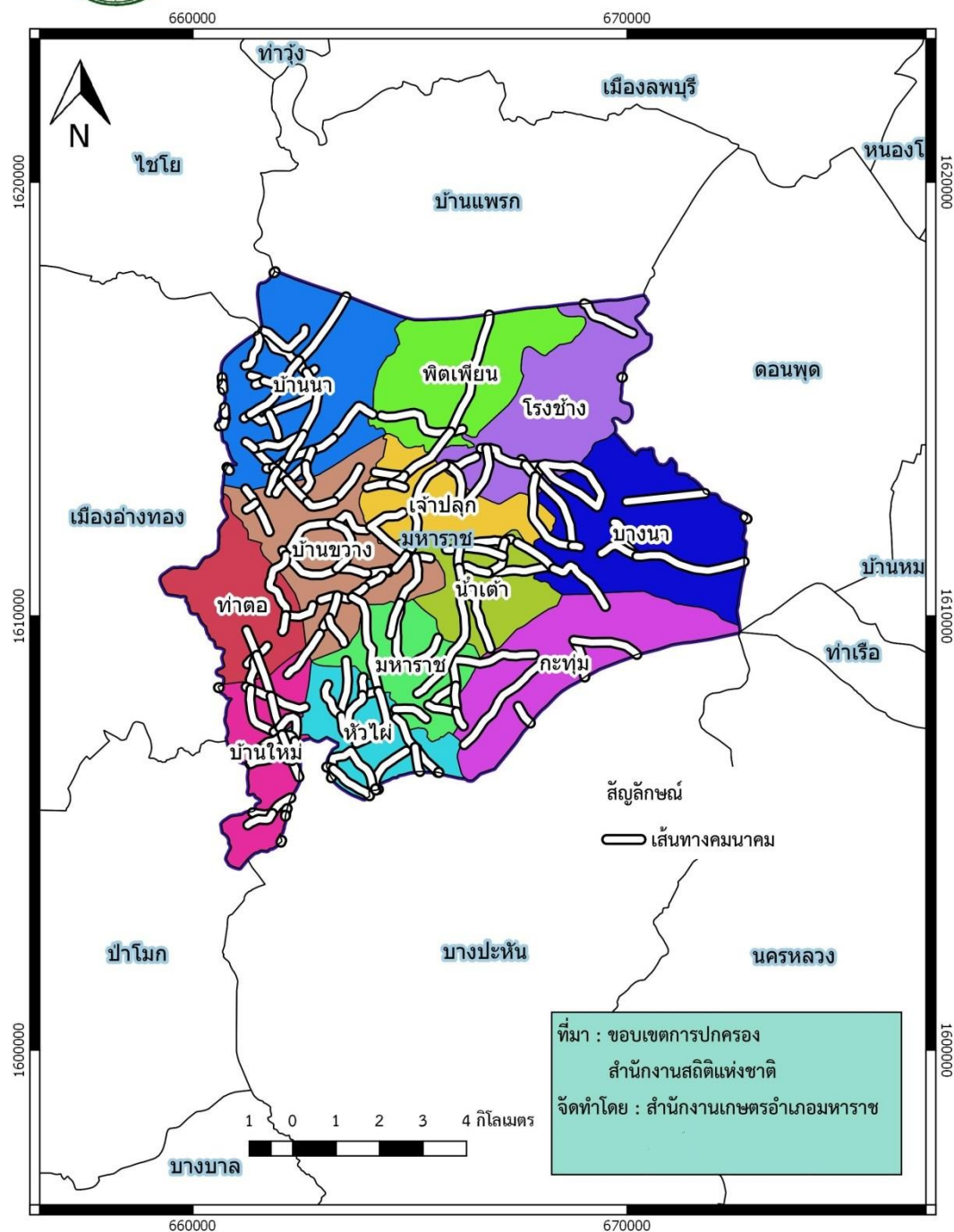
๑.๔.๒.๑ ทางหลวงชนบทหมายเลข ๔๐๐๗ เริ่มจากที่ว่าการอำเภอเมืองราช ผ่านตำบลหัวไผ่ ตำบลบ้านใหม่ ตำบลท่าต่อ และตำบลบ้านขวาง บรรจบกับถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๖๗

๑.๔.๒.๒ ทางหลวงชนบทหมายเลข ๓๐๕๒ จากแยกอำเภอเมืองราช ไปยังตำบลกะทุม

๑.๔.๒.๓ ทางหลวงชนบทหมายเลข ๔๐๒๔ จากแยกร้านอาหารครัวทองแดง ตำบลเจ้าปลุก ตำบลพิตเพี้ยน ไปยังอำเภอบ้านแพรก

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม
อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๑.๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑.๕.๑.๑ แม่น้ำลพบุรี

แม่น้ำลพบุรีเป็นแม่น้ำสายสำคัญของอำเภอมหาราช ใช้ในการเกษตรและ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศน์ มีลักษณะค่อนข้างแคบแต่มีตลิ่งสูงชัน โดยเป็นแม่น้ำสาขาของแม่น้ำเจ้าพระยา มีต้นน้ำแยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยาทางฝั่งตะวันออกหรือฝั่งซ้ายในท้องที่เขตติดต่อระหว่างตำบลม่วงหมี่ และตำบลต้นโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดสิงห์บุรี แล้วไหลผ่าน ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดลพบุรี และผ่านอำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก่อนที่จะบรรจบกับแม่น้ำป่าสักที่ ตำบลหัวรอ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และไหลลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งอำเภอมหาราชไหลผ่านรวม ๕ ตำบล ได้แก่ ตำบลพิตเพียน ตำบลโรงช้าง ตำบลเจ้าปลุก ตำบลน้ำเต้า ตำบลมหาราช

๑.๕.๑.๒ คลองบางแก้ว

คลองบางแก้วเป็นคลองสายสั้นๆที่ไหลผ่านฝั่งตะวันตกของอำเภอมหาราช แยกมาจากลำน้ำเจ้าพระยาบริเวณจังหวัดอ่างทอง และไหลไปบรรจบกับแม่น้ำลพบุรีที่ ตำบลหัวไผ่ อำเภอมหาราช มีความยาวของลำน้ำทั้งสายประมาณ ๑๕ กิโลเมตร มีลักษณะค่อนข้างแคบ แต่มีตลิ่งสูงชันโดยมีความกว้างประมาณ ๓๐ – ๕๐ เมตร ลึกประมาณ ๖ – ๑๐ เมตร ไหลผ่าน ๕ ตำบล ของอำเภอมหาราช ได้แก่ ตำบลบ้านนา ตำบลบ้านขวาง ตำบลท่าตอ ตำบลบ้านใหม่ และตำบลหัวไผ่ กรมชลประทานได้ใช้คลองสายนี้เป็นคลองระบายน้ำและทำหน้าที่กักเก็บรักษาน้ำ (ข้อมูลสื่อออนไลน์เอกสารโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยาในเขต สำนักชลประทานที่ ๑๐,๑๑,๑๒ พื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา province.rid.go.th/ayutthaya/file_book/Km_book/km-๐๐๓.pdf ค้นวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

นอกจากนี้อำเภอมหาราชยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติ เป็นคลอง หนองต่างๆ เกษตรกรใช้ในการเกษตร ได้แก่

๑) หนองโพธิ์เตี้ย	๑๖) ลำชี้นาค ต.บางนา
๒) หนองหม้อ	๑๗) คลองบางนา ต.บางนา
๓) หนองกุ่ม	๑๘) คลองบางนา-กระทุ่ม ต.บางนา
๔) หนองสาหร่าย	๑๙) คลองบางนาส่วนที่ ๒ ต.บางนา
๕) หนองคลัก	๒๐) คลองหนองบัว ต.บางนา
๖) หนองชายหมู	๒๑) ลำรางหนองสิงห์ ต.บางนา
๗) หนองหลวง	๒๒) หนองกระจับ ต.บางนา
๘) หนองขี้หมู	๒๓) หนองกระจับเหนือ ต.บางนา
๙) หนองกระจับ	๒๔) หนองขี้กใหญ่ ต.ท่าตอ
๑๐) ลำรางช้าง ต.โรงช้าง	๒๕) หนองรี ต.ท่าตอ
๑๑) คลองลำปลาซ่า	๒๖) หนองบัว ต.ท่าตอ
๑๒) คลองวัดกุฎ	๒๗) หนองน้ำดำ ต.ท่าตอ
๑๓) คลองวัดกลางเชื่อมต่อคลองโรงช้าง ต.โรงช้าง มหาราช	
๑๔) คลองโรงช้าง ต.โรงช้าง	๒๘) คลองหนองม่วง ต.ท่าตอ

๑๕) คลองบ้านไผ่ ต.บางนา

๑.๕.๒ ระบบชลประทานอำเภอมหาราช

ในพื้นที่อำเภอมหาราชอยู่ในเขตความรับผิดชอบของโครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา มีโครงการในเขตอำเภอมหาราช ๓ โครงการ ได้แก่ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระทาย โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง

๕.๒.๑ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษามหาราช

- ๑) คลองส่งน้ำชัยนาท-อยุธยา
- ๒) คลองส่งน้ำ ๒ ซ้าย – ๘ ซ้าย
- ๓) คลองส่งน้ำ ๑๒ ซ้าย
- ๔) คลองส่งน้ำ ๑๓ ซ้าย
- ๕) คลองระบายน้ำสายใหญ่่มหาราช ๒
- ๖) คลองระบายน้ำ ๔ ขวา มหาราช ๒
- ๗) คลองระบายน้ำสายใหญ่่มหาราช ๓

๕.๒.๒ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโคกกระทาย

- ๑) คลองซอย ๒๑
- ๒) คลองแยกซอย ๓ ซ้าย – ๒๑ ขวา
- ๓) คลองแยกซอย ๑ ขวา – ๓ ซ้าย – ๒๑
- ๔) คลองแยกซอย ๒ ขวา – ๓ ซ้าย – ๒๑
- ๕) คลองแยกซอย ๔ ซ้าย – ๒๑ ขวา

๕.๒.๓ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเริงราง

- ๑) คลองระบายน้ำสายใหญ่เริงราง
- ๒) คลองระบายน้ำ ๑ ขวา – เริงราง
- ๓) คลองระบายน้ำ ๑ ขวา – ๑ ขวา – เริงราง
- ๔) คลองระบายน้ำ ๑ ขวา – ๑ ขวา – ๑ ขวา – เริงราง

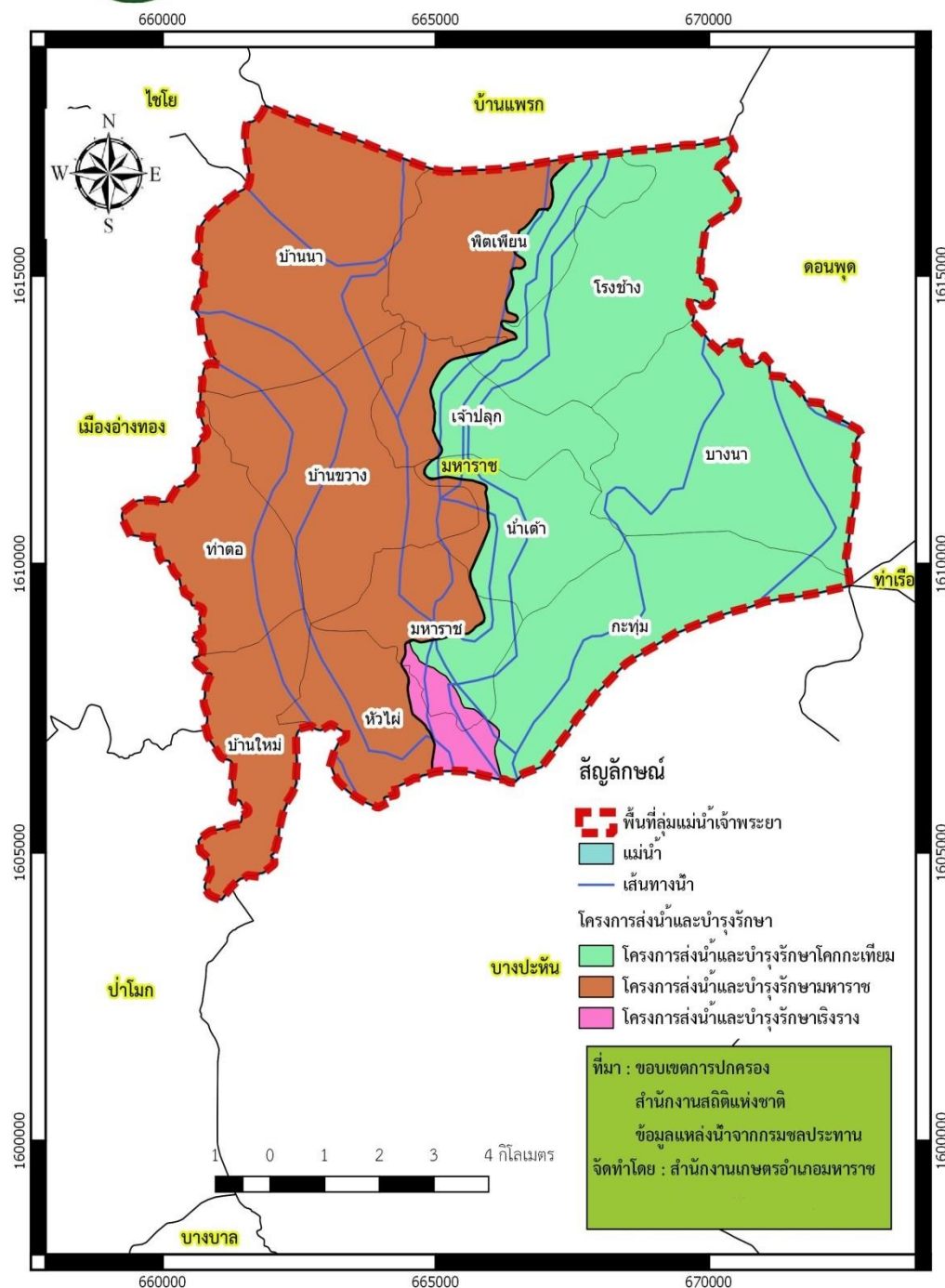
(ข้อมูลสื่อออนไลน์เอกสารการหาศักยภาพการใช้น้ำ โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา

province.rid.go.th/ayutthaya/file_book/Present%๒๐๒๑-๔-๕๘.pdf ค้นวันที่

๑ กรกฎาคม ๒๕๖๗) ดังภาพที่ ๕

แผนที่แสดงพื้นที่ตามโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
เส้นทางน้ำ/แม่น้ำ และพื้นที่ลุ่มน้ำ
อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงพื้นที่ตามโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา เส้นทางน้ำ/แม่น้ำ และพื้นที่ลุ่มน้ำ
อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๖ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

๑.๖.๑ ด้านสังคม

ด้านสังคมของอำเภอมหาราช พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่านได้แก่ แม่น้ำลพบุรี มีระบบชลประทาน แต่ก็มีปัญหาสามารถเพาะปลูกพืชได้เกือบตลอดทั้งปี อาชีพของเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ การทำนา มีอาชีพปลูกไม้ผล และพืชผักบางส่วน ประชากรในวัยกลางคนทำงานโรงงานเป็นส่วนใหญ่

๑.๖.๒ ด้านเศรษฐกิจ

- เศรษฐกิจของอำเภอมหาราช ขึ้นอยู่กับราคาผลผลิตทางการเกษตร เป็นสำคัญ โดยเฉพาะข้าว นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับราคาผลผลิตทางการทำประมงน้ำจืด และอื่นๆรองลงมา

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(GPP=Gross Provincial Product)

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา (Gross Provincial Product : GPP) เท่ากับ ๔๒๘,๕๔๘ ล้านบาท มีอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมแบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ.๒๕๖๔ ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๗.๕ ซึ่งสูงกว่าอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวม แบบปริมาณลูกโซ่ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๑.๔๙ และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี เท่ากับ ๙,๕๔๑ ล้านบาท และมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรลดลง เท่ากับ ๗.๙๒ โดยมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๒.๒๓ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดทั้งหมด

ที่มา : : ศูนย์สารสนเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ๒๕๖๔

๒) อาชีพ

๑) อาชีพหลัก ได้แก่ การเกษตรกรรม (ทำนา ทำสวน ปลูกพืชผัก ข้าวโพดหวาน ฯลฯ) การเลี้ยงสัตว์ (ฟาร์มไก่เนื้อ, เป็ดไข่, โค, กระบือ, สุกร, แพะ ฯลฯ) การประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น เลี้ยงปลาในบ่อ, กระชัง, แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ฯลฯ)

๒) อาชีพเสริม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น (OTOP) ได้แก่ การผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด หัตถกรรมไม้สัก การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ทำดอกไม้จันทน์ ไม้กวาด ทำพวงหรีด ฯลฯ จักสาน (แข่งปลาทุ ท่างอบ) ปลูกพืชหลังฤดูทำนา (ถั่วเขียว พริกมัน ข้าวโพดหวาน ฯลฯ) ค้าขาย รับจ้าง (รับจ้างทั่วไป, รับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมนอกพื้นที่อำเภอ)

๑.๖.๒.๒ รายได้ของประชากรเฉลี่ย/คน/ปี อำเภอมหาราช

ตารางที่ ๕ รายได้ของประชากรเฉลี่ย/คน/ปี อำเภอมหาราช ปี ๒๕๖๘

ลำดับที่	ตำบล	จำนวนครัวเรือน	จำนวนคน	รายได้เฉลี่ย/คน/ปี (บาท/คน/ปี)
๑	ท่าดอ	๖๓๗	๑,๖๒๕	๑๑๒,๙๐๘
๒	บ้านขวาง	๕๕๔	๑,๔๖๒	๙๕,๑๐๘
๓	บางนา	๕๒๗	๑,๗๐๕	๘๑,๒๙๑
๔	บ้านใหม่	๕๒๒	๑,๖๓๗	๙๗,๑๒๐
๕	กะทุม	๔๓๕	๑,๐๔๕	๗๗,๔๗๙
๖	บ้านนา	๑๑๒๒	๓,๖๒๐	๖๑,๐๔๒
๗	มหาราช	๓๔๕	๙๓๙	๘๒,๓๐๖
๘	หัวไม้	๕๖๖	๑,๔๔๘	๙๓,๑๘๙
๙	โรงช้าง	๔๙๕	๑,๒๐๙	๘๔,๖๐๕
๑๐	พิตเพียน	๕๓๕	๑,๕๕๐	๗๒,๓๖๐
๑๑	น้ำเต้า	๓๔๘	๙๘๙	๘๗,๕๐๒
๑๒	เจ้าปลุก	๔๓๓	๑,๒๙๐	๑๑๖,๙๘๙
	รวม	๖,๕๑๙	๑๘,๕๑๙	๘๕,๖๕๑

จากข้อมูลพบว่า ประชากรในเขตอำเภอมหาราช มีรายได้เฉลี่ยคนละ ๘๕,๖๕๑ บาทต่อปี ตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยสูงสุด คือตำบลเจ้าปลุก เท่ากับ ๑๑๖,๙๘๙ บาทต่อคนต่อปี ตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยน้อยที่สุด คือตำบล บ้านนา เท่ากับ ๖๑,๐๔๒ บาทต่อคนเรือนต่อปี

๑.๖.๓ ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

ประชากรของอำเภอมหาราชส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นิยมไปวัดหรือพุทธสถาน เพื่อไปทำบุญหรือประกอบพิธีกรรมในวันสำคัญต่างๆ ได้แก่ วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา วันออกพรรษา ทำบุญกวนข้าวทิพย์ที่วัดกลางเดือน ๖ แรม ๑ ค่ำ และทำบุญวันสารทไทย เป็นต้น อีกทั้งวัดเป็นศูนย์กลางของคนในชุมชน เช่น สถานที่ประชุมของส่วนราชการต่างๆ เป็นทั้งสถานที่เรียน

๑.๖.๔ จำนวนประชากรและครัวเรือน

ตารางที่ ๖ ข้อมูลประชากรและหน่วยการปกครองอำเภอมหาราช

ตำบล	จำนวนหน่วยการปกครอง			ครัวเรือน เกษตรกร	จำนวน ครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.			ชาย	หญิง	รวม
บ้านนา	๖	-	๑	๓๖๘	๑,๓๙๖	๑,๘๙๒	๒,๐๘๔	๓,๙๗๖
บ้านขวาง	๔		๑	๙๓	๑,๐๘๗	๙๓๔	๑,๐๕๕	๑,๙๘๙
มหาราช	๔	-	-	๓๔	๔๙๐	๕๙๒	๖๕๕	๑,๒๔๗
ท่าตอ	๔	-	๑	๑๐๓	๘๖๑	๑,๐๑๓	๑,๑๒๗	๒,๑๓๕
โรงช้าง	๔	๑	-	๑๖๗	๖๗๙	๗๙๙	๘๔๙	๑,๖๔๘
บางนา	๕	-	๑	๑๙๔	๗๒๔	๙๒๓	๑,๐๒๕	๑,๙๔๘
น้ำเต้า	๔	-	-	๑๒๔	๔๗๔	๖๓๕	๖๕๐	๑,๒๘๕
กะทุม	๕	-	-	๑๑๓	๔๘๖	๖๐๑	๕๙๒	๑,๑๙๓
เจ้าปลุก	๕	๑	-	๕๖	๖๙๒	๗๒๔	๗๘๑	๑,๕๐๕
พิตเพียน	๗	-	-	๒๓๘	๗๒๘	๗๗๘	๙๐๐	๑,๖๗๘
หัวไผ่	๖	๑	-	๕๒	๑,๐๑๖	๙๔๙	๙๗๖	๑,๙๒๕
บ้านใหม่	๔	-	๑	๗๙	๗๘๘	๙๙๔	๑,๐๙๔	๒,๐๘๘
รวมทั้งสิ้น	๕๘	๓	๕	๑,๖๒๑	๙,๕๒๑	๑๐,๘๓๔	๑๑,๗๘๘	๒๒,๖๐๐

ที่มา : ๑. ระบบสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ.๒๕๖๘

๒. ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๖.๕ สถานศึกษา

๖.๕.๑ วิทยาลัยการอาชีพมหาราช เป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ในอำเภอมหาราช

๖.๕.๒ โรงเรียนมหาราชประชานิมิต เป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนประจำอำเภอมหาราช

๑.๖.๖ องค์กร/สถาบันต่างๆ

๑.๖.๖.๑ ธนาคาร

๑) ธนาคารออมสิน

๒) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ตารางที่ ๗ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร อำเภอมหาราช

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่ม	จัดตั้ง	ชื่อประธาน	จำนวนสมาชิก (คน)			จดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน	
			วัน/เดือน/ปี		หญิง	ชาย	รวม	กลุ่ม	สมาชิก (คน)
๑	กะทู้	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองจิก	๑๖ กันยายน ๒๕๓๑	นางอำภา ทองทา	๑๓	๐	๑๓	๑	๑๓
๒	ท่าตอ	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่าตอสามัคคี	๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘	นางสมบัติ คงเจริญ	๑๕	๐	๑๕	๑	๑๘
๓	น้ำเต้า	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านน้ำเต้า	๒๑ เมษายน ๒๕๒๙	นางโสภา ศรีฤกษ์	๑๓	๐	๑๓	๑	๑๐
๔	บางนา	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบางนา	๒๔ มีนาคม ๒๕๔๘	นางวิมล สำรวล	๑๕	๐	๑๕	๐	๐
๕	บ้านขวาง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านขวาง ๒	๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๙	นางน้ำวัน หล้าสาย	๑๑	๐	๑๑	๑	๑๑
๖	บ้านขวาง	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านขวาง ๑	๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๙	นางมาลีวรรณ สุจริตจันทร์	๑๑	๐	๑๑	๑	๑๑
๗	พิตเพียน	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรพิตเพียนสามัคคี	๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕	นางสุหาทิพย์ เทศวัตร	๑๕	๐	๑๕	๐	๐
รวม ๖ ตำบล ๗ กลุ่ม					๙๓	๐	๙๓	๕	๖๓

ตารางที่ ๘ กลุ่มยุทธกร อำเภอมหาราช

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่	ประเภทกลุ่ม	จัดตั้ง
					วัน/เดือน/ปี
๑	กะทู้ม	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนวัดตะบอง	๓๙/๑ หมู่ ๒ ต.กะทู้ม อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๒ กรกฎาคม ๒๕๔๗
๒	ท่าตอ	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนวัดท่าตอเลิศบุญยงคิวิทยา	หมู่ ๓ ต.ท่าตอ อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๒
๓	บางนา	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนวัดบางสงบ	๗๘ หมู่ ๔ ต.บางนา อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๗
๔	บ้านนา	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนวัดโพธิ์ประสิทธิ์	๑๐๘ หมู่ ๔ ต.บ้านนา อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘
๕	บ้านใหม่	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนชุมชนวัดสุเมธ	หมู่ ๔ ต.บ้านใหม่ อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๒
๖	มหาราช	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนมหาราชประชานิมิต	๖๐/๑๐ หมู่ ๒ ต.มหาราช อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๑๖ กรกฎาคม ๒๕๔๗
๗	หัวไผ่	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนวัดปากคลอง	๒๐๙ หมู่ ๖ ต.หัวไผ่ อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๓ ธันวาคม ๒๕๓๐
๘	เจ้าปลุก	กลุ่มยุทธกรโรงเรียนวัดโบสถ์อนุกุลสังฆกิจ	๖๙ หมู่ ๔ ๒ ต.เจ้าปลุก อ.มหาราช จ.พระนครศรีอยุธยา	ในโรงเรียน	๘ มีนาคม ๒๕๖๕
รวม ๘ ตำบล ๘ กลุ่ม					

ตารางที่ ๙ วิสาหกิจชุมชน อำเภอมหาราช

ลำดับ	ชื่อ	ที่ตั้ง	ว/ด/ป ที่อนุมัติ
๑	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาน้ำจืดตำบลบ้านขวาง	๕๖ หมู่ ๓ ต.บ้านขวาง	๐๓/๑๐/๒๕๔๘
๒	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปเบองเคอรี่ป่าเล็กตำบลบ้านขวาง	๔๓ หมู่ ๒ ต.บ้านขวาง	๒๕/๑๐/๒๕๔๘
๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักรสานตำบลกะทู้	๑๖/๒ หมู่ ๔ ต.กะทู้	๒๕/๑๐/๒๕๔๘
๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารแม่สมบัติ ตำบลท่าตอ	๔๑/๑ หมู่ ๓ ต.ท่าตอ	๒๘/๑๐/๒๕๔๘
๕	วิสาหกิจชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์ตำบลน้ำเต้า	๔๔/๔ หมู่ ๒ ต.น้ำเต้า	๐๗/๑๑/๒๕๔๘
๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพมหาราช	๖๓ หมู่ ๑ ต.มหาราช	๑๔/๐๑/๒๕๕๓
๗	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์พื้นบ้านและข้าวเพื่อสุขภาพตำบลมหาราช	๘๐/๓ หมู่ ๑ ต.มหาราช	๑๗/๐๖/๒๕๕๗
๘	วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลอดภัยตำบลหัวไผ่	๑๕/๒ หมู่ ๔ ต.หัวไผ่	๑๑/๐๒/๒๕๕๘
๙	วิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ ตำบลโรงช้าง บางนา น้ำเต้า	๑๐ หมู่ ๒ ต.บางนา	๐๔/๐๘/๒๕๖๐
๑๐	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์จักรสานและเกษตรแปรรูป ตำบลหัวไผ่	๒๒ หมู่ ๒ ต.หัวไผ่	๒๑/๐๙/๒๕๖๐
๑๑	วิสาหกิจชุมชนรักษ์เกษตรตำบลบ้านนา	๕๒/๓ หมู่ ๒ ต.บ้านนา	๒๖/๐๖/๒๕๖๑
๑๒	วิสาหกิจชุมชนกล้วยเบรคแตกตำบลกะทู้	๔/๓ หมู่ ๒ ต.กะทู้	๐๕/๐๖/๒๕๖๒
๑๓	วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มและการแปรรูปอาหารตำบลบ้านใหม่	๓๘ หมู่ ๒ ต.บ้านใหม่	๐๘/๐๗/๒๕๖๓
๑๔	วิสาหกิจชุมชนเศษผ้าประดิษฐ์สร้างอาชีพตำบลมหาราช	๒๒/๑ หมู่ ๒ ต.มหาราช	๓๑/๐๘/๒๕๖๓
๑๕	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตพืชปลอดภัยและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรตำบลโรงช้าง	๑๗๔ หมู่ ๑ ต.โรงช้าง	๒๑/๐๙/๒๕๖๓
๑๖	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตพืชผักและสมุนไพรตำบลบางนา	๑ หมู่ ๒ ต.บางนา	๐๓/๐๕/๒๕๖๔
๑๗	วิสาหกิจชุมชนละมุดตำบลท่าตอ	๗๖ ม.๔ ต.ท่าตอ	๐๓/๐๕/๒๕๖๔
๑๘	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราช	๗๖ หมู่ ๔ ต.ท่าตอ	๐๑/๐๗/๒๕๖๔
๑๙	วิสาหกิจชุมชนบ้านขวางเกษตรปลอดภัย	๒/๑ หมู่ ๑ ต.บ้านขวาง	๑๗/๐๓/๒๕๖๕

๒๐	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตำบลบ้านใหม่ มหาราช (ละมุดร้อยปี)	๑๒ หมู่ ๑ ต.บ้านใหม่	๑๘/๐๗/๒๕๖
๒๑	วิสาหกิจชุมชนบ้านไร่เคียนนา	หมู่ ๕ ต.บางนา	๐๒/๐๘/๒๕๖๕
๒๒	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารและจักรสานตำบลเจ้าปลุก	๑๘ หมู่ ๔ ต.เจ้าปลุก	๑๕/๐๘/๒๕๖๕
๒๓	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบ้านนา	๑๘/๒ หมู่ ๓ ต.บ้าน นา	๑๒/๐๖/๒๕๖๖
๒๔	วิสาหกิจชุมชนบ้านบางสงบ	๙๕ หมู่ ๕ ต.บางนา	๑๔/๐๘/๒๕๖๖
๒๕	กลุ่มแปรรูปสมุนไพรบ้านสุขธีรธรรมณ์ ตำบลหัวไผ่	๓/๑ ม.๕ ต.หัวไผ่	๒๓/๐๗/๒๕๖๗
๒๖	กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำตำบลบ้านนา	๕/๒ ม.๔ ต.บ้านนา	๒๐/๐๘/๒๕๖๗
๒๗	บ้านใหม่นวดแผนไทยเคาะเส้น	อาคารสุขศาลา หมู่ ๒ ตำบลบ้านใหม่	๐๘/๑๑/๒๕๖๗
๒๘	ผลิตข้าวไก่ตำบลพิตเพียน	๗๒ ม.๔ ต.พิตเพียน	๑๐/๐๓/๒๕๖๘
๒๙	เจ้าปลุกขนมหวาน	๔๑ ต.เจ้าปลุก	๑๘/๐๓/๒๕๖๘
๓๐	พัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวชุมชน	๑๑๕ ม.๔ ต.บ้านใหม่	๒๑/๐๓/๒๕๖๘

๑.๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

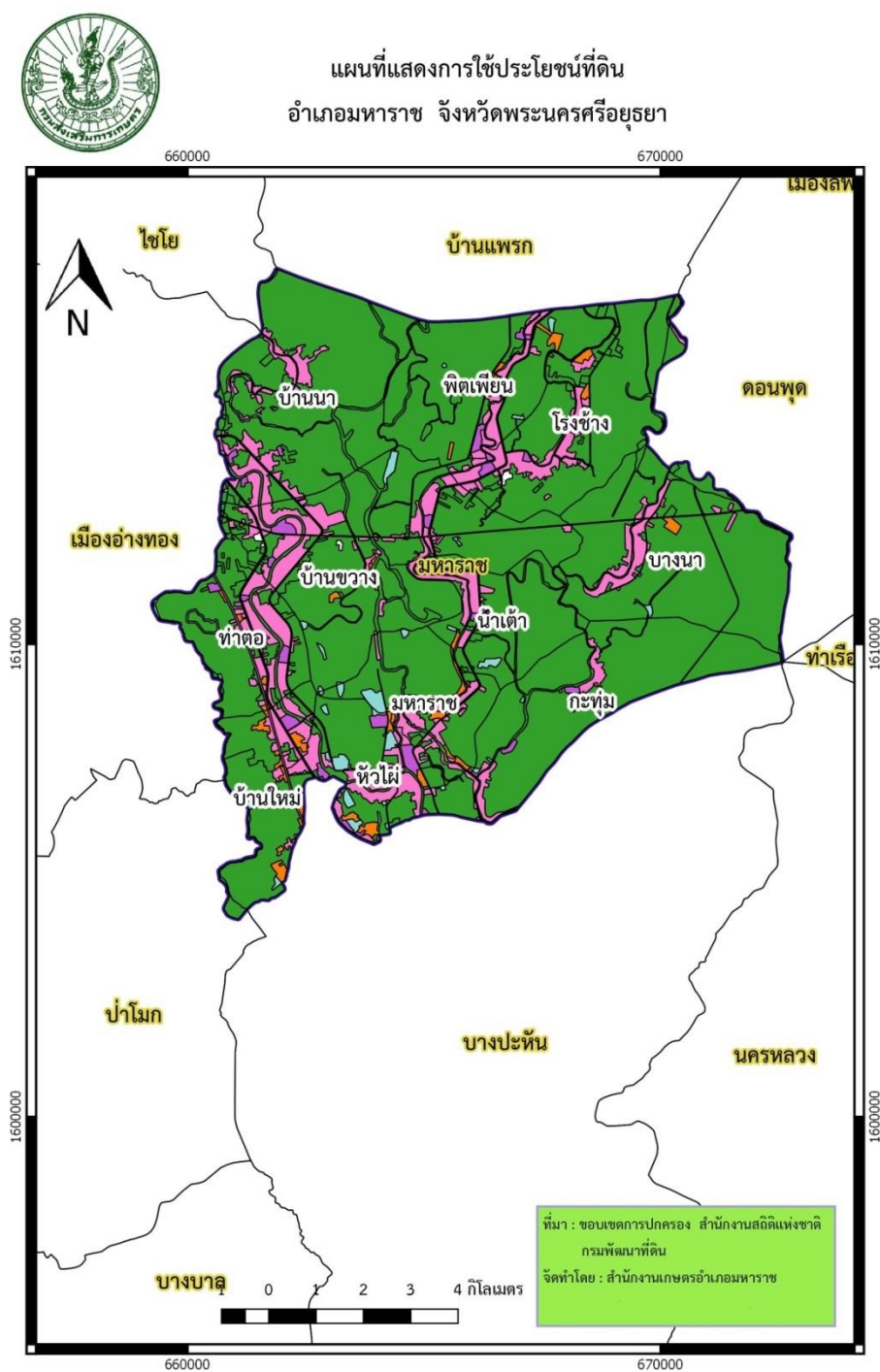
อำเภอมหาราชมีพื้นที่ รวมทั้งสิ้น ๑๒๐.๑๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ๗๕,๐๙๘ ไร่ โดยจำแนกตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังตารางที่ ๙

ตารางที่ ๑๐ การใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภอมหาราช

ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑. พื้นที่เกษตรกรรม	๔๔,๒๓๘.๗๕	๕๙
- นาข้าว	๔๒,๕๕๒.๐๐	
- พืชไร่	๑๑๙.๒๕	
- ไม้ผล	๘๔๗.๕๐	
- ไม้ยืนต้น	๔๐๒.๕๐	
- พืชผัก	๒๒๕.๒๕	
- ไม้ดอกไม้ประดับ	๔๖.๐๐	
๒. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๖,๗๔๖	๓๖
- ตัวเมืองและย่านการค้า	๙๒๗	
- หมู่บ้าน	๑๕,๘๑๘	
- สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	๘๕๕	
- โรงงานอุตสาหกรรม	๕๓๖	
- ถนน	๑,๖๗๒	
๓. พื้นที่น้ำ	๔,๑๑๔	๕
- แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	๓,๐๑๑	
- หนอง บึง ทะเลสาบ	๘๖๑	
- คลองชลประทาน	๒๙๔	
- บ่อน้ำในไร่นา	๓๑๔	
รวมทั้งสิ้น	๗๕,๐๙๘	๑๐๐.๐๐

ที่มา: ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๗

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า พื้นที่อำเภอมหาราช มีการใช้ประโยชน์ที่ดินในการทำเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ ๗๘.๐๑ รองลงมาคือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง ร้อยละ ๑๔.๕๖ พื้นที่น้ำ ร้อยละ ๕.๔๘ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ร้อยละ ๑.๓๘ ตามลำดับ (ภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครั้วเรือนเกษตรกร

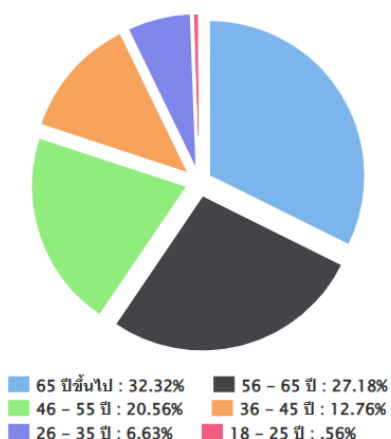
อำเภอมหาราช มีครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๖๑๕ ครั้วเรือน โดยมีหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรช่วงอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๒๒ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๒ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๘ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๕๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๕๒๒	๓๒.๓๒
๕๖ - ๖๕ ปี	๔๓๙	๒๗.๑๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๓๓๒	๒๐.๕๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๐๖	๑๒.๗๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๐๗	๖.๖๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๙	๐.๕๖
รวม	๑,๖๑๕	๑๐๐

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนีวัด ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗

หัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกร จำแนกช่วงอายุ

ภาพที่ ๗ แสดงหัวหน้าครั้วเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนีวัด ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ,พ.ศ.๒๕๖๘)

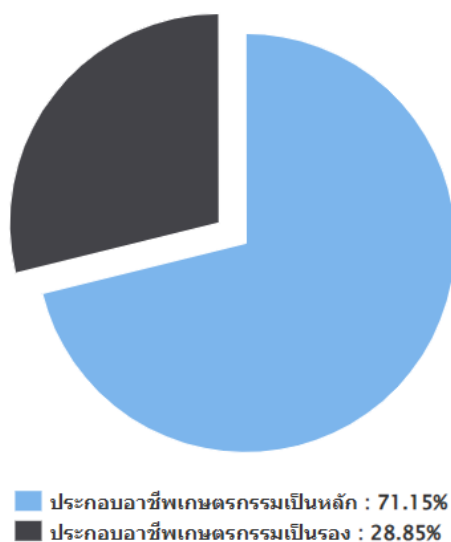
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอมหาราชมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักเป็นส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๑,๑๔๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๑๕ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๔๖๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๘๕

ตารางที่ ๑๒ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑,๑๔๙	๗๑.๑๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๖๖	๒๘.๘๕

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนี ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนี ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗)

(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

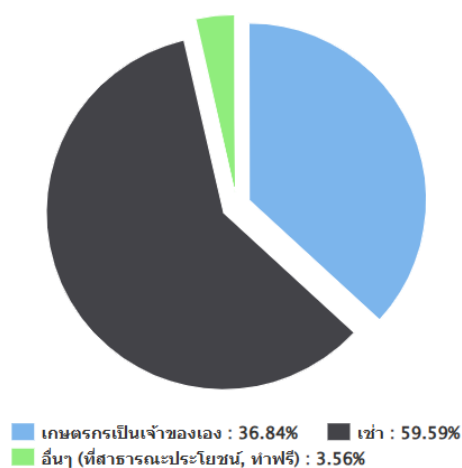
ตารางที่ ๑๓ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	เนื้อที่(ไร่)
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๗๐๓	๑๓,๖๒๕
เช่า	๑,๑๓๗	๓๘,๑๘๓
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๖๘	๗๙๔
**รวม	๑,๕๔๘	๕๒,๖๐๒

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนี ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗

หมายเหตุ * ข้อมูลตามที่ตั้งแปลง เฉพาะครัวเรือนที่แจ้งปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรในแต่ละปี

** เกษตรกรบางส่วนมีการถือครองในทุกลักษณะ

ภาพที่ ๙ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอมหาราช

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนี ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

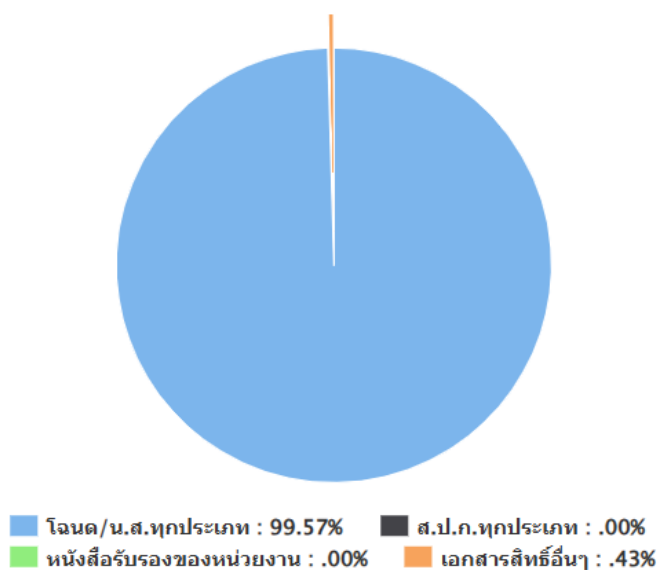
เกษตรกรอำเภอมหาราช มีการถือครองที่ดินแบบเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๗๐๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๕๗ รองลงมาคือ เอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๓ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๗๐๓	๐	๐	๒	๗๐๕

ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนี ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)

ภาพที่ ๑๐ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ดัชนี ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ ,พ.ศ.๒๕๖๗)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอเมืองราช มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๖๒ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๙๒ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๖๐ ราย วิสาหกิจชุมชน ๓๐ แห่ง สมาชิก ๓๑๔ ราย

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองราช พ.ศ. ๒๕๖๘

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ท่าตอ			๑	๑๐	๑	๓๐	๔	๓๘				
มหาราช					๑	๒๐	๓	๔๐				
กะทู้			๑	๑๓			๒	๒๐				
น้ำเต้า	๑	๑๐	๑	๑๓			๑	๘				
บ้านใหม่	๑	๑๐			๑	๓๒	๔	๓๒				
หัวไผ่					๑	๓๘	๓	๒๔				
พิตเพียน	๑	๑๐	๑	๑๔			๑	๗				
บ้านนา	๑	๒๓			๑	๒๒	๒	๓๕				
บ้านขวาง			๒	๒๒			๓	๔๕				
เจ้าปลุก					๑	๒๐	๒	๑๖				
บางนา			๑	๑๕	๑	๑๕	๔	๔๑				
โรงช้าง	๑	๙					๑	๘				
รวม	๕	๖๒	๗	๘๗	๗	๑๗๗	๓๐	๓๑๔				

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอมหาราชมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๔ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๖ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๕ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑๒ ศูนย์

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศูนย์ข้าว ชุมชน	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
							กษ.	ปศุสัตว์	ปฎิรูป	
ท่าต่อ		๑	๑			๑				
มหาราช			๑	๑		๑				
กะทุม		๑	๑			๑				
น้ำเต้า		๑		๑		๑				
บ้านใหม่				๑		๑				
หัวไผ่						๑				
พิตเพียน		๑	๑			๑				
บ้านนา		๒	๑			๑				
บ้านขวาง		๒		๑		๑				
เจ้าปลุก						๑				
บางนา		๔			๑	๑				
โรงช้าง	๑	๒	๑	๑	๑	๑				
รวม	๑	๑๔	๖	๕	๒	๑๒				

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ.๒๕๖๘

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอมหาราช มีอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๕๘ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๕๘ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๑๐ ราย อาสาสมัครชลประทาน ๑ ราย ประมงอาสา ๑ ราย ปศุสัตว์อาสา ๑ ราย และครูบัญชีอาสา ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	อาสาชล ประทาน	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ท่าตอ						๔	๑		
มหาราช						๔			
กะทุม					๓	๕			
น้ำเต้า		๑			๓	๔			
บ้านใหม่			๑			๔			
หัวไผ่				๑	๑	๖			
พิตเพียน					๑	๗			
บ้านนา						๖			
บ้านขวาง						๔			
เจ้าปลุก						๕			
บางนา					๑	๕			
โรงช้าง					๑	๔			
รวม	๐	๑	๑	๑	๑๐	๕๘	๑	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ. ๒๕๖๘

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

อำเภอมหาราชมีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในอำเภอมหาราชมีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้านอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
มหาราช	๑	นางสมศรี แซ่หุ่	๘๐/๓ หมู่ ๑ ตำบลมหาราช อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
บ้านนา	๑	นายมานพ ภูระหงษ์	๖๙/๑ หมู่ ๕ ตำบลบ้านนา อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
น้ำเต้า	๑	นายบุญประกอบ แซ่ลิ่ม	๗ หมู่ ๒ ตำบลน้ำเต้า อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
บางนา	๑	นายจิรพันธ์ พิมพ์เดช	๑๘ หมู่ที่ ๕ ตำบลบางนา อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
โรงช้าง	๑	นายชัยสิทธิ์ กระแสบุตร	๑๗๔ หมู่ ๑ ตำบลโรงช้าง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ท่าตอ	๑	นายสุเทพ มหาเอียร	๑/๑ หมู่ ๓ ตำบลท่าตอ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
บ้านใหม่	๑	นายเข้า เข้มแข็ง	๑๒ หมู่ ๑ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
บ้านขวาง	๑	นางสาวสรรทยา เกตุแดง	๒/๑ หมู่ ๑ ตำบลบ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พิตเพียน	๑	นายบุญชู ทนงสุทธิ์	๒๐ หมู่ ๕ ตำบลพิตเพียน อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
เจ้าปลุก	๑	นายเสวก กองทรัพย์	๑๘/๑ หมู่ ๔ ตำบลเจ้าปลุก อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
หัวไผ่	๑	นางพัฒน์ โพธิ์ยั้งยืน	๔๘ หมู่ ๔ ตำบลหัวไผ่ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
กะทุม	๑	นาย ชัยสิทธิ์ มะหุรรณ	๑๘/๖ หมู่ ๒ ตำบลกะทุม อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
รวม	๑๒		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อศูนย์ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สินค้าหลัก : ข้าว พื้นที่เป้าหมาย : ๔,๑๖๕ ไร่ เกษตรกรเป้าหมาย : ๑๔๒ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านเลขที่ ๑๗๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลโรงช้าง อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พิกัด : ๔๗ P X ๖๖๗๒๖๒ Y ๑๖๑๓๕๐๙

QR Code Map ที่ตั้ง
ศพก.โรงช้าง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายชัยสิทธิ์ กระแสบุตร อายุ ๖๐ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๑๗๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลโรงช้าง อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑ - ๓๔๑๙๘๗๔

สถานการณ์ของพื้นที่ : ๑. พื้นที่ของตำบลโรงช้างเป็นที่ราบลุ่มน้ำท่วมขังทุกปี ฤดูแล้งขาดน้ำในการทำนาข้าว

๒. ขาดเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีคุณภาพ

๓. ผลผลิตการเกษตรขาดการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตร

แนวทางการพัฒนา : ๑. ปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้เหมาะสมกับการทำนาข้าว

๒. ปรับปรุงแหล่งน้ำ

๓. จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวดีในรูปแบบของศูนย์ข้าวชุมชน

๔. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ปลอดภัย โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยี

การผลิต และพัฒนาสินค้าเข้าสู่มาตรฐาน GAP

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การใช้สารชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีวเวอเรีย และน้ำ

หมักสมุนไพรไล่แมลง จำพวกน้ำหมักยาสูบ สะเดา ฮอโมนไข่ ฮอโมนกะปิ ในแปลงเรียนรู้ เพื่อลดต้นทุน

การผลิตและหลักการทำเกษตรทฤษฎีใหม่แบบปลอดภัย โดยมีพืชรอง คือ พืชผักได้รับการรับรองมาตรฐาน

GAP จำนวน ๔ ชนิด คือ บวบ มะเขือเปราะ พริกชี้หนู และถั่วฝักยาว

การนำไปใช้ประโยชน์ : การลดต้นทุนการผลิตข้าว และการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรเรียนรู้ :

๑. หลักสูตรหลัก ได้แก่ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต การจัดทำมาตรฐานการผลิต

๒. หลักสูตรบังคับ ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่

๓. หลักสูตรเสริม ได้แก่ วิสาหกิจชุมชน การใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ฐานการเรียนรู้ :

๑. ด้านการจัดการดินและปุ๋ย การผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ

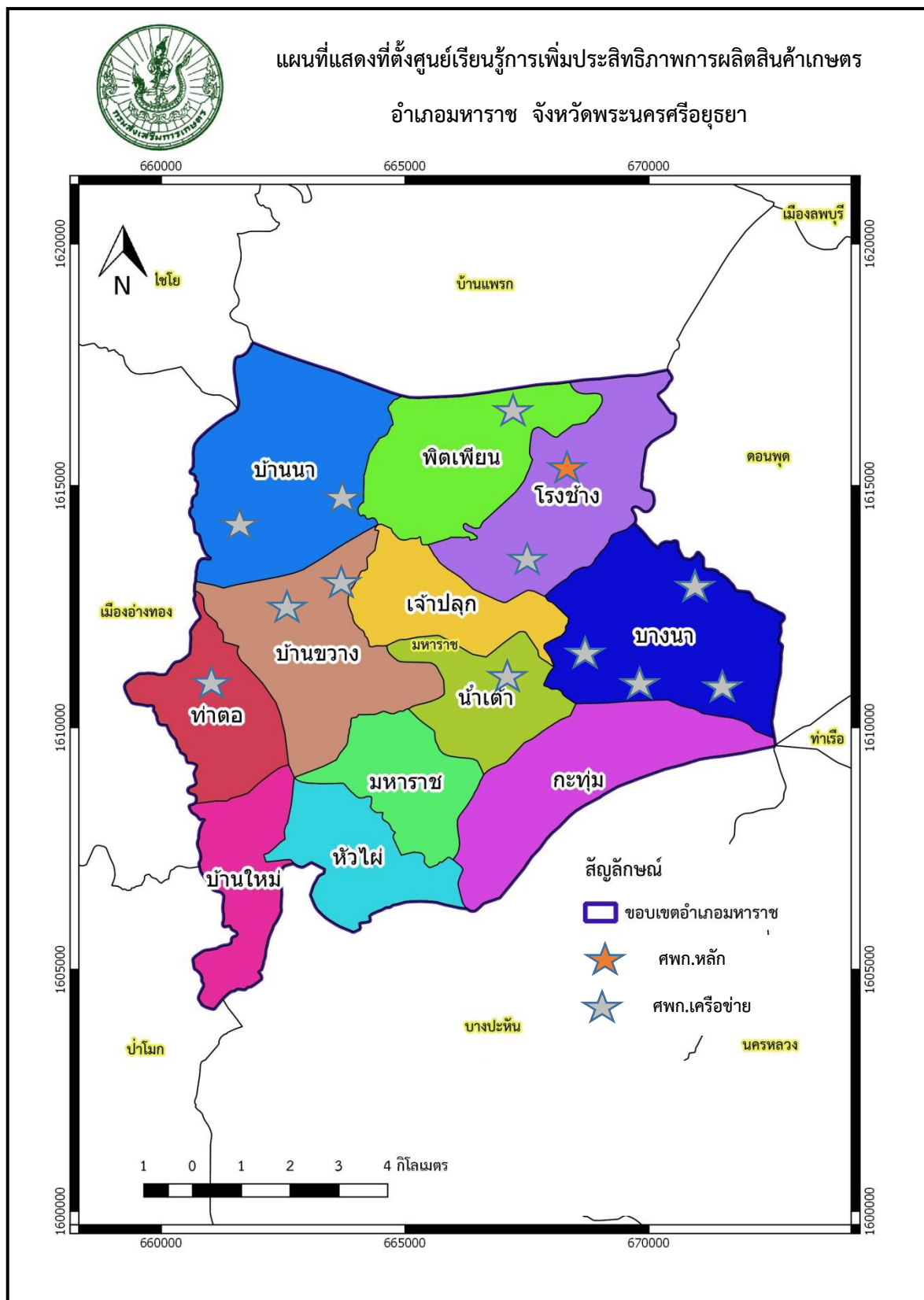
๒. การลดต้นทุนการผลิตข้าว การใช้สารชีวภัณฑ์ ศัตรูธรรมชาติ เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓. ด้านประมง มีบ่อ จำนวน ๒ บ่อ พื้นที่ จำนวน ไร่ การเลี้ยงปลาตก ปลานิล ปลาสวาย
ปลาตะกั่ว ปลานวลจันทร์ กุ้งก้ามกราม
๔. ด้านเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชผัก ได้แก่ บวบ มะเขือเปราะ พริกขี้หนู ถั่วฝักยาว และไม้ผล

ตารางที่ ๑๙ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหาราช
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุลประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศพก.ตำบลพิตเพียน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	พิตเพียน	นายจำลอง เรืองขจร	๐๘๔๗๒๑๓๔๗๔
๒	ศพก.ตำบลบ้านขวาง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	๑	บ้านขวาง	นายธงชัย เฉลยศักดิ์	๐๘๐๗๘๑๖๗๓๖
๓	ศคปช.ตำบลโรงช้าง	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๑	โรงช้าง	นายชัยสิทธิ์ กระแสบุตร	๐๘๑๓๔๑๔๘๗๔
๔	ศจช.เครือข่าย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	บ้านนา	นายสุรพล ป้อมทอง	๐๘๙๙๘๘๘๕๖๒
๕	ศจช.หลัก	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	๓	โรงช้าง	นายแทน จันทนาวงค์	๐๙๓๙๗๐๖๕๙๖
๖	ศคปช.ตำบลน้ำเต้า	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๒	น้ำเต้า	นายบุญประกอบ แซ่ลิ้ม	๐๘๔๓๐๐๑๖๔
๗	ศูนย์ข้าวชุมชน	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	บางนา	นางวิมล สำนวล	๐๘๓๗๑๓๓๒๔๔
๘	ศูนย์เรียนรู้ผลิตผักปลอดภัย	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑	บางนา	นายสมพิศ แสงเทียน	๐๘๑๗๙๓๖๕๙๖
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๕	บางนา	นายจิรพันธ์ พิมพ์เดช	๐๖๔๙๖๑๓๖๗๒
๑๐	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๒	บ้านนา	นายกำแพง สมประสงค์	๐๘๓๐๒๔๐๐๒
๑๑	ศพก.ตำบลท่าตอ	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตร	๓	ท่าตอ	นางสมบัติ คงเจริญ	๐๘๕๑๒๓๗๕๒๑
๑๒	ศูนย์เทคโนโลยีด้านจักรกลการเกษตร	ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน	๕	บางนา	นายทวีศักดิ์ กองอรรถ	๐๙๘๓๖๒๐๙๑๗
๑๓	ศูนย์เรียนรู้พืชผักปลอดภัยตำบลบ้านขวาง	ศูนย์เรียนรู้พืชผัก	๑	บ้านขวาง	น.ส.สรทยา เกตุแดง	๐๖๒๒๓๕๕๑๐๘
๑๔	ศจช.เครือข่าย	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว/ ศูนย์ข้าวชุมชน	๒	กะทุม	นายเกรียงศักดิ์ อ้วนล้ำ	๐๘๖๑๓๖๔๕๙๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอหาราช , พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๑ จุดแสดงที่ตั้ง ศพก.อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว

อำเภอหาราช มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่

๑. แปลงใหญ่ข้าวบางนา อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมาชิกจำนวน ๕๐ ราย พื้นที่จำนวน ๗๐๒.๕ ไร่

แผนการผลิตรายกลุ่มของแปลงใหญ่ข้าวอำเภอหาราช.....

ที่อยู่ อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.....

กิจกรรม ข้าว.....

- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๗๓๕ กิโลกรัม/ไร่/รอบ เป็น ๘๘๓ กิโลกรัม/ไร่/รอบ (๕ %)
- เป้าหมายรายได้..... ๓,๐๐๐ บาท/ไร่.....
- ประเมินการรายจ่าย..... ๓,๐๘๗ บาท/ไร่.....

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การลดต้นทุนโดยการลดการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมี

๒. สร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม

ตารางที่ ๒๐ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่ข้าวบางนา อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

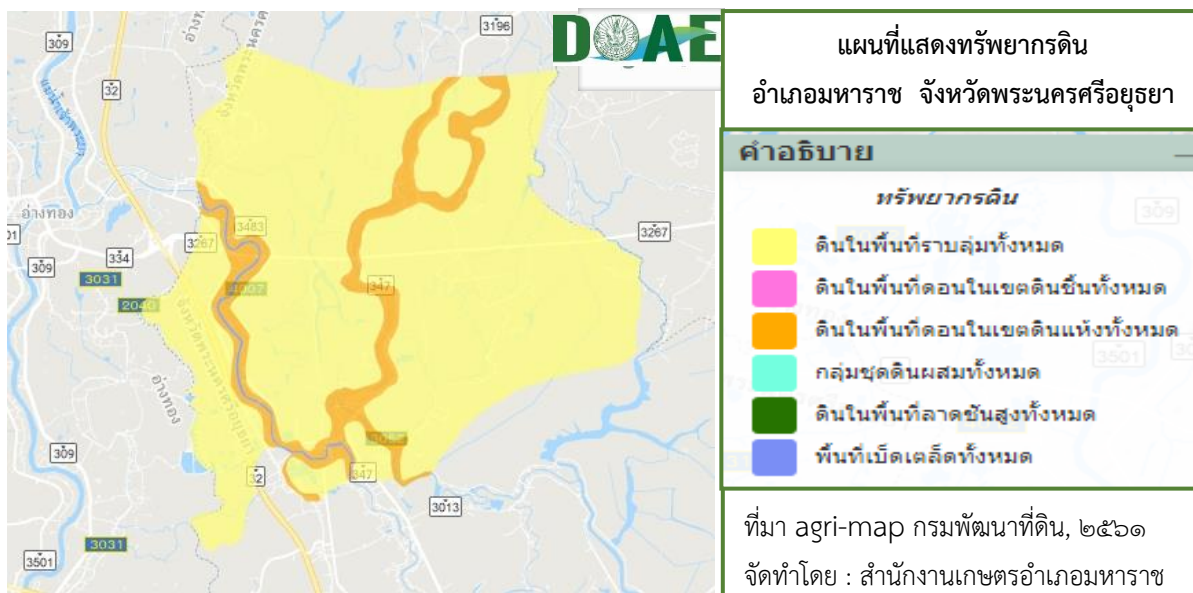
กิจกรรม	เดือน													ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.			
๑. เมล็ดพันธุ์ข้าว			↔	→										๔๐๐	
๒. เตรียมดิน					↔	→								๕๐๐	
๓. ปุ๋ยเคมี (หว่าน ๒ ครั้ง)						↔	→	↔	→					๗๐๐	
๔. ฮอร์โมน					↔	→								ทำเอง	
๕. สารเคมีป้องกัน กำจัดศัตรูพืช					↔	→								๓๐๐	
๖. สารชีวภัณฑ์					↔	→	↔	→	↔	→				ทำเอง	
๗. คำน้ำมัน					↔	→	↔	→	↔	→				๕๐๐	
๘. ค่าเก็บเกี่ยว									↔	→				๖๐๐	
๑๐. สถานที่ จำหน่าย(โรงสี)									↔	→					๑๑,๐๐๐

**หมายเหตุ หักค่าแรง(หว่าน,ปุ๋ย,ยา) ๖๐*๖ = ๓๖๐ บาท

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

อำเภออมหาราช, ดินในพื้นที่ราบลุ่ม จำนวน ๕๙,๕๖๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๙ รองลงมาเป็นดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง จำนวน ๘,๐๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๙ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด จำนวน ๔๒๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๒ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๒ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินอำเภออมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภออมหาราช ๒๕๖๗)

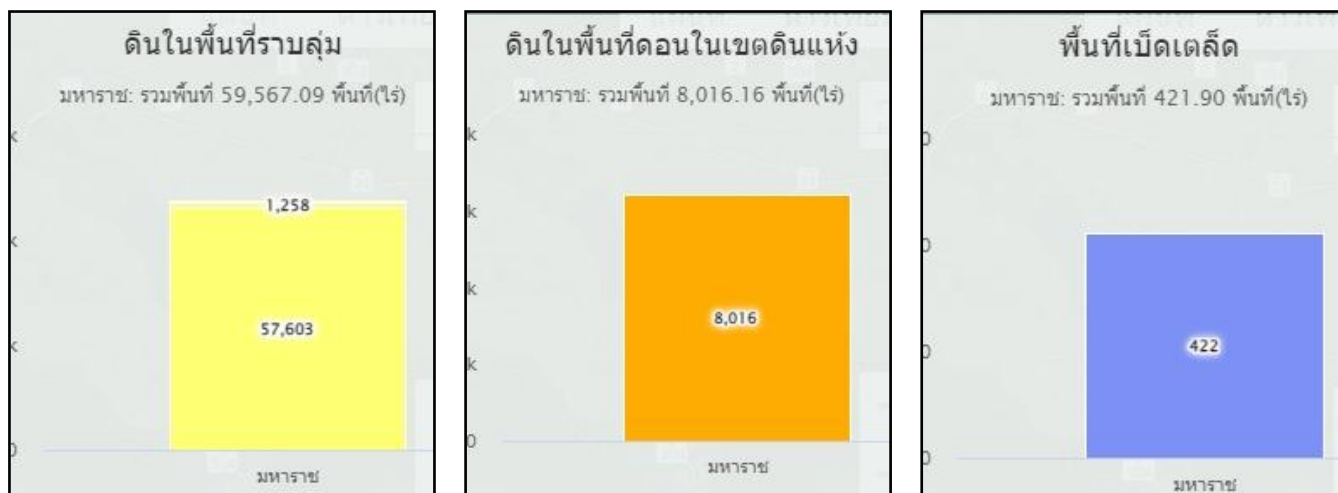
ตารางที่ ๒๑ แสดงทรัพยากรดินอำเภออมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๕๙,๕๖๗	๘๗.๕๙
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	๘,๐๑๖	๑๑.๗๙
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๔๒๒	๐.๖๒

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภออมหาราช ๒๕๖๗

ดินในพื้นที่ดอนเขตดินแห้ง ดินบนพื้นที่ดอน หมายถึงดินที่ไม่มีน้ำแช่ขังพบบริเวณที่เป็นเนิน มีการระบายน้ำดี สภาพพื้นที่อาจเป็นที่ราบเรียบ เป็นลูกคลื่น หรือเนินเขา ใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ซึ่งต้องการน้ำน้อย ไม่มีน้ำแช่ขัง เขตดินแห้ง เป็นเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง โดยทั่วไปมีฝนตกน้อยและตกกระจายไม่สม่ำเสมอ ปริมาณฝนตกเฉลี่ยน้อยกว่า ๑,๕๐๐ มิลลิเมตรต่อปี กลุ่มชุดดินที่พบได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๒๘, ๒๙, ๓๐, ๓๑, ๓๕, ๓๖, ๓๗, ๓๘, ๔๐, ๔๑, ๔๔, ๔๖, ๔๗, ๔๘, ๔๙, ๕๒, ๕๕, ๕๖, ๖๐

ดินในพื้นที่ราบลุ่ม พบได้ทุกภาค ในบริเวณที่ลุ่ม การระบายน้ำของดินไม่ดี มักมีน้ำแช่ขังในฤดูฝน ไม่เหมาะสำหรับเพาะปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑-๒๕ และกลุ่มชุดดินที่ ๕๗-๕๙

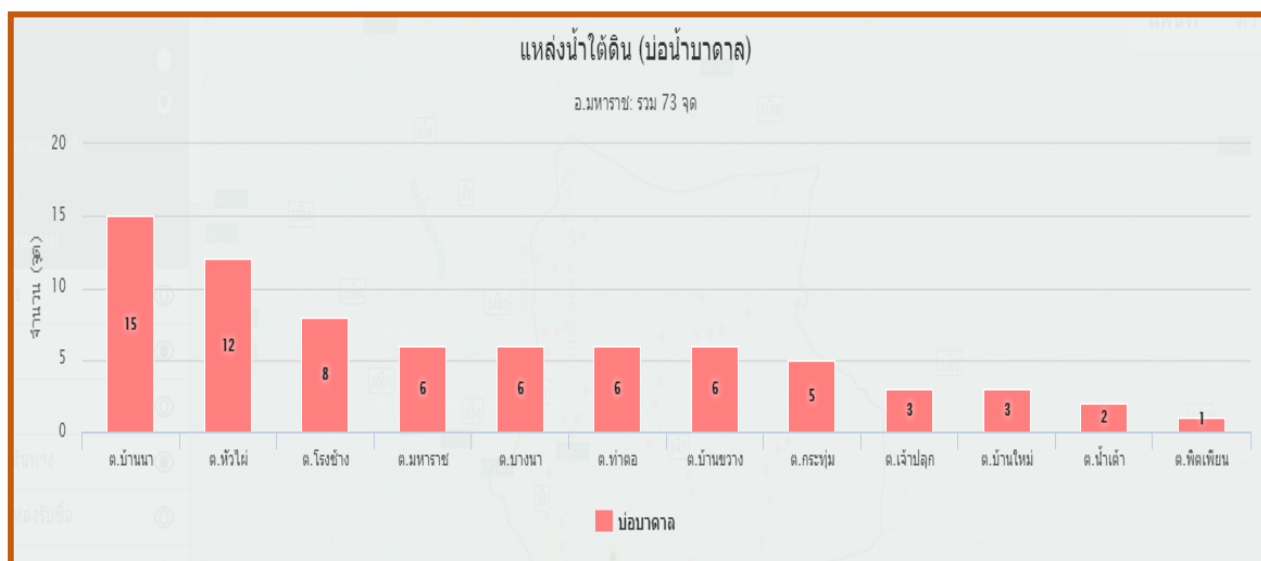
ภาพที่ ๑๓ แผนภูมิแสดงพื้นที่ทรัพยากรดินอำเภอมหาสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาสาร ๒๕๖๘)

๒) ทรัพยากรน้ำ

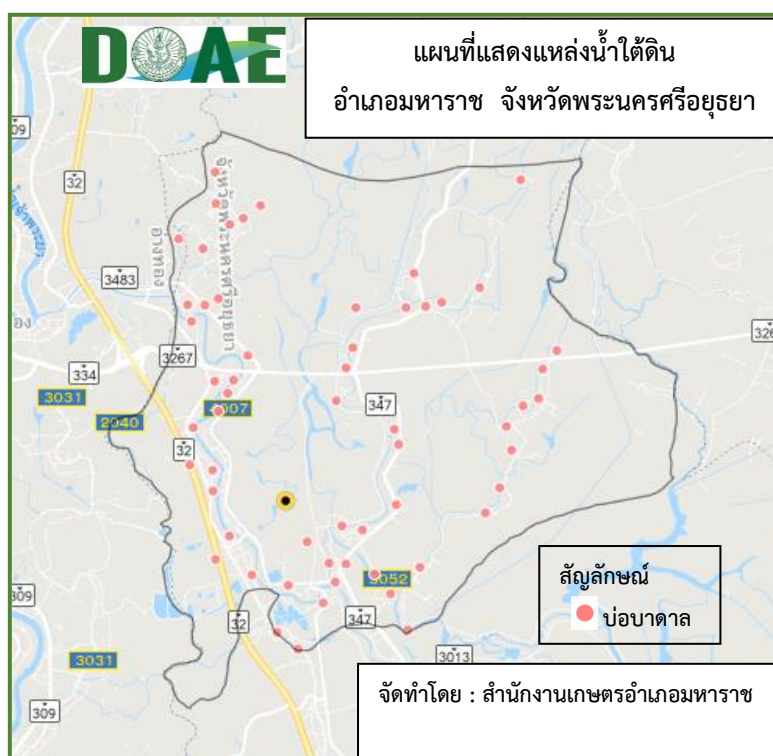
อำเภอมหาสาร เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๕ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอมหาสาร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งสิ้น ๗๓ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

๑) ตำบลบ้านนา	จำนวน ๑๕ บ่อ
๒) ตำบลหัวไผ่	จำนวน ๑๒ บ่อ
๓) ตำบลโรงช้าง	จำนวน ๘ บ่อ
๔) ตำบลมหาสาร	จำนวน ๖ บ่อ
๕) ตำบลบางนา	จำนวน ๖ บ่อ
๖) ตำบลท่าต่อ	จำนวน ๖ บ่อ
๗) ตำบลบ้านขวาง	จำนวน ๖ บ่อ
๘) ตำบลกะทูน	จำนวน ๕ บ่อ
๙) ตำบลเจ้าปลุก	จำนวน ๓ บ่อ
๑๐) ตำบลบ้านใหม่	จำนวน ๓ บ่อ
๑๑) ตำบลน้ำเต้า	จำนวน ๒ บ่อ
๑๒) ตำบลพิตเพียน	จำนวน ๑ บ่อ

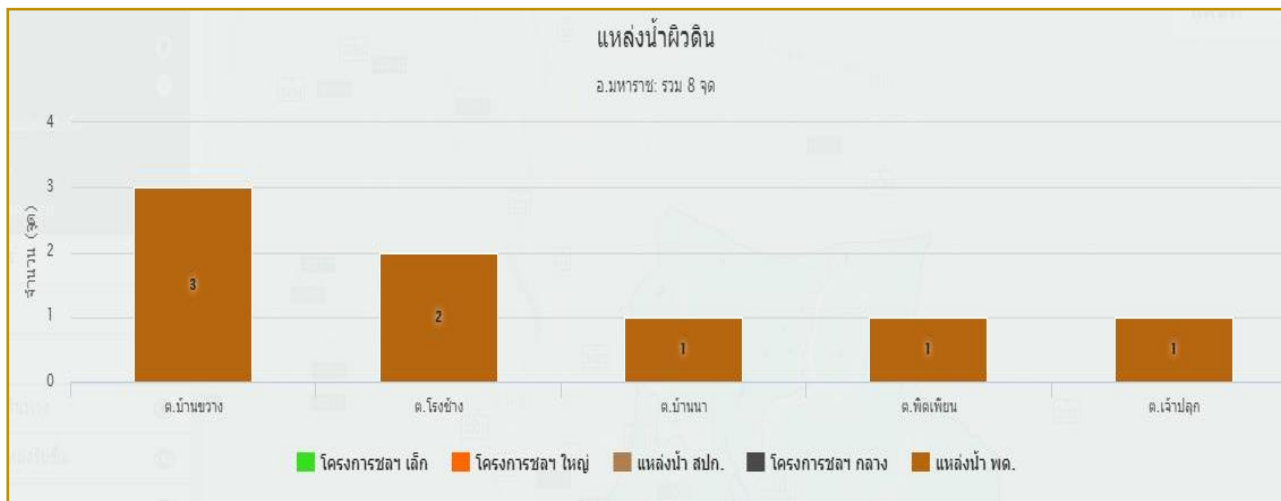

ภาพที่ ๑๔ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

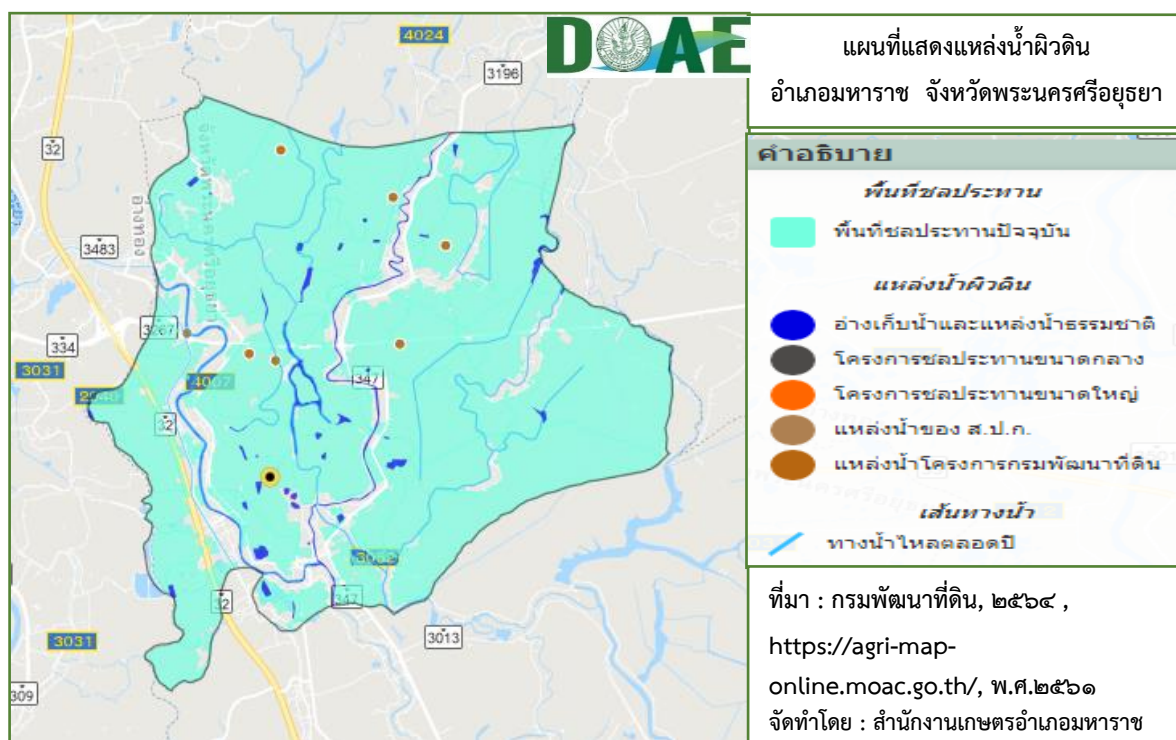

ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดิน จะได้รับการเติมจากฝน อำเภอมหาราช มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตร ดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๘ แห่ง

ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๑๗ แสดงแหล่งน้ำผิวดินอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ละมุดบ้านใหม่ (Banmai Sapodilla) ต้นที่เก่าแก่ที่สุดมีอายุมากถึง ๒๐๐ ปี และละมุดส่วนใหญ่จะมีอายุอย่างน้อย ๕๐ ปี ปลูกทั่วไปในพื้นที่อำเภอมหาราช ได้รับคัดเลือกเป็นสินค้า OTOP ของตำบลบ้านใหม่ และเป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ หรือ GI โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตามที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ ได้ประกาศขึ้นทะเบียนละมุดบ้านใหม่เป็นสินค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indications: GI) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๖ คำขอที่ ๕๙๑๐๐๑๔๓ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์พระนครศรีอยุธยา หันตรา ได้จัดทำร่างคู่มือปฏิบัติงานสำหรับผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ละมุดบ้านใหม่” ขึ้น เพื่อให้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ละมุดบ้านใหม่” เป็นสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค และกระตุ้นให้ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ เสริมสร้างและรักษาภาพลักษณ์ในสินค้า ป้องกันการนำชื่อเสียงของละมุดบ้านใหม่ไปแอบอ้างโดยทุจริต และเพื่อแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

คำนิยาม ละมุดบ้านใหม่ (Banmai Sapodilla) หมายถึง ละมุดพันธุ์มะกอก ที่มีทรงผลกลมรี ลูกเล็ก คล้ายผลมะกอก ผิวเปลือกบาง สีน้ำตาลเข้ม เนื้อแน่นละเอียด กรอบ รสชาติหวาน และมีกลิ่นหอม ซึ่งปลูกในพื้นที่ตำบลบ้านใหม่ ตำบลท่าตอ และตำบลบ้านขวาง อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอมหาราชโดยทั่วไป มีพื้นที่ราบลุ่มเป็นดินที่มีการระบายน้ำดี ส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย และดินร่วนหยาบในสันดอนริมสองฝั่งคลองบางแก้ว เป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยแร่ธาตุต่างๆซึ่งได้รับอิทธิพลจากการพัดพาดินตะกอนแม่น้ำเจ้าพระยามาทับถมอยู่เป็นระยะเวลานานหลายปี จนกระทั่งเกิดเป็นแผ่นดินงอกยื่นออกไปตลอดริมฝั่งคลอง ประกอบกับในช่วงเมษายน – พฤษภาคม ผลผลิตในช่วงดังกล่าวจะมีแมลงวันทองมาเจาะ ทำให้ละมุดไม่อร่อย เกษตรกรจะปล่อยผลละมุดและใบให้ร่วงลงสู่โคนต้น จะทำให้เกิดปัญหามากตามธรรมชาติให้กับต้นละมุด และลักษณะภูมิอากาศ ได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้สภาวะอากาศหนาวเย็นและแล้ง โดยช่วงเดือนกันยายน – เดือนพฤศจิกายน จะเป็นช่วงที่ละมุดเริ่มออกดอก และทยอยเก็บเกี่ยวในเดือนธันวาคม อากาศจะเริ่มเย็นขึ้น ไม่ร้อนมาก มีอุณหภูมิประมาณ ๒๕ – ๒๗ องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ๗๕ เปอร์เซ็นต์ และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๑๔๒ มิลลิเมตร ส่งผลให้การออกดอกละมุดสมบูรณ์ ไม่ร่วง และผลละมุดมีคุณภาพ

พื้นที่ปลูกละมุดในปัจจุบัน

จำนวนต้นละมุด รวม ๒,๓๘๗ ต้น เกษตรกร ๑๒๑ ราย พื้นที่ ๑๑๗ ไร่ แบ่งตามตำบล ดังนี้

ตำบลบ้านใหม่ ๓๓ ราย จำนวน ๕๑๗ ต้น

ตำบลท่าตอ ๔๕ ราย จำนวน ๑,๑๙๗ ต้น

ตำบลบ้านขวาง ๔๓ ราย จำนวน ๖๗๓ ต้น

จำนวนผู้ขอใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

รวม ๑,๘๓๖ ต้น เกษตรกร ๗๓ ราย พื้นที่ ๗๔.๒๕ ไร่ แบ่งตามตำบล ดังนี้

ตำบลบ้านใหม่ ๒๓ ราย จำนวน ๕๔๓ ต้น พื้นที่ ๒๒.๕๐ ไร่

ตำบลท่าตอ ๓๗ ราย จำนวน ๑,๐๙๓ ต้น พื้นที่ ๔๒.๕๐ ไร่

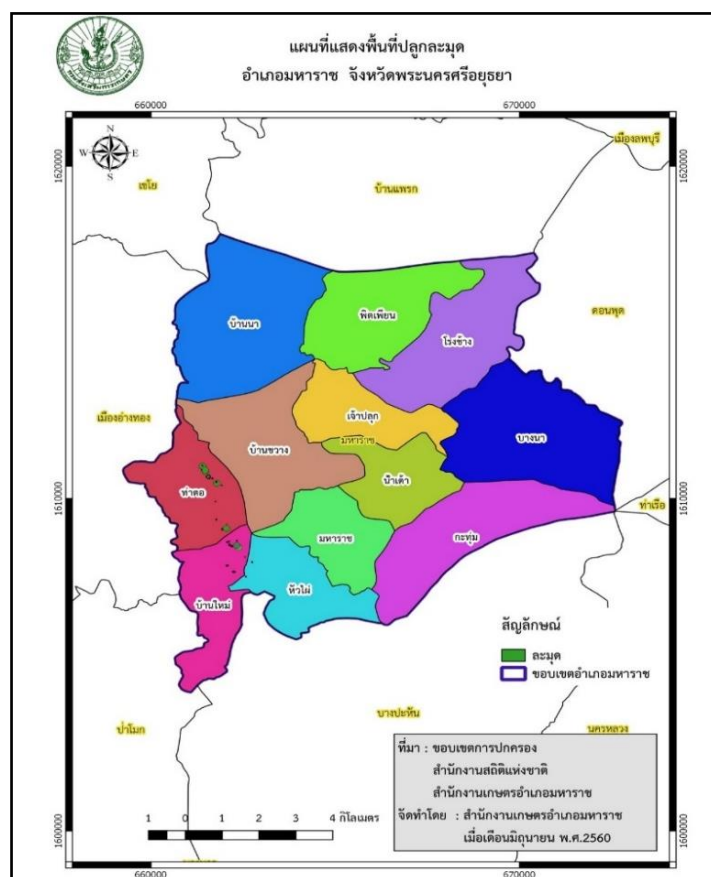
ตำบลบ้านขวาง ๑๓ ราย จำนวน ๒๐๐ ต้น พื้นที่ ๙.๒๕ ไร่

จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร รวมเกษตรกร ๔๔ ราย พื้นที่ ๔๕ ไร่ แบ่งตามตำบล ดังนี้

ตำบลบ้านใหม่ ๑๖ ราย พื้นที่ ๑๗.๕๐ ไร่

ตำบลท่าตอ ๑๗ ราย พื้นที่ ๑๗.๒๕ ไร่

ตำบลบ้านขวาง ๑๑ ราย พื้นที่ ๑๐.๒๕ ไร่

ภาพที่ ๑๘ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกละมุดของอำเภอมหาราช

(ที่มา : : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

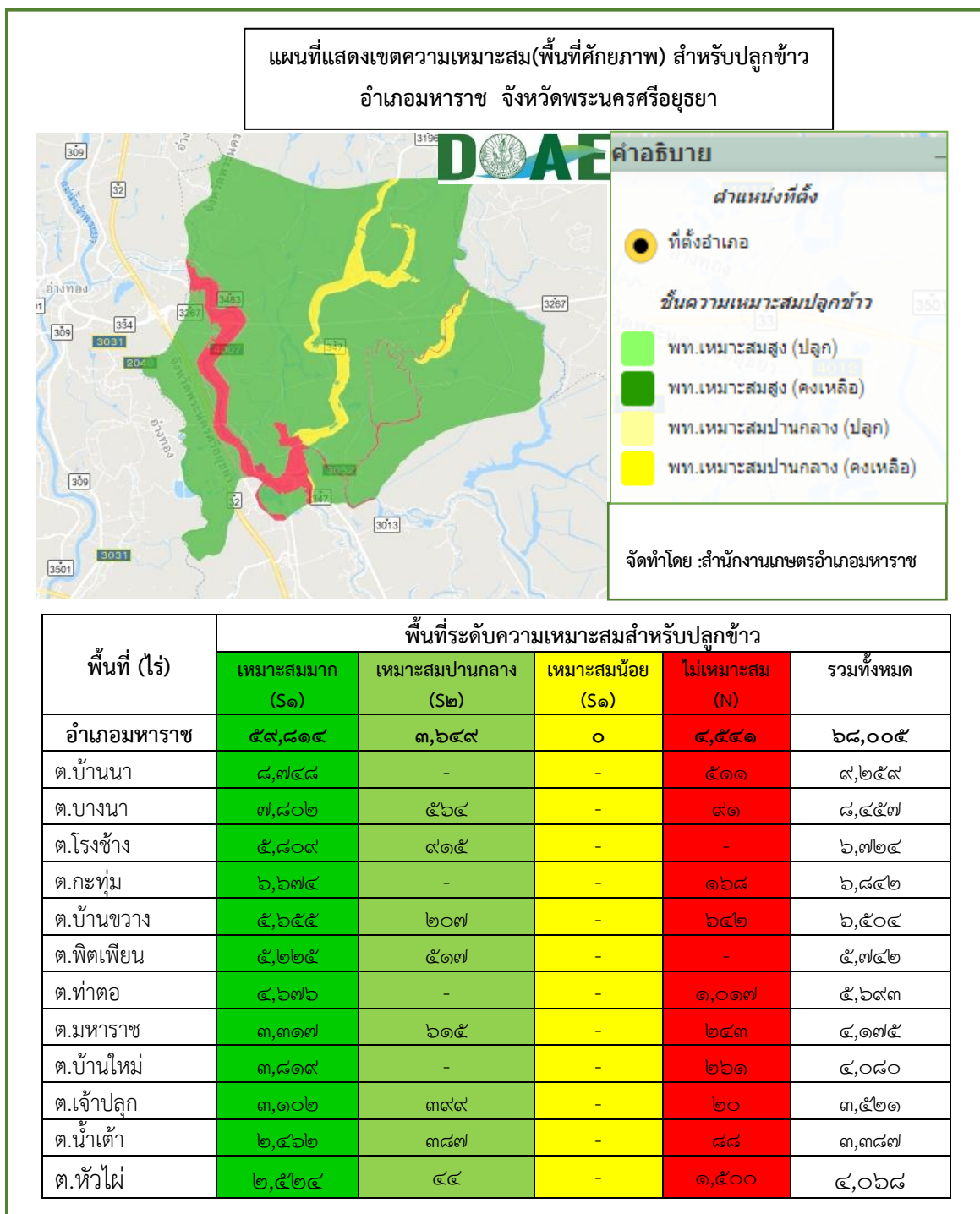
๑.๔ สีน้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้า ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอมหาราชมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๖๘,๐๐๕ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๕,๘๑๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๙๖

ภาพที่ ๑๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

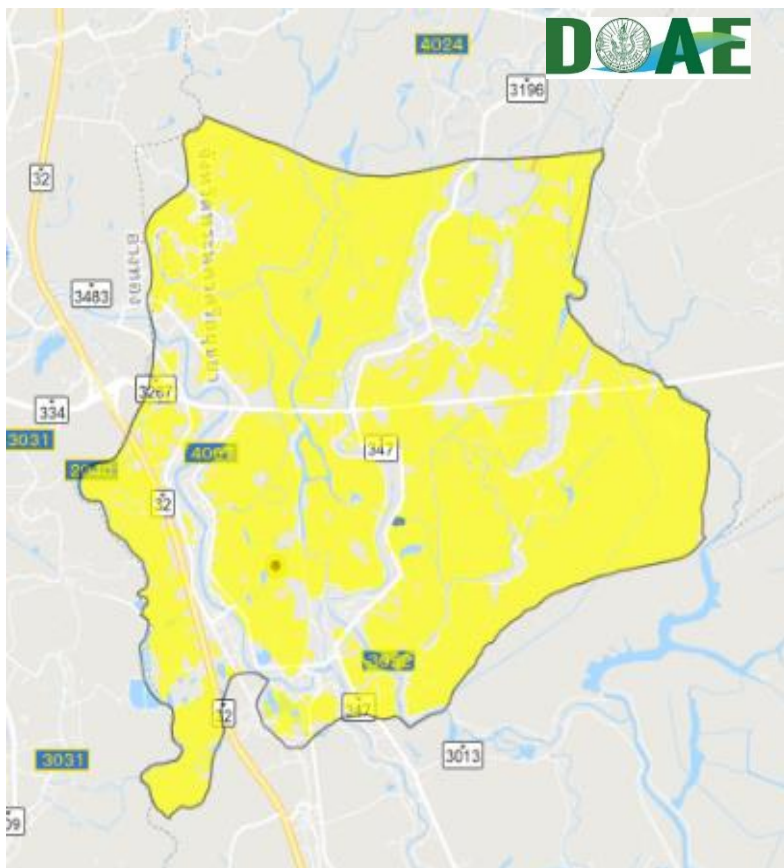

ภาพที่ ๒๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับข้าว อำเภอมหาราช
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน ๔๘,๐๗๑ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบ้านนา จำนวน ๗,๓๘๑ ไร่ รองลงมาคือตำบลบางนา จำนวน ๗,๐๖๔ ไร่ และตำบลกะทู้ม จำนวน ๖,๑๕๒ ไร่ ตามลำดับ

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอมหาราช

พื้นที่เพาะปลูกข้าว	
ตำบล	พื้นที่ (ไร่)
บ้านนา	๗,๓๘๑
บางนา	๗,๐๖๔
กะทู้ม	๖,๑๕๒
โรงช้าง	๔,๖๙๒
บ้านขวาง	๔,๑๕๘
พิตเพียน	๔,๒๖๘
ท่าตอ	๓,๓๑๙
มหาราช	๒,๖๕๕
บ้านใหม่	๒,๒๖๖
น้ำเต้า	๒,๓๑๘
เจ้าปลุก	๒,๑๘๕
หัวไผ่	๑,๖๑๕
รวม	๔๘,๐๗๑

สัญลักษณ์

● พื้นที่เพาะปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)

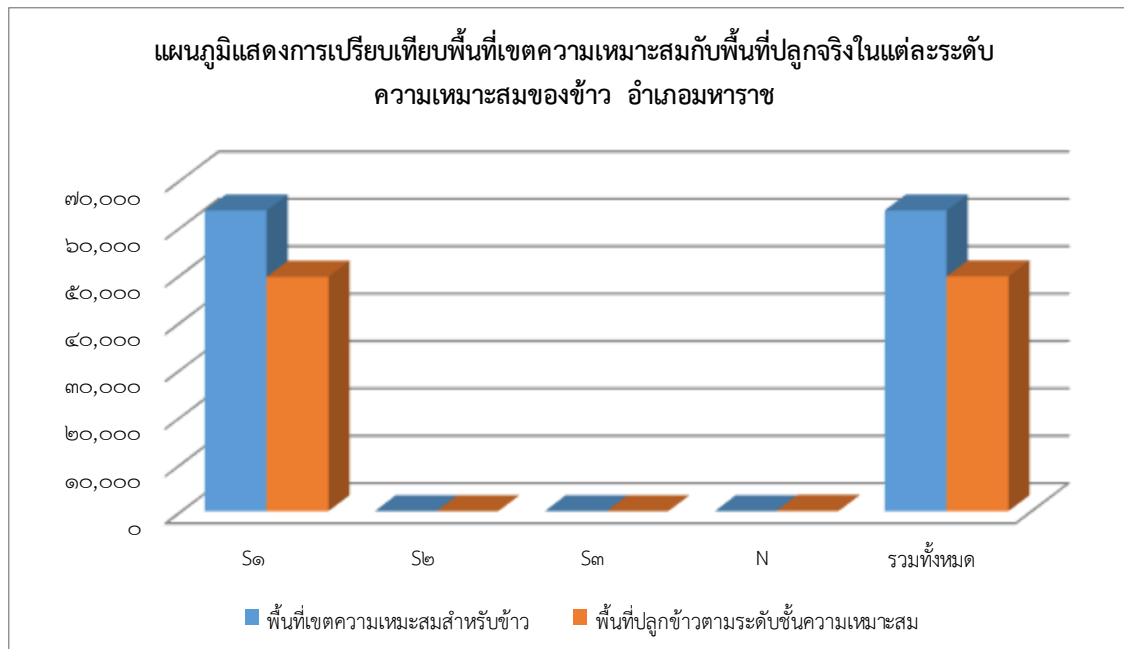
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

ภาพที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอมหาสารคามมีพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๔๒,๕๕๒ ไร่ บนพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔๘,๐๗๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๕๒ ของพื้นที่ทั้งหมด

ภาพที่ ๒๓ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริง
ในแต่ละระดับความเหมาะสมของข้าว อำเภอมหาสารคาม

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาสารคาม ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

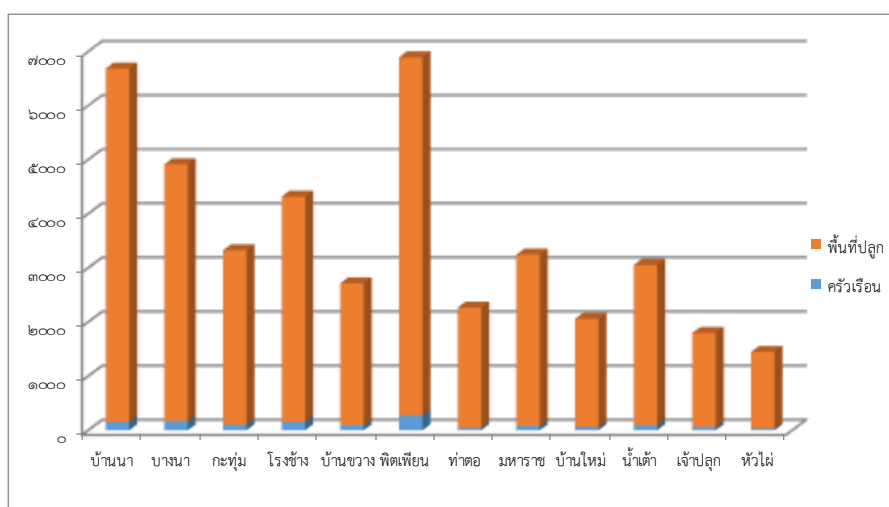
อำเภอมีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๓๔,๐๘๑ ไร่ ๑,๓๗๓ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด คือ ตำบลพิตเพียน จำนวน ๕,๗๖๑ ไร่ ๒๕๔ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลบ้านนา จำนวน ๕,๗๔๓ ไร่ ๓๑๘ ครัวเรือน และตำบลบางนา จำนวน ๔,๕๒๗ ไร่ ๑๗๑ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ต.บ้านนา	๓๑๘	๕,๗๔๓	๕,๗๓๒	๔,๒๙๙	๐.๗๕
ต.บางนา	๑๗๑	๔,๕๒๗	๔,๕๒๗	๓,๖๒๒	๐.๘๐
ต.โรงช้าง	๑๕๗	๓,๕๐๖	๓,๕๐๖	๒,๖๓๐	๐.๗๕
ต.กะทู้	๑๐๕	๒,๘๗๐	๒,๘๗๐	๒,๒๙๖	๐.๘๐
ต.บ้านขวาง	๑๑๓	๒,๐๐๓	๒,๐๐๓	๑,๓๐๒	๐.๖๕
ต.พิตเพียน	๒๕๔	๕,๗๖๑	๕,๔๐๒	๒,๗๐๑	๐.๕๐
ต.ท่าดอ	๕๒	๑,๑๑๑	๑,๑๑๑	๗๗๗	๐.๗๐
ต.มหาราช	๙๓	๒,๓๗๑	๒,๓๗๑	๑,๘๙๗	๐.๘๐
ต.บ้านใหม่	๖๕	๑,๑๕๔	๑,๑๕๔	๕๗๗	๐.๕๐
ต.เจ้าปลูก	๘๓	๑,๗๑๘	๑,๕๙๔	๑,๐๓๖	๐.๖๕
ต.น้ำเต้า	๑๐๗	๒,๕๒๓	๒,๕๒๓	๒,๐๑๘	๐.๘๐
ต.หัวไผ่	๒๗	๗๙๔	๗๙๔	๕๙๖	๐.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองราช พ.ศ.๒๕๖๘

หมายเหตุ ผลผลิตต่อไร่เป็นค่าเฉลี่ยของข้าวไวแสงและไม่ไวแสง

ภาพที่ ๒๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองราช พ.ศ.๒๕๖๘)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑) ข้าวเจ้าไวต่อช่วงแสง

๑) นาหว่านสำรว

๑) การเตรียมดิน ทำการไถตะ ๑ ครั้ง เพื่อพลิกหน้าดินขึ้นมาและช่วยกำจัดวัชพืช หรือกรณีในนามีวัชพืชจำนวนมากต้องทำการไถตะ จำนวน ๒ ครั้ง จากนั้นทำการหว่านข้าว ลงไปประมาณ ไร่ละ ๔ ถึง แล้วจึงทำการกลบเมล็ดลงไป ซึ่งขั้นตอนการไถกลบถ้าใช้โรตารีปั่นจะทำให้ข้าวมีอัตราการงอกดี ไม่ลึกลงไป แต่ถ้าใช้รถไถปั่นจะทำให้ดินลึกเมล็ดข้าวงอกไม่ค่อยดี

๒) การดูแลรักษา เมื่อข้าวขึ้นต้นแล้ว ทำการฉีดยาปราบวัชพืช ไปหนึ่งครั้ง ช่วงประมาณเดือนพฤศจิกายนหรือชาวบ้านเรียกว่าช่วงออกพรรษาจะมีการใส่ปุ๋ยหนึ่งครั้ง เพื่อช่วยบำรุง ตอนข้าวออกรวง แต่ส่วนใหญ่เกษตรกรก็จะไม่นิยมใส่ปุ๋ยเนื่องจากผลผลิตของข้าวค่อนข้างต่ำหรือไม่คุ้มทุนในการใส่ปุ๋ย โดยข้าวไวต่อช่วงแสงจะมีระดับความสูงของลำต้นตามระดับน้ำ

๓) การเก็บเกี่ยว ประมาณช่วงปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ข้าวอยู่ในระยะเก็บเกี่ยวจะมีการไถนํ้าออกจากนาหรือนํ้าในนาแห้งลงก็ทำการเก็บเกี่ยวข้าวได้

๒) นาหว่านนํ้าตม

๑) การเตรียมดิน ทำการไถตะ ๑ ครั้ง เพื่อพลิกหน้าดินขึ้นมาและช่วยกำจัดวัชพืช จากนั้นทำการไถตดินหรือเรียกว่าไถแปรอีกหนึ่งครั้งเพื่อย่อยดินให้เล็กลง และทำการลูบเทือกปรับหน้าดิน ให้มีความสม่ำเสมอ พร้อมขักร่องให้นํ้าออก

๒) การเตรียมเมล็ดพันธุ์ ทำการแช่เมล็ดพันธุ์ในนํ้าเป็นเวลา ๑ คืน จากนั้นนำเมล็ด ขึ้นมาบ่มไว้โดยใช้กระสอบป่านชุบน้ำวางทับไว้ คอยพลิกกระสอบไม่ให้เกิดความร้อน เพราะจะทำให้อัตราการงอกของเมล็ดลดลง เมื่อเมล็ดงอกลักษณะตุ่มเล็กๆ ก็นำไปหว่านในแปลงนาได้

๓) การดูแลรักษา ประมาณเดือนพฤศจิกายนหรือชาวบ้านเรียกว่าช่วงออกพรรษาจะมีการใส่ปุ๋ยหนึ่งครั้ง เพื่อช่วยบำรุงตอนข้าวออกรวง สูตรปุ๋ยที่ใส่ ๑๖-๒๐-๐ หรือ ๑๕-๑๕-๑๕ หรือปุ๋ยอินทรีย์ แต่ส่วนใหญ่เกษตรกรก็จะไม่นิยมใส่ปุ๋ยเนื่องจากผลผลิตของข้าวค่อนข้างต่ำหรือไม่คุ้มทุนในการใส่ปุ๋ย

๔) การเก็บเกี่ยว ประมาณช่วงปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนกุมภาพันธ์ข้าวอยู่ในระยะเก็บเกี่ยวจะมีการไถนํ้าออกจากนาหรือนํ้าในนาแห้งลงก็ทำการเก็บเกี่ยวข้าวได้

๒) ข้าวเจ้าไมไวต่อช่วงแสง

๑) นาหว่านนํ้าตม

๑) การเตรียมดิน ทำการไถตะ ๑ ครั้ง เพื่อพลิกหน้าดินขึ้นมาและช่วยกำจัดวัชพืช จากนั้นทำการไถตดินหรือเรียกว่าไถแปรอีกหนึ่งครั้งเพื่อย่อยดินให้เล็กลง และทำการลูบเทือกปรับหน้าดิน ให้มีความสม่ำเสมอ พร้อมขักร่องให้นํ้าออก แล้วทำการหว่านข้าวอัตรา ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่

๒) การเตรียมเมล็ดพันธุ์ ทำการแช่เมล็ดพันธุ์ในนํ้าเป็นเวลา ๑ คืน จากนั้นนำเมล็ด ขึ้นมาบ่มไว้โดยใช้กระสอบป่านชุบน้ำวางทับไว้ คอยพลิกกระสอบไม่ให้เกิดความร้อน เพราะจะทำให้อัตราการงอกของเมล็ดลดลง เมื่อเมล็ดงอกลักษณะตุ่มเล็กๆ ก็นำไปหว่านในแปลงนาได้

๓) การดูแลรักษา เมื่อข้าวอายุประมาณ ๔ วัน ฉีดสารกำจัดวัชพืช (คุมเลน) โดยการให้นํ้าออกก่อน และประมาณ ๑๕-๒๐ วัน ฉีดสารกำจัดวัชพืช (คุมฆ่า) ประมาณ ๓ วัน จึงให้นํ้าเข้าอีกครั้ง วันที่ ๒๕ ใส่ปุ๋ยครั้งแรก สูตร ๑๖-๒๐-๐ ข้าวอายุ ๔๕-๕๐ วัน ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ย ๒๕ กิโลกรัมต่อไร่

๔) การเก็บเกี่ยว เมื่อข้าวอยู่ในระยะปล้ำปล้างจะทำการเก็บเกี่ยวข้าว และต้องทำการ
ไขน้ำออกจากแปลงปลูกก่อน

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ปฏิทินการเพาะปลูกข้าว																										
อำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา																										
ฤดูกาลผลิต	ชนิดพืช		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูนาปี	ข้าวไว้วค่อช่วงแสง	ปลูก																								
		ผลผลิต																								
	ข้าวไม่ไว้วค่อช่วงแสง (ที่ลุ่ม)	ปลูก																								
		ผลผลิต																								
	ข้าวไม่ไว้วค่อช่วงแสง (ที่ดอน)																									
ฤดูนาปรัง	ข้าวไม่ไว้วค่อช่วงแสง	ปลูก																								
	ผลผลิต																									
หมายเหตุ																										

ภาพที่ ๒๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอเมืองราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองราช พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอมหาราชมีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทานทั้งหมด ต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๔,๖๐๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว/ไร่ ปี ๒๕๖๗/๖๘ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

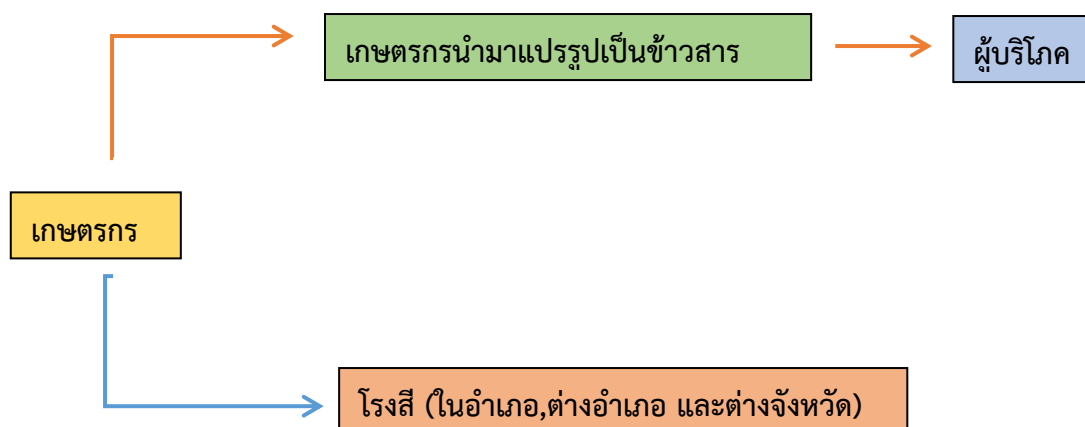
ที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ไร่)
๑	ค่าเตรียมดิน	๕๐๐
๒	ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว (อัตรา ๒๕ กก./ไร่)	๔๐๐
๓	ค่าจ้างหว่านข้าว	๖๐
๔	ค่าสารกำจัดวัชพืช (คุมและฆ่าหญ้า)	๓๐๐
๕	ค่าจ้างฉีดสารกำจัดวัชพืช	๑๒๐
๖	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ จำนวน ๒๕ กก./ไร่	๓๐๐
๗	ค่าปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๒ จำนวน ๒๕ กก./ไร่	๓๖๐
๘	ค่าจ้างใส่ปุ๋ยเคมี (จำนวน ๒ ครั้งๆ ละ ๖๐ บาท)	๑๒๐
๙	ค่าสารบำรุงต่างๆ เช่น ฮอร์โมน น้ำหมัก ฯลฯ	ทำเอง
๑๐	ค่าจ้างใส่สารบำรุงต่างๆ (จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๖๐ บาท)	๖๐
๑๑	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัด โรคและแมลงศัตรูพืช	๓๐๐
๑๒	ค่าจ้างฉีดสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	๑๒๐
๑๓	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ตลอดฤดูกาลผลิต)	๗๐๐
๑๔	ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐
๑๕	ค่าขนส่งข้าวไปโรงสี กิโลกรัมละ ๐.๒๐ บาท	๑๖๐
๑๖	ค่าเช่านา (ต่อรอบการผลิต)	๖๐๐
รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)		๔,๖๐๐
ผลผลิต (กก./ไร่)		๘๐๐
ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)		๑๑.๕๐
รายได้ (บาท/ไร่)		๘,๒๐๐
กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)		๔,๖๐๐

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ข้าวเกษตรกรจะเก็บไว้ทำพันธุ์ ประมาณ ๕% ที่เหลือจะเข้าร่วมโครงการช่วยเหลือเกษตรกรของรัฐบาล ขายให้กับจังหวัดข้างเคียง(ช.บุญชู) สหกรณ์การเกษตรอ่างทอง

ไม้ผลและพืชผัก ผลิตเพื่อไว้บริโภค แจกจ่ายญาติพี่น้องและมีเหลือขายบางส่วนกับพ่อค้าในท้องถิ่น และตลาดจังหวัดอ่างทอง

(๑) วิธีการตลาด

ภาพที่ ๒๖ แสดงวิธีการตลาดข้าวของอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช, ๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

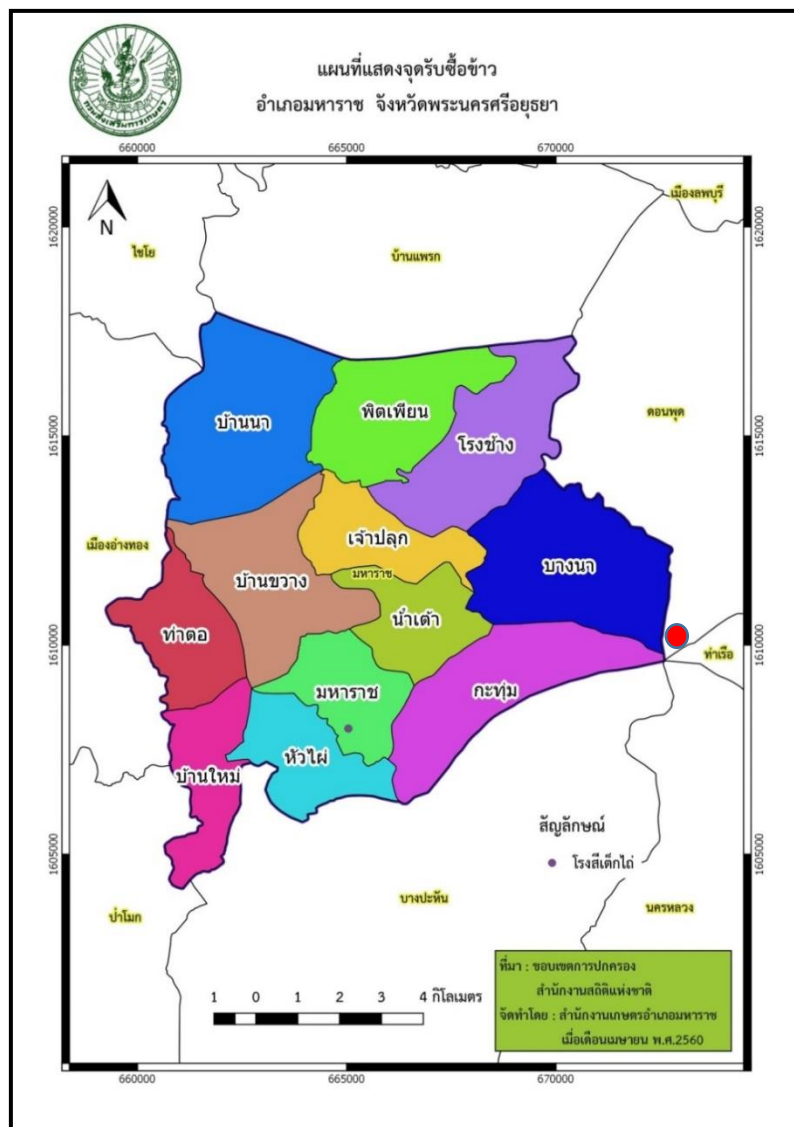
เกษตรกรอำเภอมหาราชเมื่อทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะนำไปขายตามจุดรับซื้อผลผลิตอำเภอใกล้เคียงภายในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสระบุรี เป็นต้น

ตารางที่ ๒๔ ข้อมูลจุดรับซื้อผลผลิต(ข้าว) อำเภอมหาราช

อำเภอ	ประเภทจุดรับซื้อ		กำลังการผลิต ต้น/วัน
	โรงสี	ทำข้าว	
มหาราช	-	-	-
รวม	-	-	-

- ไม่มี

จุดรับซื้อข้าวบริเวณใกล้เคียงอำเภอมหาราช ได้แก่ โรงสีข้าว ช.บุญชู พีชผล อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี, โรงสีดี พี อาร์ อินเตอร์ไรซ์ จำกัด อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี และโรงสีสหกรณ์การเกษตรโพธิ์ทอง จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งรับซื้อข้าว อำเภอมหาราช

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช, ๒๕๖๘)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอมหาราช มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านข้าว จำนวน ๓๖ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

๑) ลดต้นทุนการผลิต

๒) ป้องกันกำจัดศัตรูพืช โรคพืช โดยใช้วิธีการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๓) การใช้น้ำหมักชีวภาพ การไถกลบตอซัง

๔) การจัดการผลผลิตให้มีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว (แปลงใหญ่) อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นางจิตรา สว่างอรุณ	๔	น้ำเต้า	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๒	นางกัลยา ทองเกิด	๒	น้ำเต้า	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๓	นายบุญประกอบ แซ่ลิ้ม	๒	น้ำเต้า	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๔	นายสมพิศ แสงเทียน	๑	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๕	นายวิทิศ กองทิพย์	๒	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๖	นางวิมล สำรวล	๒	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๗	นางประไพ พัฒนะ	๔	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๘	นายสมพงษ์ กองญาณ	๓	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๙	นางบุญธรรม เฉลยวาเรศ	๔	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๐	นางสมบุญ ทรัพย์ถาวร	๓	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๑	นางพยุชน หุ่นจำลอง	๑	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๒	น.ส.ประทุม เดชช้อย	๑	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๓	นายแสง ปานเกรียว	๑	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๔	นางมาลินี จันทาทุติ	๒	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๕	นายคำแหง กองแสง	๓๖	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๖	นายละเอียด พรหมวิจิตร	๔	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๗	นางปราณี กองมุข	๓	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๘	นางทวีป เฉลยวาเรศ	๔	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๑๙	นางสุรินทร์ นิลกรณ	๑	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๐	นางสมบุญ ศรีวัฒน์	๕	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๑	นายจ่าย เฉลิมกิจ	๕	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๒	นายวัฒนา คำนวนฤกษ์	๕	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๓	นางประไพ ผลลาวงษ์	๕	บางนา	มหาราช	๒๕๖๐	ข้าว

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๒๔	นายสมชาย พัฒนะ	๕	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๕	นางจินตนา พิมพ์เดช	๓	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๖	นางสุวรรณ พรหมวิจิตร	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๗	นายสุพจน์ วงษ์เพ็ชร	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๘	นายสายันต์ กองทิพย์	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๒๙	นายสำราญ ประเสริฐทรัพย์	๓	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๐	นางสมพิศ แสงเทียน	๕	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๑	นางประเทือง นันทะเสน	๑	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๒	ชัยวัฒน์ ขอพร	๓	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๓	นางชิภารัตน์ เฉลยจรรยา	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๔	นายวิญญู กองจำปี	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๕	นางยุพิน ศรีแจ่ม	๕	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๖	นางสาวธรราริ จันทาภูมิ	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๗	นายสุเทพ แก้วตุ้มกา	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๘	นางยุพา กองถวิล	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๓๙	นายไพฑูร จำพรต	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๐	นายนิพนธ์ พันธุ์สนชัย	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๑	นายชัยยศ กองแสง	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๒	นายทวีศักดิ์ กองอรรถ	๕	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๓	นางปราณี เฉลยวาเรศ	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๔	นางบุญมาก ทศพร	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๕	นายพิรุณ เทียนสิงห์	๑	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๖	นางลำดวน เฉลิมกิจ	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๗	นางบุบผา จันทรฉาย	๒	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๘	ชัยวัฒน์ เทียนสิงห์	๑	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๔๙	นายนัด มะโนแจ่ม	๑	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว
๕๐	นายธานิน กองทิพย์	๔	บางนา	มหाराช	๒๕๖๐	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช, ๒๕๖๘)

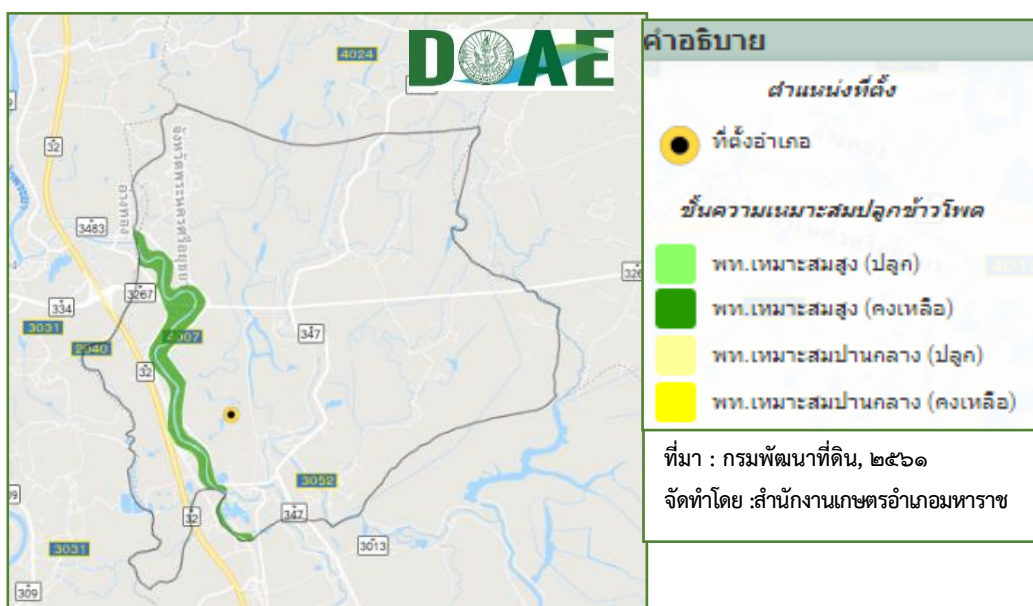
ชนิดสินค้า ข้าวโพดฝักสด

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

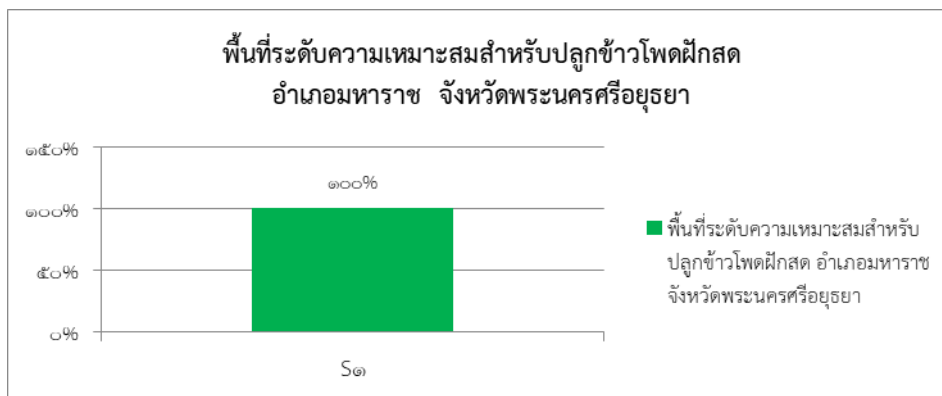
อำเภอมหาราชมีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดฝักสด จำนวน ๒,๔๑๗ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒,๔๑๗ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดฝักสด
อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พื้นที่ (ไร่)	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว				รวมทั้งหมด
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	
อำเภอมหาราช	๒,๔๑๗				๒,๔๑๗
ต.บ้านนา	๔๔๐				๔๔๐
ต.บางนา					
ต.โรงช้าง					
ต.กะทุม					
ต.บ้านขวาง	๕๘๑				๕๘๑
ต.พิศเพียน					
ต.ท่าต่อ	๘๑๗				๘๑๗
ต.มหาราช					
ต.บ้านใหม่	๑๙๖				๑๙๖
ต.เจ้าปลูก					
ต.น้ำเต้า					
ต.หัวไผ่	๓๘๓				๓๘๓

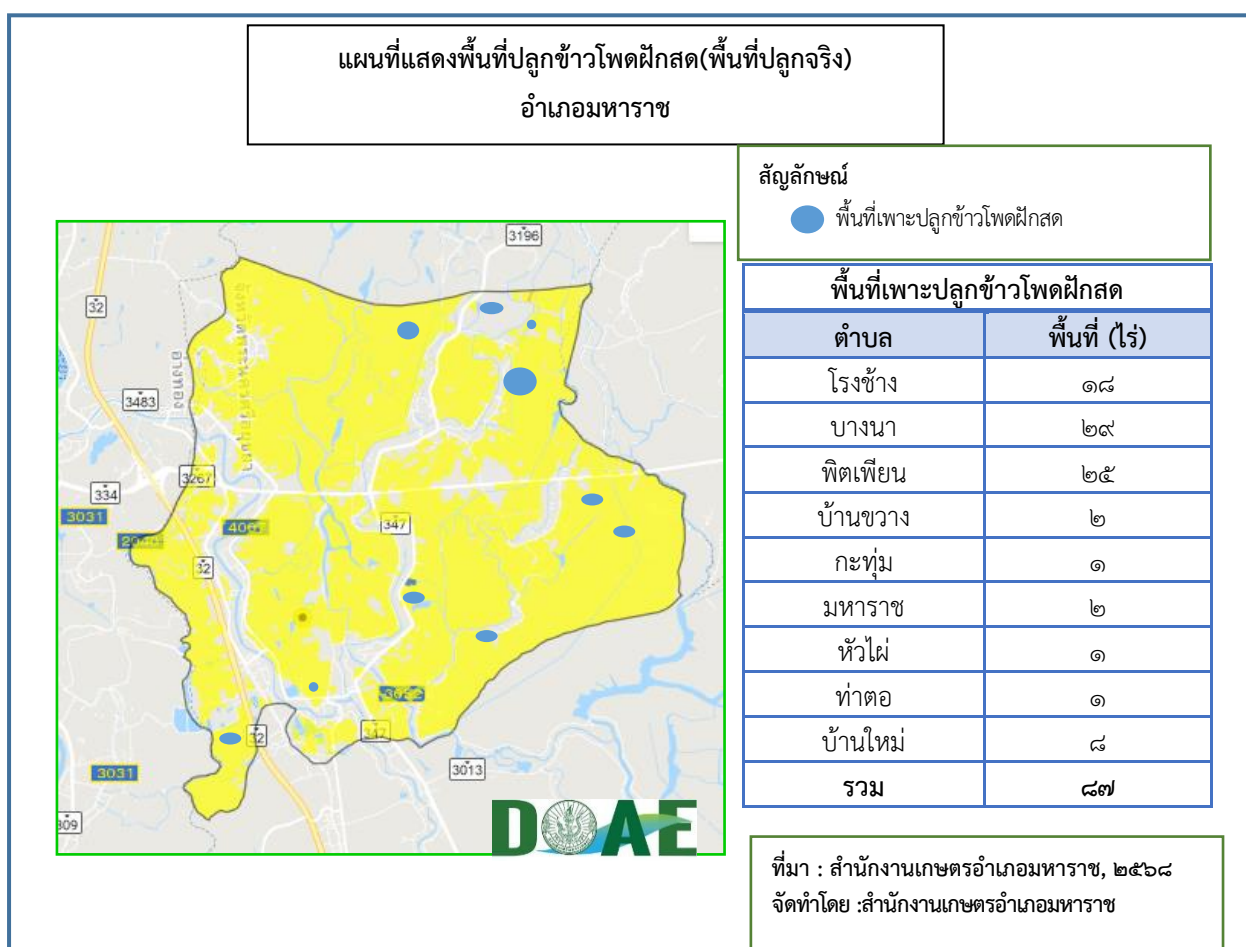
ภาพที่ ๒๘ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

ภาพที่ ๒๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอหาราช
(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอหาราช ๒๕๖๘)

(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสด

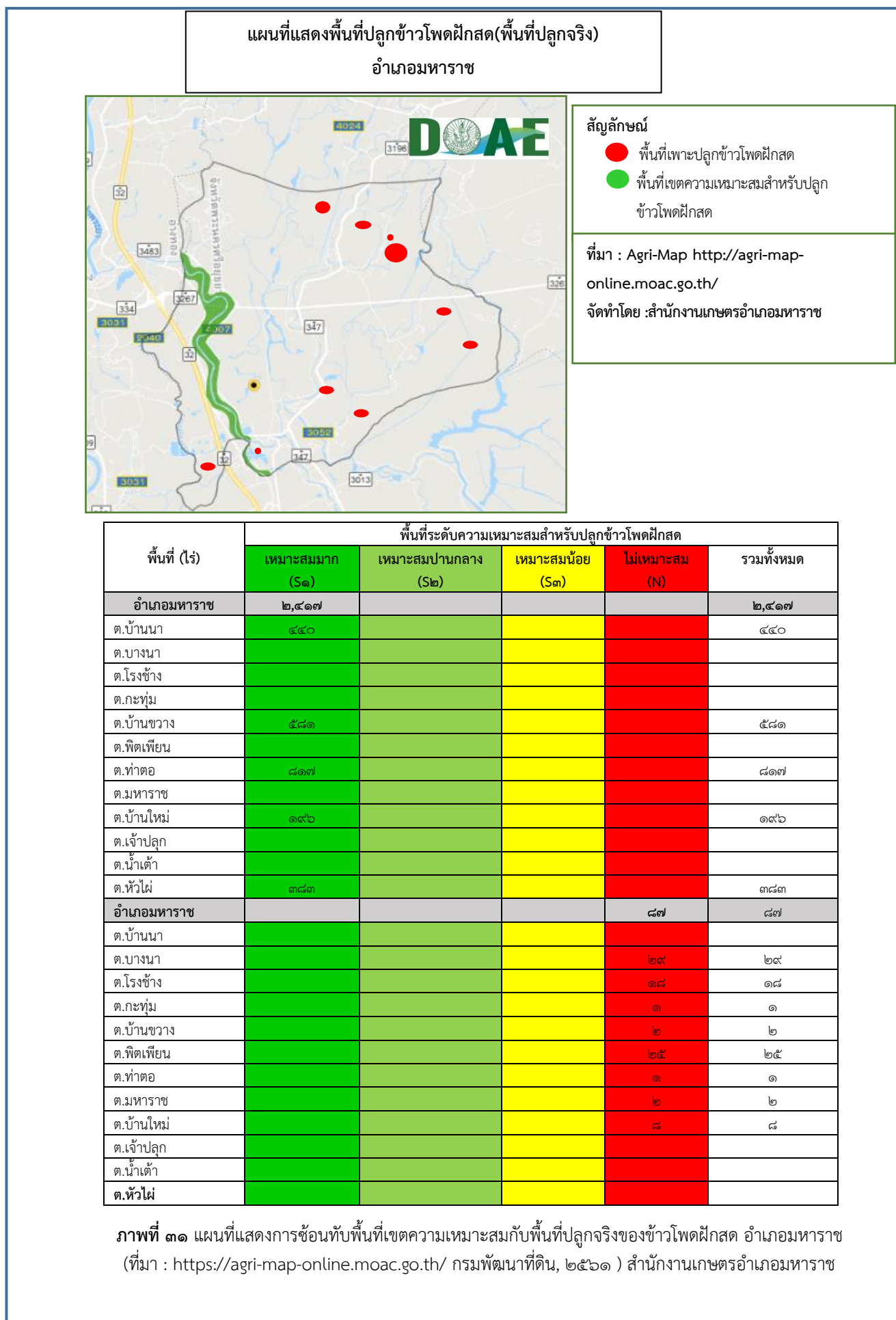
อำเภอหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสด จำนวน ๘๗ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลบางนา จำนวน ๒๙ ไร่ รองลงมาคือตำบลพิตเพียนจำนวน ๒๕ ไร่ ตามลำดับ

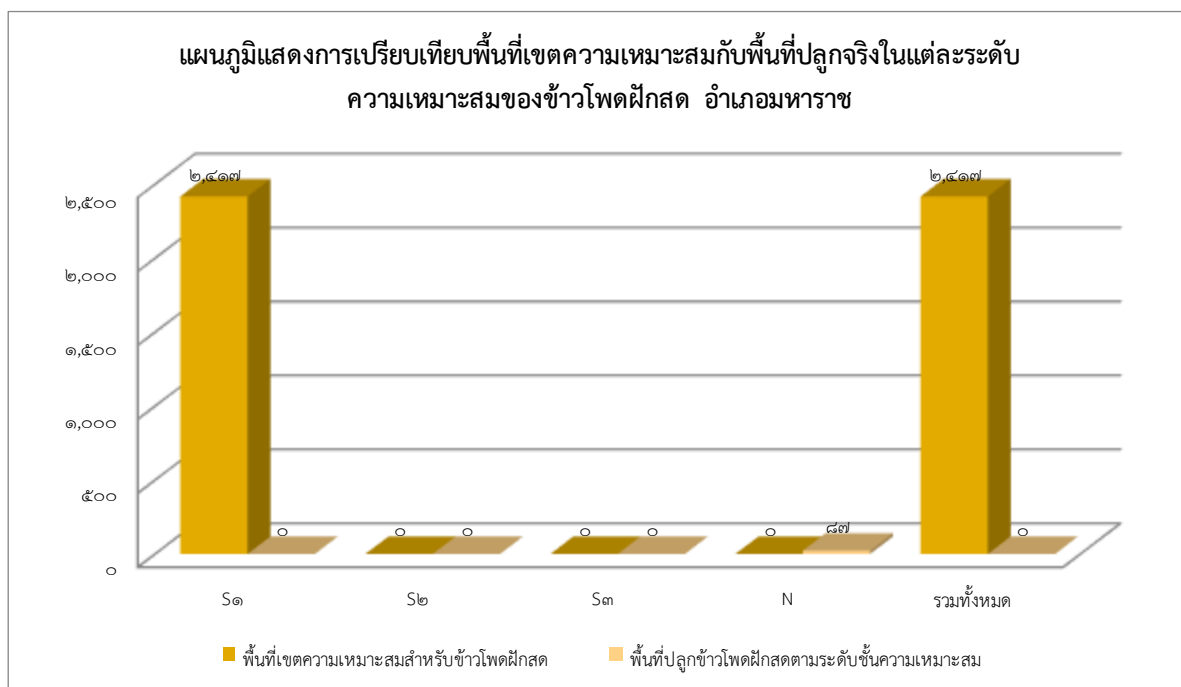

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสด (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอหาราช

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอ ๒๕๖๘)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริงข้าวโพดฝักสด

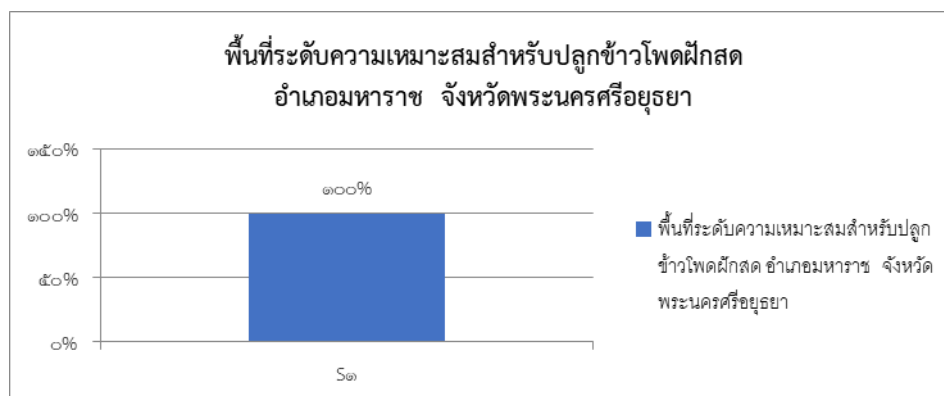

ภาพที่ ๓๒ แสดงการเปรียบเทียบพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงในแต่ละระดับความเหมาะสมของมันข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/> กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๑) สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช ๒๕๖๘)

(๔) พื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสดตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอมหาราชมีพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสดตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๘๗ ไร่ ดังนี้
พื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวโพดฝักสด ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอมหาราช

(ที่มา : ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอมหาราชมีพื้นที่การปลูกข้าวโพดฝักสด จำนวน ๘๗ ไร่ ๓๘ ศักรวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ตำบลบางนาจำนวน ๒๙ ไร่ ๑๓ ศักรวเรือน รองลงมาคือตำบลพิตเพียน จำนวน ๒๕ ไร่ ๗ ศักรวเรือน และ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำบล	ศักรวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)	ผลผลิตรวม (ตัน)
ต.บ้านนา					
ต.บางนา	๑๓	๒๙	๒๙	๑.๕๐	๔๓.๕
ต.โรงช้าง	๔	๑๘	๑๘	๑.๔๐	๒๕.๒
ต.กะทุม	๑	๑	๑	๑.๓๖	๑.๓๖
ต.บ้านขวาง	๓	๒	๒	๑.๔๐	๒.๘๐
ต.พิตเพียน	๗	๒๕	๒๕	๑.๕๐	๓๗.๕
ต.ท่าต่อ	๑	๑	๑	๑.๓๖	๑.๓๖
ต.มหาราช	๑	๒	๒	๑.๕๐	๓.๐๐
ต.บ้านใหม่	๗	๘	๘	๑.๔๐	๑๑.๒
ต.เจ้าปลูก					
ต.น้ำเต้า					
ต.หัวไผ่	๑	๑	๑	๑.๓๖	๑.๓๖
รวม	๘	๒๒	๒๒	-	๒๓๗

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ.๒๕๖๘

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

๑) การเตรียมดิน ทำการไถตะดิน ๑ ครั้ง เพื่อพลิกหน้าดินขึ้นมาและช่วยกำจัดวัชพืช จากนั้นทำการตากหน้าดินทิ้งไว้ประมาณ ๑ สัปดาห์เพื่อทำลายเชื้อโรคในดินและกำจัดวัชพืช

๒) วิธีการปลูก เมื่อทำการตากหน้าดินทิ้งไว้ประมาณ ๑ สัปดาห์แล้ว แล้วทำการไถแปร และ ตีดินให้ละเอียด จากนั้นใช้ฟลันชกร่อง เพื่อที่จะทำการหยอดเมล็ดลงตามร่อง ก่อนหยอดเมล็ดทำการใส่ปุ๋ย สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ (ครั้งที่ ๑) โรยบางๆตามร่อง โดยการหยอดหลุมประมาณ ๒-๓ เมล็ด ระยะห่างระหว่างหลุมประมาณ ๑ ฟุต หรือระยะหนึ่งก้าวเดินแล้วกลบด้วยเท้าเดินไปตามร่องที่ทำการไถไว้แล้ว

๓) การดูแลรักษา เมื่อทำการหยอดเมล็ดไปแล้วให้รดน้ำเลย โดยการรดน้ำต้องรดพร้อมกัน ทั้งหมด เพื่อความสม่ำเสมอในการงอกของเมล็ด ประมาณ ๓ วัน เมล็ดก็เริ่มงอก จากนั้นรดน้ำทุกวัน หรือ

วันเว้นวันซึ่งแล้วแต่ความชื้นในดิน เมื่อครบประมาณ ๑๕ วัน ให้ปุ๋ยครั้งที่ ๒ สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ควรระวังอย่าให้ปุ๋ยถูกใบข้าวโพด เพราะจะทำให้ใบข้าวโพดไหม้ได้ เมื่อใส่ปุ๋ยแล้วก็ทำการไถพรวนดินเพื่อให้ดินร่วนซุย โดยใช้รถไถเดินตามไถผลานพรวนดิน ไถตามระหว่างร่อง ดินก็จะไถกลบต้นข้าวโพดเพื่อช่วยในการกำจัดวัชพืช รากข้าวโพดสามารถหาอาหารได้ดี หรือเกษตรกรบางรายก็ใช้จอบไถพรวนดิน ซึ่งระยะปลูกจนถึงระยะออกดอกติดฝักต้องมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ

๔) การเก็บเกี่ยว ถ้าเป็นฤดูร้อนข้าวโพดอายุประมาณ ๖๕ วันก็สามารถเก็บเกี่ยวได้ แต่ถ้าเป็นฤดูหนาวหรือฤดูฝนจะเก็บไปอีกสัปดาห์หนึ่งถึงจะเก็บเกี่ยวได้ ข้าวโพดหนึ่งต้นจะไว้ฝัก ๑ ฝัก เพราะถ้าเกินกว่า ๑ ฝัก เมล็ดไม่สมบูรณ์ ขายราคาต่ำ โดยใช้เคียวฟันบริเวณโคนฝัก

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอมหาราชมีการปลูกข้าวโพดฝักสด ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกรกฎาคม ปลูกสูงสุดในเดือนเมษายน การเก็บเกี่ยวระหว่างพฤศจิกายนถึงเดือนกรกฎาคมเก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนมีนาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดฝักสดในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดฝักสดในอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวโพดฝักสด	↔			↔		↔		↔		↔		↔

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูกและเก็บเกี่ยว
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

อำเภอมหาราชมีต้นทุนการผลิตข้าวโพดฝักสด เป็นเงิน ๓,๗๔๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดฝักสดต่อไร่ ปี ๒๕๖๗/๖๘ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ที่	รายการ	ราคา (บาท/ไร่)
๑	ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด (อัตรา ๒ กิโลกรัม/ไร่)	๒,๐๐๐
๒	ค่าจ้างไถตะ	๓๐๐
๓	ค่าจ้างไถแปร	๓๐๐
๔	ค่าเก็บเกี่ยว	๒๐๐
๕	ค่าปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕	๗๘๐
๖	ค่าแรง(ปุ๋ย)	๖๐
๗	ค่าสารเคมีกำจัดแมลง	๑๗๕
รวมต้นทุน		๓,๘๑๕
ผลผลิต (๑,๓๐๐ กก/ไร่)*(ราคาขาย ๑๑/กก.)		๑๒,๓๐๐
รวมรายได้/ไร่		๘,๔๘๕

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ.๒๕๖๘)

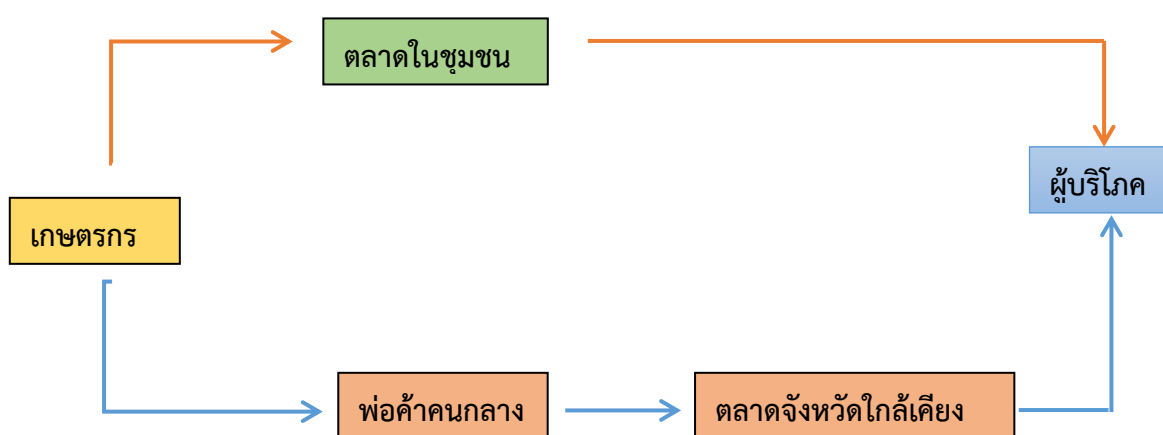
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) ขายในพื้นที่ (ตลาดในชุมชน)

๒) ขายนอกพื้นที่ (พ่อค้าคนกลาง) พ่อค้าคนกลางมารับซื้อผลผลิตในพื้นที่ และกระจายไปตามตลาดท้องถิ่น และตลาดจังหวัดใกล้เคียง เช่น ตลาดอ่างทอง ตลาดไท เป็นต้น

(๑) วิธีการตลาดข้าวโพดฝักสด

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดฝักสด อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่จะขายผลผลิตตลาดในชุมชน และมีเกษตรกรบางส่วนขายผลผลิตให้แก่พ่อค้าคนกลางไปยังตลาดในจังหวัดใกล้เคียง (ตลาดอ่างทอง) ซึ่งเป็นตลาดขายส่งขนาดใหญ่

ภาพที่ ๓๔ แสดงวิธีการตลาดข้าวโพดฝักสดของอำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช พ.ศ.๒๕๖๘)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจุดรับซื้อในตำบลโรงช้างเป็นพ่อค้าคนกลางรายย่อย ไม่แน่นอน เป็นครั้งคราว เนื่องจากมีผลผลิตมีจำนวนน้อย

ตารางที่ ๒๙ เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	องค์ความรู้
๑	นายฉานรามเสวรี กลมกล่อม	๑	มหาราช	การปลูกข้าวโพด
๒	นายเสน่ห์ อยู่สมบูรณ์	๔	โรงช้าง	การปลูกข้าวโพด

๒) ปริมาณการผลิต ตำบลบ้านใหม่มีปริมาณการผลิตละมุดทั้งตำบล จำนวน ๑๙ ตัน/ปี

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิตละมุด

การเตรียมพื้นที่

พื้นที่ปลูกที่เหมาะสม คือ พื้นที่ตามชายฝั่งคลองบางแก้ว ซึ่งมีดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์เกิดตะกอนแม่น้ำพัดพาแร่ธาตุอาหารอุดมสมบูรณ์เหมาะกับการเจริญเติบโตของละมุด โดยระยะห่างระหว่างต้น ประมาณ ๓ - ๔ เมตร

วิธีการปลูก

ส่วนใหญ่ใช้กิ่งพันธุ์จากการตอนกิ่ง ซึ่งจะทำให้ละมุดไม่กลายพันธุ์และเจริญเติบโตรวดเร็ว อายุประมาณ ๓ ปี ก็สามารถให้ผลผลิตได้ ขนาดของหลุมปลูกควรขุดลึกประมาณ ๑ ฟุต กว้างประมาณ ๑ เมตร เนื่องจากช่วยให้รากชอนไช และหาอาหารได้ดี กลบดินให้พูนขึ้นปากหลุมเล็กน้อย แบ่งได้ ๒ ลักษณะ คือ

- เมื่อกิ่งตอนเกิดรากแข็งแรงแล้วสามารถนำลงปลูกได้เลย (อัตราการตายสูงกว่าวิธีเพาะชำลงในถุงดำ)
- เมื่อกิ่งตอนเกิดรากสมบูรณ์ ตัดกิ่งตอนเพาะชำลงในถุงดำ รดน้ำสม่ำเสมอเพื่อให้กิ่งตอนแข็งแรงก่อนลงปลูก (อัตราการตายน้อย)

การให้น้ำ

ในช่วงแรกที่ปลูกละมุด ควรรดน้ำให้ชุ่มและคอยลดน้ำให้สม่ำเสมอเพื่อไม่ให้ดินแห้งจนกว่าต้นจะแข็งแรง น้ำที่ใช้คือน้ำจากคลอง ในช่วงผลแก่หรือช่วงผลสุกรดน้ำให้น้อยลง เพื่อให้ละมุดมีรสชาติหวานกรอบ

การให้ปุ๋ย ส่วนใหญ่ไม่มีการให้ปุ๋ย เนื่องจากได้ดินมีแร่ธาตุที่อุดมสมบูรณ์

การตัดแต่งกิ่ง

ตัดแต่งกิ่งเมื่อพบกิ่งพันธุ์แห้งตาย หรือไม่สมบูรณ์ หรือเมื่อต้นละมุดมีขนาดต้นสูง ต้นแก่ จึงทำการตัดแต่งกิ่งเพื่อให้เกิดกิ่งใหม่ หรือที่เรียกว่า “การทำสาว” จะทำให้การออกดอกออกลูก ได้ผลดีมีคุณภาพ ลูกละมุดมีรสชาติหวานกรอบไม่เหมือนที่อื่น

การกำจัดโรคและแมลง รวมถึงการควบคุมวัชพืช

ต้นละมุดมีขนาดทรงพุ่มใหญ่ จึงทำให้ไม่มีปัญหาวัชพืช ส่วนแมลงศัตรูพืชที่พบ คือ หนอนเจาะลำต้น และแมลงวันทอง การควบคุมวิธีกระบวนธรรมชาติเกิดความสมดุล การใช้วิธีกล เช่น กับดักแมลงวันทอง ไม่มีการใช้สารเคมี

การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวละมุดในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนพฤษภาคม และผลผลิตที่ดีจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ หากต้นละมุดยังเตี้ยไม่สูงมากจะใช้มือเก็บ แต่ผลที่อยู่สูงๆขึ้นไปชาวสวนจะใช้

บันไดในการปีนเก็บลูกโดยใช้มือเด็ดละมุดทีละลูก และใช้ตะกร้าสอย ทั้งนี้ความถี่ในการเก็บเกี่ยวละมุด คือ ๑๕ วัน

การล้างผลละมุด

ผลละมุดที่เก็บออกจากส่วนหรือต้นส่วนมากมีผิวที่สกปรก โดยเฉพาะยางที่ก้านผลหรือขั้วผลทำให้ผิวเปลือกสกปรกมาก การล้างผลทั่วไป หรือการล้างในปริมาณน้อยจะใช้สวิงซึ่งมีตาห่างๆ จากนั้นจะเทละมุดลงไปให้เต็มแล้วรวบปากสวิงให้อยู่ในระดับผิวน้ำเขย่าไปมา ผลละมุด ที่อยู่ภายในเสียดสีกัน ทำใหยางหรือขุยที่ติดอยู่ บริเวณผิวผลหลุดออกไปทำให้ผิวสะอาด การล้างผลอีกวิธีหนึ่งซึ่งเหมาะในการล้างละมุดที่มีปริมาณมากๆ โดยใช้การล้างด้วยเครื่องมือ ลักษณะเป็นถังโลหะทรงกลมยาวปิดหัวและท้าย มีเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๕๐ เซนติเมตร รอบนอกบุด้วยแผ่นเหล็กหรือสังกะสีที่มีความหนาพอสมควร ด้านในติดสายยาง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ๒ นิ้ว ตามความยาวของถังไว้ ๒ - ๓ อัน เพื่อช่วยให้ผลสะอาดเร็วขึ้น ตรงกลางถังมีช่องเปิดสำหรับใส่ละมุด และหัวท้ายเป็นแกนออกมาเพื่อที่จะใช้แขวนกับคานที่ทำเป็นขาสูงขึ้น และสามารถเลื่อนถังขึ้นลงได้ ส่วนของแกนจากถังด้านหนึ่งต่อเชื่อมกับเพลไปยังมอเตอร์เพื่อที่ให้หมุนถัง เมื่อเวลาถังก็นำละมุดใส่ในถัง โดยขนาดของถังดังกล่าวจะสามารถล้างได้ครั้งหนึ่งประมาณ ๑๐๐ - ๑๕๐ กิโลกรัม โดยจุ่มถังลงในน้ำให้ได้ระดับเท่ากับปริมาณของละมุดที่ใส่ในถังแล้วปิดฝาเปิดสวิตช์มอเตอร์ ถังก็หมุน จนกระทั่งผลสะอาด (๑๐ - ๑๕ นาที) แล้วนำขึ้นมาคัดขนาด แบ่งออกเป็น ๓ ขนาด คือ ใหญ่ กลาง เล็ก

การบ่มละมุด

เนื่องจากละมุดที่แก่หรือยังดิบ จะมียางสีขาวอยู่ในเนื้อของผลและจะมีรสฝาดไม่สามารถที่จะทำการรับประทานได้ซึ่งยางสีขาวและรสฝาดนี้จะหายไปเมื่อนำมาบ่มให้สุก โดยหลักการบ่มละมุดให้ได้ผลดี ดังนี้

- ภาชนะที่บ่มต้องมิดชิด อากาศถ่ายเทไม่ได้
- ภาชนะที่ใช้บ่ม ก่อนที่จะทำการบ่มจะต้องนำไปตากแดดให้นานพอสมควร และได้ผ่านการบ่มมานานปี การบ่มจึงจะได้ผลดี
- อากาศภายนอกต้องเหมาะสมและความร้อนอบภายในห้องบ่มต้องพอดี
- ในห้องบ่มจำเป็นต้องจุดไฟให้มีควันพอสมควร

อุปกรณ์ในการบ่มละมุด

๑. โอง่ ตุ่มปูนซีเมนต์ หรือตุ่มดิน
๒. ภาชนะที่ใช้ปิดปากตุ่มควรเป็นกระสอบป่าน
๓. ฐูป หรือแก๊ส (ใช้จุดตะเกียง)
๔. วัสดุที่ใช้ในการปิดอัดกระสอบที่ปิดปากตุ่ม (ควรเป็นอ่างดิน)
๕. ดินเหนียว

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลท่าตอ มีปฏิทินการเพาะปลูกละมุด ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ละมุด				←	→			←	→		←	→
	←	▽	→								←	→

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงแต่งกิ่ง/ทำสาว ←- - -> ช่วงการบำรุงดูแล ←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกละมุด
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕) ต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตละมุดตำบลบ้านใหม่ เนื่องจากละมุดเป็นไม้ผลเก่าแก่ที่บรรพบุรุษได้ปลูกไว้วิธีการขยายพันธุ์ จึงสามารถขยายพันธุ์ได้ด้วยตนเองโดยการตอนกิ่งจากต้นเดิมที่มีอยู่ ไม่ได้ซื้อต้นพันธุ์จากที่อื่น และไม่มีการใส่ปุ๋ยเคมี ปลอຍให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ

ที่มา : นายสำเริง เฉลยกลิ่น เกษตรกรตำบลบ้านใหม่ อำเภอมหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ ๓๐ แสดงต้นทุนการผลิตละมุด ตำบลบ้านใหม่

ที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ไร่)
๑	ค่าสารกับดักกาวเหนียว สำหรับใช้กำจัดแมลงวันทอง	๑๒๕
๒	ค่าเมทิลยูจินอล สำหรับใช้ล่อแมลงวันทอง	๑๐๙
๓	ค่าอุปกรณ์สำหรับทำกับดัก	๑๐๐
๔	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (สูบน้ำมาใช้)	๕๐๐
	รวมต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	๘๓๔
	ผลผลิต (กก./ไร่)	๒๗๐
	ราคาจำหน่าย (บาท/กก.)	๒๐-๓๐
	รายได้ (บาท/ไร่)	๕,๐๐๐
	กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	๔,๑๖๖

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ขายในพื้นที่ ตลาดพุทธอุทยานมหาราช หลวงปู่ทวด และตลาดนัดในอำเภอมหาราช

ขายนอกพื้นที่ ตลาดอ่างทอง ตลาดหัวรอ และใกล้เคียง

ขายส่งหน้าสวน มีพ่อค้ามารับซื้อ

๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

อำเภอมหาราช มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ ๔ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๑ แสดงเกษตรกรต้นแบบในด้านการผลิตละมุด อำเภอมหาราช

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	องค์ความรู้
๑	นายเข้า เข้มแข็ง	๑	บ้านใหม่	การตอนกิ่ง
๒	นางเครือวัลย์ มหาเอียร	๑	บ้านใหม่	การเก็บและบ่มผลผลิต
๓	นายสุเทพ มหาเอียร	๓	ท่าต่อ	การตอนกิ่ง
๔	นางสาวนงนุช ชื่นขำ	๑	บ้านขวาง	การตลาด

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช, พ.ศ. ๒๕๖๘)

๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๒ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ชลประทานจัดสรรน้ำไม่เพียงพอต่อกิจกรรมการเกษตร ๒. พื้นที่ถือครองด้านการเกษตรเป็นของนายทุน ๓. พื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและในฤดูน้ำหลากมีน้ำท่วมขัง	๑. เกิดจากพื้นที่การเกษตรมีจำนวนมาก	๑. ประสานงานกับโครงการชลประทานมหาราช และโครงการชลประทานโคกเกเทียม เพื่อวางแผนการจัดสรรน้ำให้แก่เกษตรกร	๑. ต.พิตเพียน ต.โรงช้าง	ความสำคัญเร่งด่วน
	๒.เกิดจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ	๒. ไม่มีแนวทางแก้ไข	๒. ต.บ้านนา ต.กะทุม ต.บางนา ต.เจ้าปลุก และต.พิตเพียน	ความสำคัญเร่งด่วน
	๓.เกิดจากสภาพพื้นที่ดั้งเดิมของอำเภอมหาราชเป็นพื้นที่รับน้ำ(ทุ่งบางกุ่ม)	๓.ปลูกข้าวตามระบบการปลูกข้าวเลื่อนเวลา เพื่อให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวข้าวทันต่อเสลาที่กำหนดการเปิดพื้นที่ให้เป็นพื้นที่ระบายน้ำทุ่งบางกุ่ม	๓.ต.โรงช้าง ต.เจ้าปลุก ต.น้ำเต้า ต.มหาราช ต.บางนา และ ต.กะทุม	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑.ต้นทุนการผลิตข้าวสูง ๒. ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ราคามันแน่นอน	๑. ควบคุมราคาปุ๋ย น้ำมันไม่ได้ เกษตรกรใช้สารเคมี การเกษตรเกินความจำเป็น	๑. ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมแมลงศัตรูพืช และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ลดการใช้สารเคมี ยาปราบศัตรูพืช เพื่อลดต้นทุนการผลิต	๑๒ ตำบล	ความสำคัญเร่งด่วน
	๒. เกษตรกรผลิตสินค้าเหมือนกัน หรือคล้ายๆกัน ทำให้ถูกกดราคา	๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อร่วมกันบริหารจัดการและเพิ่มอำนาจการต่อรอง		

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
๓. ผลผลิตมีสารเคมีตกค้างจาก การใช้สารเคมีการเกษตร	๓. เกษตรกรใช้สารเคมี การเกษตรมาก	- ส่งเสริมการเรียนรู้ของเกษตรกรผ่าน ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.), ศพก.เครือข่าย ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ศูนย์จัดการ ศัตรูพืชชุมชน และศูนย์เรียนรู้ด้าน ประมง ปศุสัตว์ และอื่นๆ - ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพ สารชีวภัณฑ์ในการควบคุมแมลงศัตรูพืช การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน(IPM)	๑๒ ตำบล	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร ๑. การบริหารจัดการกลุ่ม เกษตรกรยังไม่เข้มแข็ง ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่อายุสูงวัย ๓. ขาดแคลนแรงงาน ภาคการเกษตร	๑. เกษตรกรเน้นการผลิต แบบเชิงเดี่ยวมากกว่า ๒. แรงงานในวัยกลางคน ทำงานโรงงานอุตสาหกรรม	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อร่วมกันบริหารจัดการและเพิ่ม อำนาจการต่อรอง ๒. สร้างแรงจูงใจในการทำเกษตรแก่ เกษตรกรรุ่นใหม่	๑๒ ตำบล	ความสำคัญเร่งด่วน

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. เกษตรกรยังไม่เน้นการแปรรูป แต่จะขายสินค้าโดยตรง ๒. ผลิตภัณฑ์ยังไม่ได้การรับรองมาตรฐาน เช่น อย. ฮาลาล ฯลฯ ๓. บรรจุภัณฑ์ยังไม่ทันสมัย ไม่ดึงดูดลูกค้า	๑. เกิดจากเกษตรกรไม่เน้นความยุ่งยากในการแปรรูป ทำให้ถูกกดราคาสินค้า ๒. กระบวนการผลิตยังไม่ปลอดภัย ๓. บรรจุภัณฑ์ไม่เกิดแรงจูงใจในการซื้อ	๑. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต การสร้างตราสินค้า การใช้QR code และระบบตรวจสอบย้อนกลับ ๒. ส่งเสริมตลาดในระดับต่างๆ สนับสนุนการสร้างเครือข่ายผู้ผลิตและผู้บริโภคที่เกื้อกูลกัน ๓. ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิต และการแปรรูปที่ทันสมัย ๔. พัฒนาตลาดจำหน่ายสินค้าให้มีประสิทธิภาพ เช่น จัดระบบ Contract Farming ระบบ CSA ระบบการขายตรง ๕. สร้างระบบการเข้าถึงแหล่งผลิต ระหว่างผู้ผลิตกับผู้บริโภคโดยตรง เช่น ระบบออนไลน์ ระบบการเยี่ยมชมแปลงผู้ผลิต เป็นต้น ๖. ส่งเสริมความร่วมมือภาคธุรกิจกับเกษตรกรโดยตรงจากหน่วยงานภาครัฐ	๑๒ ตำบล	ความสำคัญเร่งด่วน

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๓ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S)	จุดอ่อน (W)
	๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญ ๒. ผู้นำท้องที่/ท้องถิ่น อาสาสมัคร เกษตร เข้มแข็ง ๓. การคมนาคมสะดวก ๔. มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๕. มีเกษตรกรต้นแบบ มีองค์ความรู้ ๖. มีแหล่งเรียนรู้ ศพก. และเครือข่าย ๗. มีโรงงานแปรรูปสินค้าเกษตร สถานที่รับซื้อผลิตเกษตร ๘. สภาพพื้นที่เหมาะสมในการทำเกษตร ๙. พื้นที่เหมาะสมกับการใช้เครื่องจักรกล ๑๐. กลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง ๑๑. สภาพภูมิประเทศเอื้อต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตร ๑๒. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานครอบคลุมทั่วพื้นที่	๑. เกษตรกร ๑.๑ เกษตรกรขาดการปรับปรุงบำรุงดิน ๑.๒. เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ ๑.๓ เกษตรกรใช้สารเคมีเกินความจำเป็น ๒. ขาดแคลนแหล่งน้ำ ๓. ผลิตต่อไร่ต่ำ ๔. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ๕. ต้นทุนการผลิตสูง ๖. เน้นทำเกษตรเชิงเดี่ยว ๗. มีเงินทุนประกอบอาชีพไม่เพียงพอ ๘. หนี้สินครัวเรือน ๙. ข้อมูลด้านการเกษตรไม่มีความถูกต้อง การบริหารจัดการฐานข้อมูลให้เป็นระบบ ๑๐. พื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
โอกาส (O)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)
๑. นโยบายและมาตรการภาครัฐที่สนับสนุนด้านการเกษตร ๒. มีหน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรฯ/อื่นๆ และสถาบันการศึกษา ให้การสนับสนุน ๓. มีภาคเอกชน (รต./รส.) สนับสนุนการผลิตและการตลาด ๔. มีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำเพื่อ	๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (S๑ S๓ S๕ S๖ S๗ S๘ S๙ S๑๐ S๑๑ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๔ O๕ O๗ O๘) ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง (S๒ S๔ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๔) ๓. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรต้นแบบ	๑. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย (W๑ O๑ O๘) ๒. ลดต้นทุนการผลิต (W๑ W๕ O๑ O๒ O๓) ๓. ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (W๑ O๑ O๒ O๓ O๘) ๔. ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่

การเกษตร ๕. มีระบบสารสนเทศครอบคลุมทุกพื้นที่และง่ายต่อการเข้าถึง ๖. กระแสนิยมท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๗. เส้นทางเศรษฐกิจ ๘. ผู้บริโภคนิยมอาหารปลอดภัยเพิ่มขึ้น	(S๕ S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕) ๔. พัฒนาแหล่งเรียนรู้ (S๖ S๑๒ O๑ O๒ O๓ O๕)	เหมาะสม (GAP) (W๑ O๑ O๘)
ภัยคุกคาม (T) ๑. มีการแข่งขันทางการตลาดสูง ๒. ราคาผลผลิตตกต่ำ ๓. ภัยธรรมชาติ โรคและแมลงศัตรูพืช ๔. ปัจจัยการผลิตด้านเกษตรสูง ๕. ค่าจ้างแรงงานสูง ๖. การกีดกันทางการค้า ๗. การส่งเสริมการตลาดสารเคมีสูง (โปรโมชัน) ๘. ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน (S๘ T๕)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ (W๒ T๑ T๒ T๔ T๕) ๒. ๖. บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘)

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
- ๑.๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
- ๑.๓ เพิ่มศักยภาพอาสาสมัครและเกษตรกรต้นแบบ

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ลดต้นทุนการผลิต
- ๒.๓ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชตามระบบเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรทดแทนแรงงาน

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้
- ๔.๒ บริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้มีประสิทธิภาพ (W๗T๘)

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ

๓.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า

๓.๑.๑ ข้าว

- เป้าหมาย

- ๑) เกษตรกรมีการมีการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าว และมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- ๒) เกษตรกรมีการบริหารจัดการศัตรูพืช รวมถึงการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ๓) เกษตรกรมีระบบการผลิตที่ปลอดภัยและได้รับรองมาตรฐาน

- วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำโครงการเสนอขอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) ดำเนินงานตามโครงการ
- ๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- ๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เชิงรุก

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้ สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโรคพืช
- โครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) ด้านข้าว
- โครงการที่ ๓ โครงการเกษตรแบบแปลงใหญ่

กลยุทธ์ที่ ๒ เชิงรับ

- โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย ในฤดูนาปรัง

๓.๑.๒ ละครมุด

- เป้าหมาย

- ๑) เกษตรกรสามารถบริหารจัดการศัตรูพืชอย่างยั่งยืน

- วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำโครงการเสนอขอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) ดำเนินงานตามโครงการ
- ๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- ๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เจริญรุ่ง

โครงการที่ ๑ โครงการฝึกอบรมการดักแมลงวันทองในสวนละมุด

๓.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๓.๒.๑ เกษตรกรผู้นำ

- เป้าหมาย

- ๑) เกษตรกรผู้นำสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้
- ๒) เกษตรกรผู้นำใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการบริหารจัดการการเกษตร

- วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) ดำเนินงานตามโครงการ
- ๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- ๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เจริญรุ่ง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ

กลยุทธ์ที่ ๒ เจริญรับ

โครงการที่ ๑ โครงการสำนักรักบ้านเกิด

๓.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

- เป้าหมาย

- ๑) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้ทันสมัย ดึงดูดผู้บริโภค
- ๒) พัฒนาระบบการผลิตให้ได้คุณภาพและได้รับการรับรองมาตรฐาน

- วิธีการดำเนินงาน

- ๑) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- ๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
- ๓) ดำเนินงานตามโครงการ
- ๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ
- ๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

กลยุทธ์ที่ ๑ เจริญรุ่ง

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้า

วิสาหกิจชุมชน

๓.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๓.๓.๑ ที่ดิน

- เป้าหมาย

๑) เพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความเหมาะสมปลูกพืช

- วิธีการดำเนินงาน

๑) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๓) ดำเนินงานตามโครงการ

๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
กลยุทธ์ที่ ๑ เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี

๓.๓.๒ แหล่งน้ำ

- เป้าหมาย

๑) เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรตลอดทั้งปี

- วิธีการดำเนินงาน

๑) จัดทำโครงการเสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประชุมชี้แจงเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

๓) ดำเนินงานตามโครงการ

๔) ติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการ

๕) สรุปและประเมินผลการดำเนินงานโครงการให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
กลยุทธ์ที่ ๑ เชิงรุก

โครงการที่ ๑ โครงการระบบสูบน้ำเพื่อการเกษตรตำบลพิทเพียน

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลเจ้าปลุก

แผนงาน/โครงการ	ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๓ ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร								
๑.๑ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโรคพืช	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๓	๓๕,๔๐๐
๑.๒ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) ด้านข้าว	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๓	๑๕,๐๐๐
๒. แผนพัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร								
๒.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๓	๑๙,๕๐๐
๓. แผนพัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร								
๓.๑ โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๓	๖๔,๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔	๔๔,๗๐๐	๔	๔๔,๗๐๐	๔	๔๔,๗๐๐	๑๒	๑๓๔,๑๐๐

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลโรงช้าง

แผนงาน/โครงการ	ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๓ ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร								
๑.๑ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโรคพืช	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๓	๓๕,๔๐๐
๑.๒ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) ด้านข้าว	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๓	๑๕,๐๐๐
๒. แผนพัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร								
๒.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๓	๑๙,๕๐๐
๒.๒ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าวิสาหกิจชุมชน	๑	๒๖,๑๕๐	๑	๒๖,๑๕๐	๑	๒๖,๑๕๐	๓	๗๘,๔๕๐
๓. แผนพัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร								
๓.๑ โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๓	๖๔,๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๕	๗๐,๘๕๐	๕	๗๐,๘๕๐	๕	๗๐,๘๕๐	๑๕	๒๑๒,๕๕๐

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลบ้านขวาง

แผนงาน/โครงการ	ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๓ ปี	
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร								
๑.๑ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัดศัตรูพืช และโรคพืช	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๓	๓๕,๔๐๐
๑.๒ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP) ด้านข้าว	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๓	๑๕,๐๐๐
๒. แผนพัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร								
๒.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๓	๑๙,๕๐๐
๒.๒ โครงการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าวิสาหกิจชุมชน	๑	๒๖,๑๕๐	๑	๒๖,๑๕๐	๑	๒๖,๑๕๐	๓	๗๘,๔๕๐
๓. แผนพัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร								
๓.๑ โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๓	๖๔,๒๐๐
รวมทั้งสิ้น	๕	๗๐,๘๕๐	๕	๗๐,๘๕๐	๕	๗๐,๘๕๐	๑๕	๒๑๒,๕๕๐

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลกะทู้

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ						ผู้รับผิดชอบงาน
						ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	งาน	งบปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	ส่งเสริมการลดต้นทุน การผลิตข้าวโดยใช้สาร ชีวภัณฑ์ของการกำจัด ศัตรูพืชโรคพืช	เพื่อส่งเสริมการ เรียนรู้การใช้สารชีว ภัณฑ์ทดแทนการใช้ สารเคมี	เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย	หมู่ ๑ – ๕ ตำบลกะ ทู้	เกษตรกรมีการ ผลิตและขยาย เชื้อเชื้อราไตรโค เดอร์มาและบิว เวอร์เรียได้อย่าง ถูกต้อง	-	-	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอมหาราช องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น
พัฒนาการผลิต สินค้าเกษตร	ผลิตสินค้าเกษตรสู่ มาตรฐาน GAP	เพื่อพัฒนาให้ความรู้ ในการผลิตสินค้า เกษตรตามระบบ มาตรฐาน GAP	เกษตรกร ๒๐ ราย	หมู่ ๑ – ๕ ตำบลกะ ทู้	ถ่ายทอดความรู้ และสนับสนุน วัสดุปัจจัยการ ผลิต	-	-	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอมหาราช องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น
พัฒนาเกษตร กลุ่ม/องค์กร	โครงการพัฒนากลุ่ม เกษตรกร	เพื่อให้เกษตรกรมี องค์ความรู้และ เชื่อมโยงกับ หน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้นำ ๑๐ ราย	หมู่ ๑ – ๕ ตำบลกะ ทู้	ถ่ายทอดความรู้ และจัดเวที แลกเปลี่ยน เรียนรู้	-	-	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอมหาราช องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น
พัฒนาเกษตรกร กลุ่มองค์กร	โครงการพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร	เพื่อพัฒนาคุณภาพ สินค้าเกษตร	กลุ่มเกษตรกร ๒๑ ราย	หมู่ ๒ -๕ ตำบลกะ ทู้	อบรมพัฒนา บรรจุภัณฑ์ฝึก ปฏิบัติและ ออกแบบ	-	-	๑	๒๖,๑๕๐	๑	๒๖,๑๕๐	สำนักงานเกษตร อำเภอมหาราช องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น
พัฒนาดินและ ทรัพยากร ทางการเกษตร	โครงการส่งเสริมการใช้ น้ำหลักชีวภาพทดแทน การใช้สารเคมี	เพื่อสนับสนุนการ ผลิตพืชที่สามารถเพิ่ม ผลผลิตและคุณภาพ ตามแนวทางการผลิต พืชแบบปลอดภัย	เกษตรกรจำนวน ๒๐ ราย	หมู่ ๑ – ๕ ตำบลกะ ทู้	ถ่ายทอดความรู้ การผลิตการใช้ น้ำหมักชีวภาพ การผลิตพืชตาม แนวทางของ เกษตรปลอดภัย จากสารพิษ	-	-	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	สำนักงานเกษตร อำเภอมหาราช องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลบ้านใหม่

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		ปี ๒๕๗๑		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้ชีวภัณฑ์	ส่งเสริมการลดต้นทุนให้กับเกษตรกร	เกษตรกร ๓๐ ราย	ศตปช. บ้านใหม่	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์	-		-		๑	๑๖,๐๖๐	๑	๑,๖๐๖๐	-		
	๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตมะม่วงปลอดภัย	ส่งเสริมให้สามารถผลิตมะม่วงได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๓๐ ราย	ทุกหมู่	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	-		-		๑	๒๓,๕๓๐	๑	๒๓,๕๓๐	-		
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการสนับสนุนอุปกรณ์การผลิตน้ำดื่มรูปแบบแก้วเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต	เพื่อให้กลุ่มมีอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มรายได้	สมาชิก ๑๐ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๒	-สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	-		-		๑	๑๗,๕๐๐	๑	๑๗,๕๐๐	-		
	๓. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้า	เพื่อให้กระบวนการผลิตมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน	สมาชิก ๑๐ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๑	- สนับสนุนบรรจุภัณฑ์	-		-		๑	๗,๕๐๐	๑	๗,๕๐๐	-		
	๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Group	เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรเป็น Smart Group	สมาชิก ๒๒ ราย	โรงเรียนวัดสุเมธา หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์	-		-		๑	๒๐,๙๙๐		๒๐,๙๙๐	-		

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลบ้านนา

แผนงาน/โครงการ	ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๓ ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร								
๑.๑ โครงการส่งเสริมการลงทุน การผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ ป้องกันกำจัด ศัตรูพืช และโรคพืช	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๑	๑๑,๘๐๐	๓	๓๕,๔๐๐
๑.๒ โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตร สู่มาตรฐาน (GAP) ด้านข้าว	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๓	๑๕,๐๐๐
๑.๓ โครงการส่งเสริมการใช้น้ำหมักชีวภาพ ทดแทนการใช้สารเคมี	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๑	๒๑,๔๐๐	๓	๖๔,๒๐๐
๒. แผนพัฒนาเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร								
๒.๑ โครงการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำ	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๑	๖,๕๐๐	๓	๑๙,๕๐๐
รวมทั้งสิ้น	๔	๔๔,๗๐๐	๔	๔๔,๗๐๐	๔	๔๔,๗๐๐	๑๒	๑๓๕,๑๐๐

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลหัวไผ่

แผนงาน/โครงการ	ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๓ ปี	
	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวน โครงการ	งบประมาณ (บาท)
๑. แผนถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร								
๑.๑ โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูข้าว	๑	๑๓,๔๐๐	๑	๑๒,๒๐๐	๑	๑๒,๒๐๐	๓	๓๗,๘๐๐
๑.๒ โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๓	๖๐,๐๐๐
๒. แผนพัฒนาการผลิตข้าวปลอดภัย								
๒.๑ โครงการพัฒนาการผลิตข้าวปลอดภัย	๑	๕๖,๐๐๐	๑	๕๖,๐๐๐	๑	๕๖,๐๐๐	๓	๑๖๘,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น	๓	๘๙,๔๐๐	๓	๘๘,๒๐๐	๓	๘๘,๒๐๐	๙	๓๒๕,๖๐๐

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลบางนา

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวปลอดภัย	ส่งเสริมให้สามารถผลิตข้าวได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๓๐ ราย	หมู่ ๑ และ หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนปัจจัยการผลิต							๑	๖๒,๐๐๐			
	๒. โครงการส่งเสริมการตลาดด้านการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูข้าว	- เพื่อลดการใช้สารเคมี - เพื่อลดต้นทุนการผลิต	เกษตรกร ๓๐ ราย	ที่ทำการ ศจช. หมู่ ๒	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์							๑	๑๖,๐๖๐			
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพให้ได้คุณภาพวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่	เพื่อยกระดับการผลิตสินค้าและการลดค่าใช้จ่าย	สมาชิก วสช. ๑๕ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๒	- ปรับปรุงภูมิทัศน์ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์							๑	๖๑,๖๐๐			
	๒. โครงการการพัฒนาฐานการเรียนรู้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	เพื่อพัฒนาฐานเรียนรู้ของ ศพก. ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ	ศพก. เครือข่าย ๑ แห่ง	ศพก. เครือข่าย หมู่ ๓	- สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ - จัดทำป้ายเรียนรู้ให้ศูนย์							๑	๕,๒๕๐			

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลพิตเพียน

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบป.ม.	งาน	งบป.ม.	งาน	งบป.ม.	งาน	งบป.ม.	งาน	งบป.ม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวปลอดภัย	ส่งเสริมให้สามารถผลิตข้าวได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๕๐ ราย	ตำบลพิตเพียน	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนปัจจัยการผลิต							๑	๖๓,๕๐๐			
	๒. โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้ชีวภัณฑ์	ส่งเสริมการลดต้นทุนให้กับเกษตรกร	ศจช. ๓๐ ราย	ที่ทำการศจช.	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์							๑	๑๖,๐๖๐			
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้า	เพื่อให้กระบวนผลิตมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน	สมาชิก ๑๐ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๕	- สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์							๑	๙,๕๐๐			
	๒. โครงการสร้างความรู้ความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนแก่เกษตรกรสูงวัย		สมาชิก ๑๔ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนปัจจัยการผลิต									๑	๒๓,๘๑๐	

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลท่าต่อ

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิตสินค้า	๑. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวปลอดภัย	ส่งเสริมให้สามารถผลิตข้าวได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๔๐ ราย	หมู่ ๑ และ หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนปัจจัยการผลิต							๑	๗๖,๐๐๐			
	๒. โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้ชีวภัณฑ์	ส่งเสริมการลดต้นทุนให้กับเกษตรกร	ศจช. ๓๐ ราย	ที่ทำการ ศจช.	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์							๑	๑๖,๐๖๐			
	๓. โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตผลไม้ปลอดภัย	ส่งเสริมให้สามารถผลิตผลไม้ได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๓๐ ราย	ทุกหมู่	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์							๑	๒๓,๕๓๐			
พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าต่อมหาราช	เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีขีดความสามารถในการแข่งขัน	สมาชิก วสช. ๑๑ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๔	- ปรับปรุงภูมิทัศน์ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์									๑	๑๗,๐๐๐	
	๒. โครงการยกระดับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตผลไม้ให้มีคุณภาพ	เพื่อพัฒนาการผลิตผลไม้ให้มีคุณภาพ	สมาชิก ๑๘ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์							๑	๒๓,๓๕๐			

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙			ปี ๒๕๗๐	
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.		งาน	งปม.
พัฒนาเกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร (ต่อ)	๓. โครงการพัฒนา กระบวนการผลิตและบรรจุ ภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐาน สินค้า	เพื่อให้กระบวนการผลิต มีคุณภาพและได้รับ มาตรฐาน	สมาชิก ๑๐ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๓	- สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ - สนับสนุนเครื่องจักร							๑	๓๑๗,๓๐๐			
	๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนา ศักยภาพผู้เกษตรกรให้เป็น Smart Group	เพื่อพัฒนาให้ยูว เกษตรกรเป็น Smart Group	สมาชิก ๒๒ ราย	โรงเรียน วัดท่าตอฯ หมู่ ๓	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์							๑	๑๐,๙๙๐			
	๕. โครงการการพัฒนาฐานการ เรียนรู้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	เพื่อพัฒนาฐาน เรียนรู้ของ ศพก.ให้มี มาตรฐานและ คุณภาพ	ศพก. เครือข่าย ๑ แห่ง	ศพก.เครือข่าย หมู่ ๓	- สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ - จัดทำป้ายเรียนรู้ให้ ศูนย์							๑	๐.๒๕๐			

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลมหาราช

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพการผลิตข้าว ปลอดภัย	ส่งเสริมให้สามารถ ผลิตข้าวได้อย่าง ปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๓๐ ราย	หมู่ ๑ และ หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนปัจจัยการ ผลิต					๑	๖๒,๐๐๐			
	๒. โครงการส่งเสริมการลด ต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สาร ชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูข้าว	- เพื่อลดการใช้ สารเคมี - เพื่อลดต้นทุนการ ผลิต	เกษตรกร๓๐ ราย	ที่ทำการ ศจช. หมู่ ๒	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุและ อุปกรณ์					๑	๑๖,๐๖๐			
พัฒนาเกษตรกร/ กลุ่ม/องค์กร	๑. โครงการพัฒนาช่วยสีพื้น รูปแบบคริม เพื่อเพิ่ม ศักยภาพสินค้า	เพื่อยกระดับการ ผลิตสินค้าและการ ลดค่าใช้จ่าย	สมาชิก วสช. ๑๑ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๑	- ถ่ายทอดความรู้ - ฝึกปฏิบัติ					๑	๒๓,๒๓๕			
	๒. โครงการอบรมพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากเศษผ้าเพื่อเพิ่ม ศักยภาพสินค้า	เพื่อให้กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนมีอุปกรณ์ที่มี ประสิทธิภาพ	สมาชิก วสช. ๑๗ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๒	- อบรมถ่ายทอดความรู้					๑	๔๐,๑๗๐			
	๒. โครงการการพัฒนาฐาน การเรียนรู้ศูนย์เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตสินค้า เกษตร	เพื่อพัฒนาฐาน เรียนรู้ของ ศพก.ให้ มีมาตรฐานและ คุณภาพ	ศพก. เครือข่าย ๑ แห่ง	ศพก.เครือข่าย หมู่ ๓	- สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ - จัดทำป้ายเรียนรู้ให้ ศูนย์					๑	๕,๒๕๐			

สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลน้ำเต้า

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ								ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพการผลิต ข้าวปลอดภัย	ส่งเสริมให้ สามารถผลิตข้าว ได้อย่างปลอดภัย มีคุณภาพ	เกษตรกร ๓๐ ราย	หมู่ ๑ และ หมู่ ๔	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนปัจจัย การผลิต					๑	๖๒,๐๐๐			
	๒. โครงการส่งเสริมการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวโดย ใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกัน กำจัดศัตรูข้าว	- เพื่อลดการใช้ สารเคมี - เพื่อลดต้นทุน การผลิต	เกษตรกร ๓๐ ราย	ที่ทำการ ศจช.	- ถ่ายทอดความรู้ - สนับสนุนวัสดุและ อุปกรณ์					๑	๑๖,๐๖๐			
พัฒนา เกษตรกร/กลุ่ม/ องค์กร	๑. โครงการสนับสนุน เครื่องอัดกลีบ ดอกไม้จันทร์เพื่อลด ต้นทุนการผลิต วิสาหกิจ ชุมชนดอกไม้ประดิษฐ์ ตำบลน้ำเต้า	เพื่อยกระดับการ ผลิตสินค้าและ การลดค่าใช้จ่าย	สมาชิก วสช. ๑๐ ราย	ที่ทำการกลุ่ม หมู่ ๒	- ปรับปรุงภูมิทัศน์ - สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์					๑	๑๓,๔๐๐			
	๒. โครงการการพัฒนา ฐานการเรียนรู้ศูนย์เรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตสินค้าเกษตร	เพื่อพัฒนาฐาน เรียนรู้ของ ศพก. ให้มีมาตรฐาน และคุณภาพ	ศพก. เครือข่าย ๑ แห่ง	ศพก. เครือข่าย หมู่ ๓	- สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ - จัดทำป้ายเรียนรู้ให้ ศูนย์					๑	๕,๒๕๐			

ภาคผนวก

พัฒนาการผลิตสินค้า

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตข้าวปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากการแข่งขันทางการตลาดข้าวของประเทศไทยมีการแข่งขันสูง โดยเฉพาะในเรื่องของความปลอดภัยในการส่งออกข้าว ฉะนั้นเพื่อพัฒนาการผลิตข้าวให้สามารถแข่งขันในตลาดอาเซียนได้ จึงจำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานข้าวไทยให้ มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ปลอดภัยจากสารเคมีตกค้าง สร้างความเชื่อมั่นได้ว่าการผลิตและจัดการไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งสุขภาพ ความปลอดภัย ของเกษตรกร ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่เกษตรกรควรทราบ ขั้นตอนและกระบวนการผลิตที่ถูกต้องเพื่อนำไปต่อยอดและพัฒนากระบวนการผลิตให้มีคุณภาพเพื่อให้ได้ผลิตผลที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้บริโภค ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานด้านการเกษตรของตำบล ประสบความสำเร็จและมีการพัฒนาศักยภาพให้กับเกษตรกร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจึงได้เสนอโครงการเพื่อของบประมาณสนับสนุนในการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทางการเกษตรและสามารถนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับกระบวนการผลิตของเกษตรกรต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรทางการเกษตร
๒. เพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตข้าวปลอดภัยแก่เกษตรกร
๓. เพื่อเกษตรกรสามารถพัฒนาคุณภาพข้าวให้ได้มาตรฐาน

เป้าหมาย

๑. เกษตรกรในพื้นที่ตำบลบางนา ตำบลพิตเพิน จำนวน ๕๐ ราย

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดเวทีอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กับเกษตรกร
๓. สำรวจและประเมินผลการจัดโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๘

งบประมาณดำเนินการ เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เป็นเงิน ๖๓,๕๐๐ บาท (หกหมื่นสามพันห้าร้อยบาทถ้วน) ดังนี้

๑. ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ

จำนวน ๕๐ ราย ๆ ละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน	เป็นเงิน	๕,๐๐๐	บาท
---------------------------------------	----------	-------	-----

๒. ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มสำหรับผู้ร่วมโครงการ

จำนวน ๕๐ ราย ๆ ละ ๒๕ บาท/มือ จำนวน ๒ มือ	เป็นเงิน	๒,๕๐๐	บาท
--	----------	-------	-----

๓. ค่าตอบแทนวิทยากรในการฝึกอบรม

	เป็นเงิน	๓,๐๐๐	บาท
--	----------	-------	-----

๔. ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายโครงการ จำนวน ๑ ผืน	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
๕. ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์ในการฝึกอบรม	เป็นเงิน	๒,๐๐๐	บาท
๖. ค่าปุ๋ยพืจีพีอาร์ทู ขนาด ๕๐๐ กรัม			
จำนวน ๕๐๐ ถุง ถุงละ ๑๐๐ บาท	เป็นเงิน	๕๐,๐๐๐	บาท
ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยรวมกันได้			
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		๖๓,๕๐๐	บาท

ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. เทศบาลตำบลโรงช้าง
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลบางนา
๓. สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช
๔. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบางนา ตำบลพิทเพียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้
๒. เกษตรกรสามารถผลิตข้าวปลอดภัยได้
๓. เกษตรกรเกิดความตระหนักถึงการผลิตข้าวให้ได้มาตรฐาน

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูข้าว

หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันเกษตรกรหันมาทำนาปลูกข้าวติดต่อกันเพิ่มมากขึ้น ทั้งในฤดูนาปีและนาปรัง ไม่มีการปลูกพืชหมุนเวียนในนาข้าว แต่ปัญหาที่เกษตรกรพบส่วนใหญ่คือโรคและแมลงศัตรูพืชเข้าทำลายต้นข้าว ทำให้ผลผลิตเสียหาย ส่งผลให้ใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากขึ้น ทำให้ต้นทุนสูงขึ้นและเป็นอันตรายกับเกษตรกรอีกด้วย ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจึงร่วมกันวางแผนเพื่อลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และปริมาณการระบาดของศัตรูพืชในนาข้าว แต่ด้วยกลุ่มยังขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการผลิตขยายชีวภัณฑ์ ประกอบกับตำบลมีศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ซึ่งสามารถผลิตชีวภัณฑ์มาใช้ควบคุมและป้องกันกำจัดศัตรูข้าว จึงจัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อร่วมกันผลิตชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิตและลดการใช้สารเคมีในนาข้าวของเกษตรกรต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้การใช้ชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมีในการป้องกันศัตรูพืช
๒. เพื่อให้เกิดความสมดุลทางธรรมชาติและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๓. เพื่อลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกร

เป้าหมาย

๑. ปริมาณงาน ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๔ แห่ง จำนวน ๑๒๐ ราย
๒. ระยะเวลาดำเนินการ เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๘
๓. สถานที่ดำเนินการ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลมหาราช ตำบลโรงช้าง ตำบลบ้านนา ตำบลกะพุ่ม

กิจกรรม/วิธีดำเนินการ

๑. จัดเวทีอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตขยายชีวภัณฑ์
๒. สนับสนุนวัสดุและอุปกรณ์สำหรับการผลิตชีวภัณฑ์ให้กับศูนย์ฯ
๓. ติดตามและประเมินผลโครงการ

งบประมาณดำเนินการ (ต่อ ๑ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน)

เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เป็นเงิน ๑๖,๐๖๐ บาท (หนึ่งหมื่นหกสิบบาทถ้วน) ดังนี้

๑. ค่าอาหาร อาหารว่าง และเครื่องดื่ม ๒ ครั้ง (๑๕๐ บาท/คน/วัน)
จำนวน ๑ วัน	เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท
๒. ค่าวิทยากรในการฝึกอบรม ๑ ครั้ง ๓ ชั่วโมง	เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท
๓. ข้าวสาร จำนวน ๑๐๐ กิโลกรัมๆ ละ ๒๐ บาท	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
๔. ถูจิปทำด้วยพลาสติกทนร้อน ขนาด ๖X๑๒ จำนวน ๑๐ กิโลกรัม	เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
๕. ยางรัดแกง ขนาด ๐.๕ กิโลกรัม จำนวน ๓ กิโลกรัม	เป็นเงิน ๓๐๐ บาท
๖. แอลกอฮอล์ ๙๕ % ขนาด ๔๕๐ มล. จำนวน ๑๒ ขวด	เป็นเงิน ๒,๔๐๐ บาท
๗. ตะเกียงแอลกอฮอล์สแตนเลส ๒ อัน	เป็นเงิน ๑๖๐ บาท
๘. หม้อหุงข้าว ขนาด ๕ ลิตร	เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

๙. เชื้อมดียวพร้อมไซริงค์ ๑๐ ชุด ครบชุด
ทุกรายการสามารถเฉลี่ยถัวรวมกันได้

เป็นเงิน ๒๐๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๖,๐๖๐ บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรสามารถปฏิบัติได้ในการผลิตและขยายชีวภัณฑ์ได้อย่างมีคุณภาพ
๒. ก่อให้เกิดการขยายผลไปยังเกษตรกรอื่นภายในตำบล
๓. เกษตรกรสามารถลดการใช้สารเคมีลงได้จากเดิมใช้สารเคมีไร่ละ ๔๙๐ บาทหรือไร่ละ ๕๐ - ๑๐๐ บาท
๔. สินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรกรปลอดภัยจากสารเคมี

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการผลิตมะตูปลอดภัย

หลักการและเหตุผล

มะตูปลอบ้านใหม่ เป็นสินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ซึ่งเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ที่มีขึ้นในตำบลท่าตอเป็นจำนวนมาก จะออกผลผลิตในช่วงเดือนมกราคมไปจนถึงเดือนเมษายนของทุกปี (บางส่วนผลผลิตจะออกถึงเดือนพฤษภาคม) แต่เกษตรกรส่วนใหญ่พบกับปัญหาการเข้าทำลายจากแมลงวันทอง ส่งผลให้ผลมะตูปเกิดความเสียหาย ไม่ได้คุณภาพ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลท่าตอจึงร่วมกับเกษตรกรผู้ปลูกมะตูปในการจัดทำแผนโครงการนี้ขึ้น เพื่อให้เกษตรกรผู้ปลูกมะตูปสามารถผลิตมะตูปให้มีคุณภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำจัดโรคและศัตรูพืชของมะตูป
๒. เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการขอรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อให้เกษตรกรสามารถเตรียมความพร้อมในการขอรับรองได้
๓. เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์และสารเคมีสำหรับกำจัดแมลงวันทอง

เป้าหมาย

๑. ปริมาณงาน เกษตรกรตำบลมะตูปในตำบลบ้านใหม่หาราช ท่าตอ บ้านขวาง จำนวน ๖๐ ราย

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดอบรมหลักสูตรการกำจัดโรคและศัตรูพืชของมะตูป และการขอรับรองมาตรฐาน GAP
๒. สนับสนุนสารล่อแมลงวันทอง (เมทิลยูจินอล) ขนาด ๑๐ มิลลิลิตร จำนวน ๖๐ ขวด
๓. สนับสนุนสเปรย์กาวสำหรับดักแมลงวันทอง ขนาด ๒๐๐ มิลลิลิตร จำนวน ๖๐ กระป๋อง
๔. สนับสนุนแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดสีเหลือง ขนาด ๖๕ x ๘๐ เซนติเมตร จำนวน ๖๐ แผ่น
๕. ติดตามและประเมินผลการเข้าร่วมโครงการ

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
จัดอบรม										↔		
สนับสนุนปัจจัยการผลิต											↔	
ติดตามและประเมินผล	←	ปี	→									↔

ระยะเวลา

๗ เดือน เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๘

งบประมาณ งบประมาณทั้งหมด ๔๔,๖๖๐ บาท

การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๑๓,๑๖๐ บาท

- ค่าวิทยากรฝึกอบรม จำนวน ๒ คน คนละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๗๐๐ บาท
 - กระดาษฟลิปชาร์ต จำนวน ๒๐ แผ่น แผ่นละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี สีแดง จำนวน ๕ แท่ง แท่งละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี สีดำ จำนวน ๕ แท่ง แท่งละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี สีน้ำเงิน จำนวน ๕ แท่ง แท่งละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - กระดาษ A๔, ๙๐ แกรม จำนวน ๑ รีม รีมละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
 - ปากกาลูกลื่น สีน้ำเงิน จำนวน ๑๐ ด้าม ด้ามละ ๕ บาท เป็นเงิน ๕๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวันพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑๘ คน ๑ มื้อ มื้อละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๒,๑๖๐ บาท
- ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๖๐ คน ๒ มื้อ มื้อละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๔,๒๐๐ บาท
- ค่าป้ายไวนิลโครงการ จำนวน ๑ ป้าย ป้ายละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
- ค่าถ่ายเอกสารการอบรม จำนวน ๖๐ เล่ม เล่มละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

สนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๓๑,๕๐๐ บาท

- สารล่อแมลงวันทอง ขนาด ๑๐ มิลลิลิตร
จำนวน ๖๐ ขวด ขวดละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๙,๐๐๐ บาท
- กัดักกาวเหนียวชนิดสเปรย์ ขนาด ๒๐๐ มิลลิลิตร
จำนวน ๖๐ กระป๋อง กระป๋องละ ๒๗๐ บาท เป็นเงิน ๑๖,๒๐๐ บาท
- พิวเจอร์บอร์ด สีเหลือง ๖๕ x ๘๐ เซนติเมตร
จำนวน ๖๐ แผ่น แผ่นละ ๕๕ บาท เป็นเงิน ๓,๓๐๐ บาท
- สำลีก้อน ขนาด ๑๐๐ กรัม
จำนวน ๖๐ แพ็ค แพ็คละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนละมุดตำบลท่าตอ ๗๖ หมู่ ๔ ตำบลท่าตอ อำเภอมหาราช จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. วิสาหกิจชุมชนได้รับปัจจัยการผลิตที่สามารถผลิตสินค้าได้อย่างมีคุณภาพ
๒. วิสาหกิจชุมชนสามารถผลิตละมุดที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกสามารถผลิตละมุดให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพขึ้น ร้อยละ ๒๐
๒. สมาชิกในกลุ่มสามารถขอรับรองมาตรฐาน GAP ได้ร้อยละ ๕๐
- ๓.

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการพัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

โครงการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้า

หลักการและเหตุผล

กลุ่มแปรรูปอาหารและผลผลิตการเกษตรตำบลพิทยพัฒน์ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๖๓ มีสมาชิกทั้งหมด จำนวน ๑๐ ราย ดำเนินกิจการการทำหมัสดัดเดี่ยวยอด มีรสชาติอร่อย เนื้อนุ่ม สะอาด ปลอดภัย เป็นที่รู้จักของคนในชุมชน บรรจุภัณฑ์ของกลุ่มเป็นเพียงบรรจุภัณฑ์กล่องพลาสติกธรรมดา ไม่มีตราสินค้า ทำให้ไม่น่าดึงดูด และไม่สามารถเพิ่มมูลค่าสินค้าได้ ทางกลุ่มจึงมีความต้องการการเพิ่มมูลค่าสินค้าให้น่าสนใจเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายให้กับกลุ่ม จึงร่วมกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลพิทยพัฒน์วางแผนโครงการนี้ขึ้น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า นำไปสู่การเพิ่มรายได้ให้กับกลุ่มต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสนับสนุนบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าให้กับกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อยกระดับสินค้า
๒. เพื่อสนับสนุนเครื่องซีลสุญญากาศสำหรับบรรจุผลิตภัณฑ์

เป้าหมาย

๑. เชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - ผลิตภัณฑ์ผ่านกระบวนการผลิตที่มีความสม่ำเสมอและได้มาตรฐาน
 - สามารถเก็บรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ได้ทันทีหลังจากการผลิต
 - ผลิตภัณฑ์มีความน่าสนใจและดึงดูดลูกค้าได้มากขึ้น
- ๒.เชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน ๑๐ ราย ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - ยอดขายจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้วยบรรจุภัณฑ์ที่ได้รับการสนับสนุนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. สนับสนุนบรรจุภัณฑ์และตราสินค้าให้กับวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑,๐๐๐ ชิ้น
๓. สนับสนุนเครื่องซีลสุญญากาศ จำนวน ๑ เครื่อง

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
สนับสนุนบรรจุภัณฑ์										ปี ๒๕๖๗		
สนับสนุนเครื่องซีลสุญญากาศ												
ติดตามผลการดำเนิน โครงการ					ปี ๒๕๖๘							

ระยะเวลา

๑ ปี เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๘

งบประมาณ งบประมาณทั้งหมด ๙,๕๐๐ บาท แบ่งเป็น

สนับสนุนบรรจุภัณฑ์

- กล่องบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๕๐๐ ชิ้น ชิ้นละ ๘ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท
- ถุงสำหรับซีลสุญญากาศ ขนาด ๑๒๐ ไมโครอน
จำนวน ๒๐๐ ใบ ใบละ ๕ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท
- ฉลากสินค้า (สติ๊กเกอร์) จำนวน ๕๐๐ ดวง ดวงละ ๕ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท

สนับสนุนเครื่องซีลสุญญากาศ

- เครื่องซีลสุญญากาศ กำลังไฟ ๑๑๐w แรงดูด๖๐PA
จำนวน ๑ เครื่อง เครื่องละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มแปรรูปอาหารและผลผลิตการเกษตรตำบลพิทเพียน หมู่ ๕

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรได้รับบรรจุภัณฑ์เพื่อยกระดับสินค้า
๒. กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรได้รับเครื่องซีลสุญญากาศ

ตัวชี้วัด

๑. . กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรมียอดขายเพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ ๓๐

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการสร้างความมั่นคงทางอาหารระดับครัวเรือนแก่เกษตรกรสูงวัย

หลักการและเหตุผล

การเข้าสู่สังคมสูงวัยเป็นปัญหาลำดับต้นๆ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพแรงงานและผลิตภาพ จึงเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตร ซึ่งเป็น ภาคการผลิตที่ใช้แรงงานเข้มข้นสูง (high labor intensive) แรงงานไม่สามารถทดแทนโดยเทคโนโลยี หรือปัจจัยการผลิตอื่นๆ ได้ ง่ายนัก และยังคงมีระดับผลิตภาพต่ำ นอกจากนี้ สถานการณ์สูงวัยในครัวเรือนเกษตร อาจเป็นปัจจัยฉุดรั้งต่อการพัฒนาของภาคเกษตรไทย เพราะครัวเรือนเกษตรกว่าหนึ่งในสามมีแรงงานสูงวัย และเป็นหัวหน้าครัวเรือนด้วย ซึ่งก็อาจเป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลิตภาพในภาคการผลิตได้ ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศ ในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ดังนั้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวสู่สังคมเกษตรสูงวัย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพิทเพี้ยนสามัคคีจึงร่วมกับศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลพิทเพี้ยน วางแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย และเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรสูงวัยในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถพึ่งพาตนเองได้ตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา เพื่อสร้างสังคมคุณภาพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

๑. ส่งเสริมและพัฒนาด้านเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย
๒. เพิ่มขีดความสามารถของเกษตรสูงวัยในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้

เป้าหมาย

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพิทเพี้ยนสามัคคี จำนวน ๑๔ ราย

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดเวทีถ่ายทอดความรู้
๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
๓. ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ

ระยะเวลา

๑ ปี เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ปี ๒๕๖๘ ถึงเดือนกันยายน ปี ๒๕๖๙

งบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว บรรลุวัตถุประสงค์จึงขอรับการสนับสนุนงบประมาณและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ เป็นเงิน ๒๓,๘๑๐ บาท (สองหมื่นสามพันแปดร้อยสิบบาทถ้วน) ดังนี้

๑. ค่าอาหารกลางวันสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ

จำนวน ๑๔ ราย ๆ ละ ๑๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน	เป็นเงิน	๑,๔๐๐	บาท
---------------------------------------	----------	-------	-----

๒. ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มสำหรับผู้ร่วมโครงการ

จำนวน ๑๔ ราย ๆ ละ ๒๕ บาท/มือ จำนวน ๒ มือ	เป็นเงิน	๗๐๐	บาท
--	----------	-----	-----

๓. ค่าตอบแทนวิทยากรในการฝึกอบรม

	เป็นเงิน	๑,๐๐๐	บาท
--	----------	-------	-----

๔. ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายโครงการ จำนวน ๑ ผืน

	เป็นเงิน	๔๐๐	บาท
--	----------	-----	-----

๕. ค่าวัสดุ เครื่องเขียน และอุปกรณ์ในการฝึกอบรม

	เป็นเงิน	๒,๐๐๐	บาท
--	----------	-------	-----

๖. ค่าปัจจัยการผลิต

- เมล็ดพันธุ์ผัก ๕ ชนิด

จำนวน ๗๐ ซอง ซองละ ๒๕ บาท	เป็นเงิน	๑,๗๕๐	บาท
---------------------------	----------	-------	-----

- ดินปลูก จำนวน ๑๔ ถุง ถุงละ ๔๐ บาท
 เป็นเงิน | ๕๖๐ | บาท |

- มูลวัวแห้ง จำนวน ๑๔ กระสอบ กระสอบละ ๕๐ บาท
 เป็นเงิน | ๗,๐๐๐ | บาท |

- วัสดุทำน้ำหมัก ๓ ชุด ชุดละ ๓,๐๐๐ บาท
 เป็นเงิน | ๙,๐๐๐ | บาท |

ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยรวมกันได้

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒๓,๘๑๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพิทเพียนสามัคคี หมู่ ๔

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพิทเพียนสามัคคีนำความรู้ด้านเทคนิคเกษตรไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพทำให้มีรายได้ที่มั่นคง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ตลอดจน เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา เพื่อสร้างสังคมคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพิทเพียนสามัคคีได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต และเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย
๒. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลพิทเพียนสามัคคีมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างรายได้เสริมจากการประกอบอาชีพ และก่อให้เกิดรายได้อย่างต่อเนื่อง

ผู้รับผิดชอบ

๓.

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตมะม่วงกวนสัสมิเพื่อขอรับรองมาตรฐานสินค้า

หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารแม่สมบัติตำบลท่าตอ ก่อตั้งเมื่อปี ๒๕๔๘ เป็นการรวมกลุ่มของสตรีภายในชุมชน หมู่ ๓ ตำบลท่าตอ เพื่อแก้ปัญหาการทำการเกษตรของกลุ่ม โดยการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร มีสมาชิกเริ่มต้น ๑๓ คน โดยเริ่มแรกทำมันฝรั่งจำหน่าย แต่ปัจจุบันพื้นที่มันเทศหายไ้ จึงทำให้กลุ่มคิดทำผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้น คือ มะม่วงกวน ในฤดูกาลที่มะม่วงออกผลจำนวนมากเกินกว่าที่จะบริโภคผลสดได้หมด และจะมีมะม่วงสุกร่วงหล่นจากต้นเป็นจำนวนมาก ทำให้ผลมะม่วงไม่น่ารับประทาน วิธีดั้งเดิมของชาวบ้านก็มักจะนำมะม่วงเหล่านี้มาทำส้มแผ่น เพื่อเก็บไว้รับประทานได้นานๆ โดยส้มแผ่นจะเป็นแผ่นมะม่วงบางๆที่มีรสชาติเปรี้ยว ปัจจุบันได้มีการพัฒนารสชาติ โดยใช้มะม่วงดิบและสุกกวนเข้าด้วยกัน ได้รสชาติที่อมเปรี้ยวหวาน และสีของแผ่นมะม่วงเป็นสีเหลืองทอง ไม่ดำง่าย จนเกิดเป็นมะม่วงกวนสัสมิ อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบันคือ มะม่วงกวนของกลุ่มยังไม่ได้รับรองมาตรฐาน อย. สมาชิกจึงมีความเห็นว่า ควรจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตเพื่อขอรับรองมาตรฐานสินค้า ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับลูกค้า และยังช่วยให้กลุ่มมีรายได้เพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มีมาตรฐานมากขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้รับความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมขอรับรองมาตรฐาน อย.
2. เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า และเพิ่มความมั่นใจให้กับลูกค้า
3. เพื่อให้สามารถผลิตมะม่วงกวนได้อย่างมีมาตรฐาน

เป้าหมาย

- 1.) เชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - ได้รับความรู้เรื่องเรื่องการเตรียมความพร้อมขอรับรองมาตรฐาน อย.
 - มะม่วงกวนผ่านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐานและเพิ่มมูลค่า
- 2.) เชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๓ ราย ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - สามารถผลิตมะม่วงกวนได้ปริมาณเพิ่มขึ้น ๓๐ กิโลกรัมต่อวัน
 - สามารถจัดเก็บมะม่วงในช่วงนอกฤดูได้

วิธีการดำเนินงาน

1. ประชุมกลุ่มเพื่อสอบถามความคิดเห็นของสมาชิก สมาชิกเสนอการพัฒนาสถานที่และอุปกรณ์ให้สามารถขอรับรองมาตรฐาน อย.
2. สรุปความต้องการให้กับสมาชิกทุกคนทราบ
3. เสนอของบประมาณกับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

แผนการดำเนินงาน

๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมขอรับรองมาตรฐาน อย.
๒. ขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์การผลิตเพื่อนำไปใช้ในกระบวนการผลิต
๓. ติดตามผลการดำเนินโครงการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
จัดอบรมถ่ายทอดความรู้										↔		
ติดตามผลการดำเนินโครงการ											↔	↔
	←				ปี ๒๕๖๘					→		

ระยะเวลา

๑ ปี เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๘

งบประมาณ

ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๔๑๖,๑๒๐ บาท แบ่งเป็น

๑. ค่าวิทยากรฝึกอบรม

จำนวน ๑ คน ชั่วโมงละ ๑,๒๐๐ บาท จำนวน ๓ ชั่วโมง

เป็นเงิน ๓,๖๐๐ บาท

๒. ค่าจัดสถานที่ฝึกอบรม

เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท

๓. ค่าอาหารกลางวันพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑๓ คน ๑ มื้อ มื้อละ ๑๒๐ บาท

เป็นเงิน ๑,๕๖๐ บาท

๔. ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑๓ คน ๒ มื้อ มื้อละ ๓๕ บาท

เป็นเงิน ๙๑๐ บาท

๕. ค่าป้ายไวนิลโครงการ จำนวน ๑ ป้าย ป้ายละ ๔๐๐ บาท

เป็นเงิน ๔๐๐ บาท

๖. ค่าถ่ายเอกสารการอบรม จำนวน ๑๓ เล่ม เล่มละ ๕๐ บาท

เป็นเงิน ๖๕๐ บาท

๗. ค่าวัสดุอุปกรณ์การผลิตมะม่วงกวน

เป็นเงิน ๓๔๑,๐๐๐ บาท

- ถังสแตนเลส ๓๐๔ ๕๐x๕๐ซม. จุ ๙๐ ลิตร

จำนวน ๒ ใบ ใบละ ๕,๕๐๐ บาท

เป็นเงิน ๑๑,๐๐๐ บาท

- เตากวนมะม่วง ๑ เตา เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ เมตร จำนวน ๑ เตา

เตาละ ๑๕,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน ๑๕,๐๐๐ บาท

- เครื่องกวนสแตนเลส จำนวน ๑ ชุด ชุดละ ๓๕,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท

- เครื่องบรรจุมะม่วง จำนวน ๑ ชุด ชุดละ ๒๘๐,๐๐๐ บาท

เป็นเงิน ๒๘๐,๐๐๐ บาท

๘. ค่าวัสดุอุปกรณ์

เป็นเงิน ๖๗,๐๐๐ บาท

- กล่องกระดาษ ขนาด ๓x๔ นิ้ว จำนวน ๕,๐๐๐ ชิ้น

ชิ้นละ ๘ บาท

เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท

- กล่องใส ขนาด ๑ ลิตร จำนวน ๑๐ ลัง ลังละ ๗๐๐ บาท

เป็นเงิน ๗,๐๐๐ บาท

- สติกเกอร์โลโก้จำนวน ๑๐,๐๐๐ ดวง ดวงละ ๒ บาท

เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปอาหารแม่สมบัติตำบลท่าต่อ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้รับความรู้เรื่องการเตรียมความพร้อมขอรับรองมาตรฐาน ออย.
๒. เพิ่มมูลค่าของสินค้า และเพิ่มความมั่นใจให้กับลูกค้า
๓. สามารถผลิตมะม่วงกวนได้อย่างมีมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

๑. เชิงคุณภาพ
 - ได้รับความรู้เรื่องเรื่องการเตรียมความพร้อมขอรับรองมาตรฐาน ออย.
 - มะม่วงกวนผ่านกระบวนการผลิตที่ได้มาตรฐาน
 - สามารถเพิ่มมูลค่าให้สินค้า
๒. เชิงปริมาณ
 - กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถผลิตมะม่วงกวนได้ปริมาณเพิ่มขึ้น ๓๐ กิโลกรัมต่อวัน
 - สามารถผลิตสินค้าและจัดเก็บสินค้าเพื่อขายนอกฤดูได้จำนวนมาก

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปข้าวเพื่อสุขภาพให้ได้คุณภาพ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก
๒. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนเครื่องสีลู่สุญญากาศ
๓. เพื่อให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนฉลากสินค้า
๔. เพื่อให้สินค้าของกลุ่มมีคุณภาพมากขึ้น

เป้าหมาย

๑. เชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - ได้รับสนับสนุนปัจจัยการผลิต และอุปกรณ์การผลิตที่มีมาตรฐาน
๒. เชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๕ ราย ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - ได้รับเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก จำนวน ๑ เครื่อง
 - ได้รับเครื่องสีลู่สุญญากาศ จำนวน ๑ เครื่อง
 - ได้รับฉลากสินค้า จำนวน ๕๐๐ ชิ้น

แผนการดำเนินงาน

๔. สนับสนุนเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก
๕. สนับสนุนเครื่องสีลู่สุญญากาศ
๖. สนับสนุนฉลากสินค้า
๗. ติดตามผลการดำเนินโครงการ

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	เม.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
สนับสนุน เครื่องสี ข้าว ขนาดเล็ก								↔				
สนับสนุน เครื่องสี ลู่สุญญากาศ								↔				
สนับสนุน ฉลากสินค้า								↔				
ติดตามผลการ ดำเนินงาน									←————→			
			ปี ๒๕๖๘									

ระยะเวลาดำเนินการ

๑ ปี เริ่มจากเดือนสิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๘

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ๖๑,๖๐๐ บาท แบ่งเป็น

๑. ค่าเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก มอเตอร์ ๓ แรงม้า
จำนวน ๑ เครื่อง เครื่องละ ๒๐,๐๐๐ บาท	เป็นเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าเครื่องซีลสุญญากาศ กำลังไฟฟ้า ๐.๙ KW, ๒๒๐ V
จำนวน ๑ เครื่อง เครื่องละ ๓๕,๐๐๐ บาท	เป็นเงิน ๓๕,๐๐๐ บาท
๓. ค่ากล่องแพ็คข้าว อะคลิลิค ขนาด ๑ กิโลกรัม
จำนวน ๖ กล่อง กล่องละ ๓๕๐ บาท	เป็นเงิน ๒,๑๐๐ บาท
๔. ค่าฉลากสินค้า จำนวน ๕๐๐ ชิ้น ชิ้นละ ๕ บาท	เป็นเงิน ๒,๕๐๐ บาท
๕. ค่าถุงบรรจุภัณฑ์ ขนาด ๑ กิโลกรัม จำนวน ๕๐๐ ใบ ใบละ ๔ บาท	เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ ตำบลโรงช้าง บางนา น้ำเต้า

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก
๒. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนเครื่องซีลสุญญากาศ
๓. สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนฉลากสินค้า
๔. สินค้าของกลุ่มมีคุณภาพมากขึ้น
๕. สร้างรายได้เพิ่มให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ผู้ดำเนินการ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนาแปลงใหญ่ ตำบลโรงช้าง บางนา น้ำเต้า

โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราช

หลักการและเหตุผล

แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่ที่นิยมของผู้คนในปัจจุบัน โดยมีการตกแต่งสถานที่ จัดถ่ายภาพ บริการต่างๆ ให้เป็นที่น่าสนใจและดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ก็เป็นอีกหนึ่งประเภทที่ผู้คนสนใจ เป็นการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ควบคู่ไปกับการพักผ่อน โดยเฉพาะการเรียนรู้ด้านเกษตรกรรม โดยนักท่องเที่ยวจะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรต่างๆ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนสินค้าเกษตรและของที่ระลึกของเกษตรกรในชุมชนนั้นอีกด้วย นับเป็นการส่งเสริมอาชีพและกระจายรายได้ให้แก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชนและคนในชุมชนอีกทางหนึ่ง

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราช เกิดจากการรวมตัวกันของคนในชุมชนตำบลท่าตอ อำเภอมหาราชที่มีแนวคิดนำเอาจุดเด่นที่มีชุมชน เช่น ละครบ้านใหม่ (สินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ : GI), มะม่วงกวนของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร, สวนกล้วยไม้ของ Smart Farmer, เรื่องราวความเป็นมาของชุมชน, สถานที่สำคัญทางศาสนา, วิถีชีวิต และวัฒนธรรม มาเล่าเป็นเส้นทางให้นักท่องเที่ยวได้มาสัมผัสและเรียนรู้ ดังนั้น เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ ได้มาตรฐาน และมีความพร้อมในการบริการนักท่องเที่ยว วิสาหกิจชุมชนท่าตอมหาราชจึงดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้น โดยเป็นการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านพื้นที่และสมาชิก เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เข้มแข็งและทำให้ชุมชนยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราช
๒. เพื่อปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว

เป้าหมาย

๑. เชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีคุณภาพและมาตรฐานในการบริการแก่นักท่องเที่ยว
 - นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมาท่องเที่ยว ก่อเกิดรายได้ให้กับชุมชน
๒. เชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๑ ราย ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราชได้รับการพัฒนา จำนวน ๑ แห่ง

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดทำบันไดบริเวณจุดถ่ายภาพ จำนวน ๑ อัน
๒. จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ จำนวน ๒๐๐ แผ่น
๓. จัดซื้อชิ้นวางผลิตภัณฑ์ชุมชน จำนวน ๑ อัน
๔. ติดตามและประเมินผลการเข้าร่วมโครงการ

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
สนับสนุนปัจจัยการผลิต											← ปี ๒๕๖๘ →	
ติดตามและประเมินผล	←	ปี ๒๕๖๙	→									← →

ระยะเวลา

๗ เดือน เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๘ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๙

งบประมาณ งบประมาณทั้งหมด ๑๗,๐๐๐ บาท

- จัดทำบันไดบริเวณจุดถ่ายภาพ จำนวน ๑ อัน
ค่าจ้างเหมาทำบันได ขนาด กว้าง ๑.๕๐ x ๒.๕๐ เมตร เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท
- จัดทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แผ่นละ ๒๕ บาท จำนวน ๒๐๐ แผ่น เป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท
- จัดซื้อชิ้นวางผลิตภัณฑ์ชุมชน อันละ ๒,๐๐๐ บาท จำนวน ๑ อัน เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวท่าตอมหาราช ๗๖ หมู่ ๔ ตำบลท่าตอ อำเภอมหาราช จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- วิสาหกิจชุมชนได้รับการประชาสัมพันธ์มากขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม ก่อให้เกิดรายได้
ภายในชุมชน
- วิสาหกิจชุมชนมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม น่าท่องเที่ยว
- วิสาหกิจชุมชนมีชิ้นวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ตัวชี้วัด

- วิสาหกิจชุมชนมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการยกระดับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตละมุด

หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชนละมุดตำบลท่าตอ มีสินค้าที่เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ GI ในชื่อละมุดบ้านใหม่ ซึ่งเป็นสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น จะออกผลผลิตในช่วงเดือนมกราคมไปจนถึงเดือนเมษายนของทุกปี (บางส่วนผลผลิตจะออกถึงเดือนพฤษภาคม) แต่เกษตรกรส่วนใหญ่พบกับปัญหาการเข้าทำลายจากแมลงวันทอง ส่งผลให้ผลละมุดเกิดความเสียหาย ไม่ได้คุณภาพ และบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มยังเป็นเพียงบรรจุภัณฑ์ธรรมดา ไม่สามารถเก็บรักษาคุณภาพได้นาน จึงเป็นปัญหาหนึ่งของกลุ่มการจัดการผลผลิตละมุดเพื่อส่งถึงมือผู้บริโภค

วัตถุประสงค์

๔. เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำจัดโรคและศัตรูพืชของละมุด
๕. เพื่อให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการขอรับรองมาตรฐาน GAP เพื่อให้เกษตรกรสามารถเตรียมความพร้อมในการขอรับรองได้
๖. เพื่อสนับสนุนอุปกรณ์และสารเคมีสำหรับกำจัดแมลงวันทอง

เป้าหมาย

๑. เชิงคุณภาพ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - ละมุดที่เกษตรกรผลิต ได้คุณภาพตามมาตรฐาน GAP
 - สามารถกำจัดแมลงวันทองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เชิงปริมาณ ได้แก่ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๘ ราย ได้ประโยชน์ ดังนี้
 - สามารถผลิตละมุดให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพขึ้นร้อยละ ๒๐
 - สมาชิกในกลุ่มสามารถขอรับรองมาตรฐาน GAP ได้ร้อยละ ๕๐

วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดอบรมหลักสูตรการกำจัดโรคและศัตรูพืชของละมุด และการขอรับรองมาตรฐาน GAP
๒. สนับสนุนสารล่อแมลงวันทอง (เมทิลยูจินอล) ขนาด ๑๐ มิลลิลิตร จำนวน ๓๖ ขวด
๓. สนับสนุนสเปรย์กาวสำหรับดักแมลงวันทอง ขนาด ๒๐๐ มิลลิลิตร จำนวน ๓๖ กระป๋อง
๔. สนับสนุนแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดสีเหลือง ขนาด ๖๕ x ๘๐ เซนติเมตร จำนวน ๑๘ แผ่น
๕. ติดตามและประเมินผลการเข้าร่วมโครงการ

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
จัดอบรม										↔		
สนับสนุนปัจจัยการผลิต											↔	
ติดตามและประเมินผล	←	ปี	→									↔

ระยะเวลา

๗ เดือน เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๘

งบประมาณ งบประมาณทั้งหมด ๒๓,๓๕๐ บาท

การจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ๑ ครั้ง เป็นเงิน ๗,๔๒๐ บาท

- ค่าวิทยากรฝึกอบรม จำนวน ๒ คน คนละ ๑,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท
- ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๗๐๐ บาท
 - กระดาษฟลิปชาร์ต จำนวน ๒๐ แผ่น แผ่นละ ๑๐ บาท เป็นเงิน ๒๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี สีแดง จำนวน ๕ แท่ง แท่งละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี สีดำ จำนวน ๕ แท่ง แท่งละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - ปากกาเคมี สีน้ำเงิน จำนวน ๕ แท่ง แท่งละ ๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๐ บาท
 - กระดาษ A๔, ๙๐ แกรม จำนวน ๑ รีม รีมละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๑๕๐ บาท
 - ปากกาลูกลื่น สีน้ำเงิน จำนวน ๑๐ ด้าม ด้ามละ ๕ บาท เป็นเงิน ๕๐ บาท
- ค่าอาหารกลางวันพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑๘ คน ๑ มื้อ มื้อละ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๒,๑๖๐ บาท
- ค่าอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่ม จำนวน ๑๘ คน ๒ มื้อ มื้อละ ๓๕ บาท เป็นเงิน ๑,๒๖๐ บาท
- ค่าป้ายไวนิลโครงการ จำนวน ๑ ป้าย ป้ายละ ๔๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
- ค่าถ่ายเอกสารการอบรม จำนวน ๑๘ เล่ม เล่มละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๙๐๐ บาท

สนับสนุนปัจจัยการผลิต เป็นเงิน ๑๖,๑๑๐ บาท

- สารล่อแมลงวันทอง ขนาด ๑๐ มิลลิลิตร
จำนวน ๓๖ ขวด ขวดละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๕,๔๐๐ บาท
- กาบักกาวเหนียวชนิดสเปรย์ ขนาด ๒๐๐ มิลลิลิตร
จำนวน ๓๖ กระป๋อง กระป๋องละ ๒๗๐ บาท เป็นเงิน ๙,๗๒๐ บาท
- ฟิวเจอร์บอร์ด สีเหลือง ๖๕ x ๘๐ เซนติเมตร
จำนวน ๑๘ แผ่น แผ่นละ ๕๕ บาท เป็นเงิน ๙๙๐ บาท
- สำลีก้อน ขนาด ๑๐๐ กรัม
จำนวน ๑๘ แพ็ค แพ็คละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๙๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ที่ทำการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนละมุดตำบลท่าตอ หมู่ ๔ ตำบลท่าตอ อำเภอมหาราช จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. วิสาหกิจชุมชนได้รับปัจจัยการผลิตที่สามารถผลิตสินค้าได้อย่างมีคุณภาพ
๒. วิสาหกิจชุมชนสามารถผลิตละมุดที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP

ตัวชี้วัด

๑. สมาชิกสามารถผลิตละมุดให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพขึ้น ร้อยละ ๒๐
๒. สมาชิกในกลุ่มสามารถขอรับรองมาตรฐาน GAP ได้ร้อยละ ๕๐

ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอมหาราช

โครงการการพัฒนาฐานการเรียนรู้ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

หลักการและเหตุผล

ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตำบลบางนาเป็นศูนย์เครือข่ายด้านการแปรรูปสินค้าการเกษตร ให้เป็นจุดเรียนรู้ให้กับผู้ที่สนใจ ศูนย์มีฐานการเรียนรู้ จำนวน ๕ จุด ได้แก่ ฐานเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำปุ๋ยหมัก การตอนกิ่ง แต่เนื่องด้วยแต่ละฐานการเรียนรู้ยังไม่มีป้ายและองค์ความรู้ข้อมูลแต่ละฐาน จึงร่วมกันวางแผนดำเนินการจัดทำโครงการนี้เพื่อให้ศูนย์มีป้ายและองค์ความรู้ให้แก่ผู้สนใจมาศึกษาดูงาน เพื่อความเข้าใจและน่าสนใจมากขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าการเกษตร

เป้าหมาย ศพก.เครือข่าย ได้ประโยชน์ ดังนี้

- ศูนย์ฯ มีการพัฒนาป้ายองค์ความรู้ในแต่ละฐานการเรียนรู้
- สามารถเพิ่มเข้าใจให้กับผู้สนใจมาศึกษาดูงานได้

วิธีการดำเนินงาน

๑. สนับสนุนป้ายฐานและป้ายองค์ความรู้ประจำฐานการเรียนรู้ให้กับ ศพก.เครือข่ายทฤษฎีใหม่
๒. ติดตามและประเมินผลโครงการ

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
จัดอบรมถ่ายทอดความรู้										↔		
สนับสนุนปัจจัยการผลิต											↔	
ติดตามผลการดำเนินโครงการ												↔
โครงการ	↔	ปี ๒๕๖๘	↔									

ระยะเวลา

๖ เดือน เริ่มจากเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๖๘

งบประมาณ งบประมาณทั้งหมด ๕,๒๕๐ บาท แบ่งเป็น

สนับสนุนปัจจัยการผลิต

- ป้ายฐานการเรียนรู้ ชนิดพลาสติก ขนาด ๓๐*๖๐ ซม.
จำนวน ๕ ป้าย ป้ายละ ๓๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๗๕๐ บาท
- ป้ายองค์ความรู้ ชนิดพลาสติก ขนาด ๘๐*๑๒๐ ซม.
จำนวน ๕ ป้าย ป้ายละ ๗๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๐๐ บาท

สถานที่ดำเนินการ

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เครือข่าย หมู่ ๔ ตำบลบางนา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ศพก.เครือข่าย มีป้ายฐานและป้ายองค์ความรู้ประจำศูนย์ฯ
๒. ศพก.เครือข่ายมีศักยภาพในการรองรับผู้สนใจมาศึกษาดูงาน

บรรณานุกรม

สถานีอุตุนิยมวิทยาพระนครศรีอยุธยา ๒๕๖๓

ข้อมูลสื่อออนไลน์เอกสารการหาศักยภาพการใช้น้ำ โครงการชลประทานพระนครศรีอยุธยา
province.rid.go.th/ayutthaya/file_book/Present%20๒๑-๔-๕๘.pdf

ระบบสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง พ.ศ.๒๕๖๖

ข้อมูลครัวเรือนเกษตรกร ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๗

Fast BI (Farmer Analytic System of Thailand) ตัดยอด ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๖

<https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๗